

Zaradi obtožb o vpletenosti Libije v ugrabitev letala Nevarno stopnjevanje napetosti vzdolž egiptovsko-libijske meje

Egiptovski predsednik Hosni Mubarak in obrambni minister Abu Gazala (AP)

KAIRO — V zadnjih urah prihaja do nevarnega zaostrovanja med Egiptom in Libijo. Egiptovski obrambni minister Abu Gazala je včeraj odkrito obtožil Libijo, da je vodila zakulisno igro v tragični ugrabitvi egiptovskega potniškega letala. Tudi

egiptovski predsednik Hosni Mubarak je v pogovoru s časnikarji navedel, da vse niti vodijo v Libijo, ni pa neposredno obtožil režima polkovnika Gadafija. Navedel je tudi, da se organizator ugrabitve nahaja v sobi 401 tripoliškega Grand Hotela.

Še bolj vznemirljive pa so vesti, ki prihajajo z egiptovsko-libijske meje. Močne egiptovske enote se nahajajo le 8 kilometrov od meje pri kraju Salom ob sredozemski obali. Sovjetska agencija »TASS« pa je sklicujoč se na libijske virove navedla močne koncentracije egiptovskih enot na območju Sidi el Barani, 80 kilometrov od meje. Po libijskih trditvah je Egipt premestil na to območje helikopterske enote in bombnike. Po pisanju dnevnika »Washington Post« so egiptovske oblasti prepovedale vsem dostop na širok obmejni pas, ki so ga proglasili za vojno območje.

Predsednik Mubarak ni hotel včeraj odgovoriti na vprašanje, ali Egipt proučuje možnost vojaškega posega zaradi libijske vpletenosti v ugrabitev letala. Poudaril je le, da se bo Egipt obnašal »pametno, a bo branil svoje pravice, tudi če bi moral kasneje ukrepati«. Zagonetne besede ne obetajo nič dobrega. Tudi kasnejša pojasnila, da bo Egipt ukrepal »previdno in brez naglice« niso razblinile zaskrbljenosti. To zaskrbljenost je še povečala egiptovska televizija, ki je včeraj s precejšnjim podarkom navajala Reaganovo podporo Egiptu. Položaj je torej napet.

Iz La Vallette pa je včeraj prispe- la vest, da je eden od petih teroristov težko rajen, a živ. Po vsem so- deč je to vodja ugrabiteljev, ki ga je poveljnik egiptovskega letala ob napadu elitnih enot mahnil s sekiro po glavi.

Medtem ko Egipt odkrito obtožuje Libijo, pa še vedno ni jasno, kateri teroristični skupini so pripadali ugrabitelji. Do sedaj sta odgovornost pre- vzeli skupini »Egiptovska revolucija« in »Arabske revolucionarne brigade«. Glasnik PLO pa je ob obsodbi ugra- bitve namignil, da bi lahko skupino vodil zloglasni palestinski odpadnik Abu Nidal, ki ga je PLO pred dese- timi leti obsodila na smrt. Abu Ni- dal se je v preteklosti proslavil z najbolj krvavimi terorističnimi de- jani. V sedanji ugrabitvi pa je prišla do izraza prav blazna krvooločnost ugrabiteljev, ki so z zločinsko odloč- nostjo ubivali talce in zagnali fosfor- ne granate tudi med otroke.

Dokončne sodbe pa ne more dati nihče, vsem pa je jasno, da je bila ugrabitev egiptovskega letala napad na bližnjevzhodno politiko Hosnija Mubaraka, vsi pa se sedaj bojijo, da bo Egipt odgovoril na ta napad.

VRH Poostri nadzorstvo v prometu

RIM — Predsednik vlade Craxi je včeraj sklical sestanek v zve- zi z mednarodnim terorizmom in še zlasti z varnostjo na letali- ščih in v pristaniščih. Udeležili so se ga podpredsednik vlade Forlani, ministri Andreotti, Scal- faro, Spadolini, Carta in Signo- rile ter vsedrjavni poveljniki varnostnih sil in tajnih služb. Na seji so razpravljali o var- nostnih ukrepih in o koordina- ciji posegov na letališčih in v pristaniščih. Do sestanka je pri- šlo na pobudo notranjega mini- strstva, ki je izrazilo nujnost po- vezave med vsemi ministrstvi in ustanovami, ki so zainteresirane za varnost v prometu. Minister Scalfaro je v zvezi s tem pou- daril, da so varnostne naprave na letališču v bistvu popolne in da uspešno delujejo; stalno pre- gledujejo potnike in prtljago ter razpolagajo z najodobnejšimi napravami, ki jih nudi tehnolo- gija. Drugače pa je v pristani- ščih, kjer ni posebnih varnost- nih naprav, v veliki meri tudi zato ne, ker do ugrabitve ladje Achille Lauro niso zabeležili no- benega premika teroristov skozi pristanišča. Vsekakor pa so po zadnjih dogodkih tako na leta- liščih kot tudi v pristaniščih po- ostrili nadzorstvo in povečali šte- vilo osebja zadolženega za var- nost.

Zadeva »A. Lauro« globoko zarezala v vladno koalicijo ŠE VEDNO SE ZAOSTRUJEJO POLEMIKE MED SOCIALISTI IN DEMOKRISTJANI

RIM — Vse kaže, da se je z zadevo »Achille Lauro« odprla nova politična sezona, ki jo označuje skoraj ne- sramno dobrikanje posameznih strank večine komuni- stični partiji in čedalje večja napetost znotraj petstran- karske koalicije. K temu nedvomno pripomore tudi pred- kongresno vzdušje, ki že vlada v največjih strankah in tudi možnost, da bi bile spomlad predčasne volitve.

Vse to povzroča tudi deljena mnenja v komuni- stični partiji, kjer nekateri že govorijo o dejanski »odmrznitvi« odnosov s socialisti, drugi pa kažejo zani- manje za zadržanje krščanske demokracije. Natta pa medtem v uvodu osnovnega kongresnega dokumenta raz- laga, da je v »programski vladi« zavezništvo sekundar- nega pomena. Tajnik KPI se vsekakor namerava sestati z različnimi voditelji strank, s katerimi namerava razpra- vljati o programu. Predvideno je tudi srečanje z De Mi- to ki bo, vsaj formalno, namenjeno vprašanju reforme institucij, vendar je težko misliti, da bi na tem srečanju ne govorili tudi o komunističnem predlogu. To tudi za- ne, ker v KPI čedalje vztrajneje trdijo, da je sporazum o reformi institucij možen samo, če bo prišlo do »prijat- eljske vlade«.

Medtem pa se nadaljujejo spori znotraj vladne koali- cije. De Mita in Martelli si izmenjujeta nič kaj prijat-

teljske besede. Podtajnik socialistične stranke pravi, da soglašja z voditeljem UIL Benvenutom, ko trdi, da je v besedah De Mite o tem, da petstrankarska koalicija nima nobene alternative, slabo prikrit poskus, da bi na ta način potrdil hegemonijo KD. Sprejeti tako miselnost, bi torej pomenilo dokončno poenostaviti raven italijanske politike na bipolarizem, kar bi dejansko zadržalo vsa- kršno politično življenje. Martelli nato polemizira tudi s komunisti in poudarja, da bi bilo zgrešeno, če bi komunisti hoteli zaostriiti spor med socialisti in KD z na- menom, da bi obnovili poskuse kompromisov s krščansko demokracijo, ko bi jim uspelo ločiti sile sedanje koalicije.

Vendar vse kaže, da demokrristjani in socialisti ne potrebujejo nikogar, da bi jih spodbujal k prepiranju. Tako je De Mita, ki še ni znal za stališče Martelli- ja izrazil zaskrbljenost zaradi nedemokratičnosti vsakršne- ga teoretiziranja sposobnosti v vodenju države, ki naj bi pripadlo manjšini, češ da je KD vedno imela to vod- stvo. To bi pomenilo, da nekdo hoče zmagati brez vo- litev, kar je nevarno za demokracijo, je dejal De Mita. Petstrankarska koalicija ni večna formula, vendar tu- di ni začasno zavezništvo, kjer je vse dovoljeno.

G. R.

Po proračunu 1986, ki ga obravnava vrhovni sovjet SZ ne bo povečala izdatkov za obrambo

MOSKVA — Za skladen in celovit razvoj gospodarstva in za okrepitev finančnega sistema mora ministrski svet posvetiti glavno pozornost večji povezavi med različnimi členi industrij- skega aparata, z druge strani pa se mora zavzeti za izpolnitev držav- noupravnega stroja (zlasti na po- dročju planiranja), za uvedbo mene- žerskih metod upravljanja in za spod- buditev k večji samostojnosti in od- govornosti v podjetjih, organizacijah in krajevnih organizmih. Tako je po- udaril Gorbačov v govoru na zase- danju vrhovnega sovjeta, ki je vzel v pretres osnutek družbeno-gospodar- skega razvojnega plana oziroma dr- žavnega proračuna za leto 1986 ter rezultate letošnjega plana, še poprej pa potrdil imenovanje Nikolaja Riž- kova za novega prvega ministra.

Značilno je, da državni proračun za leto 1986 ne predvideva povečanja vojaških izdatkov, saj je obrambne-

mu sistemu namenjenih 19 milijard rubljev, to je 4,6 od sto vsega proračuna ali enako kot v tekočem letu. Še nekaj števil: narodni dohodek bo naslednje leto narasel za 3,8 od sto (letos za 3,5 od sto), industrijska proizvodnja za 4,3 od sto (3,9) itd., a 97 od sto rasti narodnega dohodka bo prišlo od povečanja storilnosti. Letni osebni dohodki bi se morali po- večati za 2,5 od sto, razni socialni skladi (za šolstvo, družbeno varnost in zdravstvo) pa za 4,1 od sto.

Predsednik državnega komiteja za gospodarsko planiranje Talizin je po- udaril, da bo leta 1986 prišlo do bi- stvenih strojnih sprememb v doma- čem gospodarskem sistemu pa tudi do pospešitve razmaha na področjih znanosti in tehnologije. O letošnjih rezultatih gospodarjenja je pa rekel, da so bili mestoma pod vplivom ne- zadostne stopnje organiziranosti in počasnosti pri prehajanju k intenziv- nim metodam proizvodnje.

Od danes nova podražitev kurilnega olja in petroleja

RIM — Plinsko olje in petrolej za kurjavo sta od danes dražja za 9 lir pri litru. Nerazveselivo vest je sporočilo pristojno ministrstvo za industri- jo z utemeljitvijo, da gre za prilagoditev povprečnim evropskim cenam, ki jih tedensko nadzoruje poseben urad Evropske gospodarske skupnosti. Cena kurilnega olja prehaja zato od dosedanjih 681 na 690 lir liter, petrolej za kurjavo se pa podraži od 721 na 730 lir liter. V podražitev je vključen tudi davek na dodatno vrednost (IVA). Ob zaostrovanju zime in porabe kuriv bo podražitev občutno prizadela potrošnike, hkrati se pa postavlja vprašanje, ali je bila res neizogibna sprico padanja cen naftnih derivatov in tečaja dolarja, s katerimi se kupujejo na mednarodnem tržišču.

Soglasje sindikatov in političnih sil glede nadaljnjih pogajanj o Aquili

NA 4. STRANI

Peres pripravljen na srečanje s Hasanom

JERUZALEM — Predsednik izraelske vlade Šimon Peres je dejal, da bi se bil »nemudoma in v katerem- koli kraju« pripravljen sestati z maroškim kraljem Ha- sanom. To je izraelski odgovor na ponedeljkove Hasa- nove izjave, ko je maroški kralj izrazil pripravljenost za tako srečanje pod pogojem, da bi imel Peres »resne predloge« v zvezi z mirnim koncem arabsko - izraelske vojne. Hasan, ki je v tem času tudi predsednik Arabske lige, ni obrazložil, kaj pojmuje kot »resne predloge«, dejal pa je, da bi bilo treba ponovno prediskutirati skle- pe zasiedanja v Fesu, kjer so potrdili zahtevo po usta- novitvi palestinske države na zasedenem ozemlju brez mirovne pogodbe med Izraelom in arabskimi deželami.

Vendar pa je Hasan že včeraj izključil možnost, da bi lahko prišlo do takega srečanja. V razgovoru s skupino francoskih novinarjev, ki jih je sprejel pred odhodom na uradni obisk v Pariz, je namreč dejal, da lahko Peres, če ima kaj povedati, to napiše in odpošlje pismo generalnemu tajniku Združenih narodov. Vpraša- nje izraelsko - maroških odnosov ostaja torej nejasno, vendar pa te vesti dajejo razumeti, da prihaja verjetno do stikov, pa čeprav na strogo zaupni ravni.

DANES PESTER MEDNARODNI ŠPORTNI SPORED

Nogetmetni pokali in smučanje

Ljubitelji nogometa in smučanja bodo danes še kako prišli na svoj račun. Na sporedu bodo namreč prva srečanja osmine finala evropskega nogometnega pokala UEFA, v katerem bodo zaposleni italijanska predstavi- nika Milan in Inter ter jugoslovanski, moštvo splitske- ga Hajduka, Liedholmovo moštvo bo prvo tekmo igralo v gosteh proti belgijskemu Waregemu, medtem ko bo Inter sprejel v goste varšavsko Legio. Spličani pa bodo prvo srečanje opravili v gosteh proti Dnjepru iz Črno- morca. Beograjska C. zvezda pa bo danes igrala po- vratno srečanje pokala pokalnih prvakov proti danskemu Lyngbyju, s katerim je v prvi tekmi igrala neodloče- no 2:2.

Včeraj so se v italijanskem Sestrieresu pričele smu- čarske tekme za svetovno serijo z ženskim veleslalomom. Zmagala je Švicarka Vreni Schneider pred rojakinjo Eri- ko Hess, tretja pa je bila Zahodna Nemka Michaela Gerg. Jugoslovanke so se odlično obnesle: Katra Zajc je bila četrta, Barbara Kuhar 14., Mojca Dežman pa 15. Italijanke so povsem odpovedale. Najboljša je bila Zinjjeva (16).

Danes bo na sporedu moški veleslalom.

NA 10. STRANI

V Sloveniji zelo malo brezposelnih

LJUBLJANA — Najmanj nezaposlenih v Evropi je trenutno v Švici, potem pa je tu že SR Slovenija, kjer je zaposlenost tudi letos ostala v samem svetovnem vrhu. Za razliko od drugih jugoslovanskih republik in pokrajin se v Sloveniji nezaposlenost še naprej zmanjšuje, kar se dogaja že 15 let. Na seznamih nezaposlenih je v Sloveniji trenutno 14.993 ljudi, od tega 1.493 v petih ljubljanskih občinah (to je za 2000 manj kot leta 1984). Več kot 50 odstotkov čakajočih na delo ima nižjo kvalifikacijo ali je celo brez izobrazbe — sta pa na slovenskem seznamu tudi dva magistra znanosti... (dd)

□ BEOGRAD — Jugoslovansko turistično gospodarstvo je do konca oktobra zaslužio približno milijardo dolarjev, kar je za 11 odstotok več kot lani v enakem obdobju. Letni turistični izkupiček bo po oceni dosegel vrednost milijarde in 200 milijonov dolarjev. Prihodnje leto naj bi turizem navrgel, tako ocenjujejo turistični strokovnjaki, vsaj za 10 do 15 odstotkov več. (dd)

Zastopnika osrednjih slovenskih organizacij pri deželnem glavarju Slovenci ne pristajajo na poslabšanje razmer v dvojezični šoli na Koroškem

CELOVEC — Trenutno bi bilo nastali položaj v »reševanju problema manjšinskega šolstva« na Koroškem najbolj modro označiti z izrazom: zmeda. Na primer: deželna vlada je pred dobrim tednom dni proglasila tako imenovane »pomožne učitelje«, ki naj bi v naslednjem šolskem letu na dvojezičnih šolah skrbeli za kvalitetnejši pouk enojezičnih otrok tistih, ki so prijavljeni le k nemščini. Predvčerajšnjim je pojem »pomožnega učitelja« na seji pravno - ustavnega odbora deželne zbornice tako rekoč padel.

Uprli so se namreč učitelji in ravnatelji. Dobro. Pomožnih učiteljev ne bo. Pač pa bo menda pouk v šolskem letu 1986/87 bolj »popredmeten«, bolj »razčlenjen« ali bolj »po predalčkih«, ali kakorkoli že pomeni nemški izraz »verfäehert«. Pri čemer živ bog ne ve razložiti, kaj naj bi to pomenilo. V četrth razredih ljudske šole že, pravijo, ampak za prve tri pa... »še nismo tako daleč«.

Eno drži. »Šola bo ostala skupna«. Dvojezični teritorij bo ostal neokrnjen. (... po slednjem bi bilo težko šariti, ne da bi s tem zadel ob avstrijsko državno pogodbo...).

Koroški deželni glavar Leopold Wagner je včeraj na lastno željo sprejel predsednika obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev Feliksa Wieserja in Matevža Grlica. Informiral ju je o načrtih treh deželnih strank, o načrtovanih pogovorih s predsedniki SPÖ, ÖVP in FPÖ na zvezni ravni. Ker sta predstavnika koroških Slovencev iz razgovora razbrala, da se vsekakor pripadja nekakšna ureditev, ki bo sicer otroke obdržala pod isto streho, v »skupni šoli«, ampak jih vendarle pri pouku nekako ločila, sta opozorila Wagnerja, da koroški Slovenci v nobenem primeru ne morejo pristati na ločevanje otrok in mu izročila predloge za model dvojezičnega pouka, kakršnega bi Slovenci sprejeli.

Kaj naj torej pomeni »skupna šola« — eno in isto streho in ločen pouk ali »skupen pouk« in nekaj predmetov ločenih. Vrag si ga vedi. Očitno je namreč, da si želi deželna vlada na Koroškem čimprej ta problem »manjšinskega šolstva« spraviti pod streho. Tudi, da se izogne nadaljnjim pritiskom Heimatdiensta. In tudi zaradi volilnih glasov, po vsej verjetnosti.

Vendar drži tudi to: mimo koroških Slovencev bo težko karkoli sprejeti. Posebej, ker bo o končni obliki te zadeve sklepala zvezna avstrijska vlada in zato pristojna ministrstva. Zato bi se najbrž izplačalo počakati, vso zadevo premisliti vnaprej in jo šele potem začeti razvijati v »dokončni zakon« ali karkoli že.

Pomembno je le eno: da bi na vsem lepem — po novi šolski ureditvi na Koroškem ne bilo čedalje manj tako imenovanih »slovenskih otrok« (ki morajo obvladati nemški jezik enako dobro kot svojega materinega), in da bi slovenščina ne ostala večno »drugorazredni« jezik v tej deželi.

Potem pa je vseeno kako se bo vsa zadeva imenovala. Ali skupna šola ali skupen pouk ali pa zgolj: šola na dvojezičnem prostoru, kjer ne gre za pravico do slovensčine kot nekaj izjemnega, kar se dodeljuje temu ali onemu deželanu, če to želi, in če se za to izjasni, temveč za z državno pogodbo opredeljen dvojezični teritorij, kjer se pač enakopravno uveljavljata in govorita dva jezika. Ker tu živita dve narodnosti.

BARBARA GORIČAR

Srečanje Kohl - Rocard

Zahodnonemški demokrščanski kancler Helmut Kohl (desno) se je včeraj pogovarjal v Bonnu s francoskim socialističnim voditeljem M. Rocardom (AP)

V uvodnem poročilu ob odprtju 9. kongresa UIL Benvenuto za nov model sindikata in drugačne odnose med strankami

FIRENCE — Zaključiti še pred božičem pogajanja o ceni dela in posvetiti leto 1986 pogodbam, delu in novi, tudi institucionalni navzočnosti sindikata v proizvodnem procesu; predlagati laičnim in socialističnim silam model političnega pridruževanja, kakršen je že uveljavljen v UIL med socialisti, socialdemokrati in republikanci, da se tako izoblikuje tretja, reformistična sila, ki bi se soočala s KD in KPI; nanovo pognati sindikalno enotnost in premostiti dosedanje konfliktnost ter se odpreti dialogu z »družbo informiranja«.

To je recept za izgradnjo novih institucionalnih, političnih in socialnih odnosov, ki ga je iznesel Giorgio Benvenuto, ko je včeraj uvedel 9. kongres sindikata UIL.

»Zgodovinski vodja« UIL, ki je bil deležen 7-minutnega ploskanja, je poskrbel za pravi izziv demokratizacij, o katerih je rekel, da v okviru petstrankarske koalicije ne prikrivajo svojih teženj k hegemoniji, in komunistom, o katerih je dodal, da bi ob prevladujoči vlogi KD v vladi postali edina velika sila leve opozicije (to bi bil

bipolarizem); toda komunistom je Benvenuto tudi prižgal »pozitivne znake v reformističnem pogledu«. Govornik se je zavzel za poiskanje novih modelov »linearnega izražanja političnega soglasja« (»od državljana do stranke, od stranke do parlamenta«) pa tudi za uresničitev gotovih izhodišč, s katerih bi družbene sile mogle brez vsakršnega posrednika in na vsaki ravni prispevati k javnim izbiram velikega gospodarskega in socialnega pomena. Benvenuto je med drugim tudi predlagal takšen model sindikata, ki bi bil sposoben »kulture vladanja« in ki bi bil zmožen nadomestiti nekatere zdajšnje oblike delovanja, kot so npr. stavke, »z manj hrupnimi in morda učinkovitejšimi posegi«.

Predstavniki vlade, strank, podjetništva pa tudi CG IL in CISL so Benvenutov govor v bistvu ocenili povoljno. Odgovorni za gospodarstvo pri KPI Reichlin je sicer poseg opredelil »bolj kot ideološki manifest, namesto kot sindikalno poročilo«, je pa dodal, da je razumel pomen »odprtij nasproti KPI«.

Na seji odbora za zunanjo politiko skupščine SFRJ Okrepiti dobre odnose s sosedi in izboljšati izmenjavo z ZDA

BEOGRAD — Jugoslavija se zavzema za razvoj vestranskega sodelovanja s sosednjimi državami na trajnih in stabilnih osnovah in na znanih načelih enakosti, enakopravnosti, suverenosti, ozemeljske celovitosti in nevmesavanja v notranje zadeve. To so poudarili na včerajšnji seji odbora za zunanjo politiko zveznega zbora Jugoslavije, na kateri so tudi podčrtali, da so dobri odnosi s sosedi ena od prednostnih nalog jugoslovanske zunanje politike. Rečeno je bilo tudi, da so narodnostne manjšine pomemben dejavnik sodelovanja Jugoslavije s sosednjimi državami.

V razpravi je bilo slišati podatke, da znaša vrednost blagovne menjave Jugoslavije s sosedi na leto okrog štiri milijarde dolarjev, kar je petina vse menjave s svetom. Delegati so ocenili, da to ni skrajni dosežek v vzajemnem gospodarskem sodelovanju.

Delegati so ocenili, da pomeni nedavno srečanje sovjetskega partijskega voditelja Gorbačova in ameriškega predsednika Reagana izraz pripravljenosti obeh držav,

da nadaljujeta dialog, je pa to tudi napoved določene stabilnosti v njunih odnosih, kar je nedvomno pomembno tudi za širšo mednarodno skupnost. Poudarili pa so, da morajo ne glede na pomen in vpliv odnosov SZ in ZDA na svetovna dogajanja v svetovnih zadevah enakopravno sodelovati tudi druge države.

Zunanje-politični odbor je preučil tudi odnose Jugoslavije z ZDA. Ocenil je, da se ti stiki uspešno razvijajo, čeprav so določena vprašanja, ki jih bremenijo, izrekli so pripravljenost in željo, da bi se dvostranski stiki z ZDA razvijali na vseh področjih, posebej na gospodarskem in znanstvenotehničnem, na stabilnih in dolgoročnih temeljih in na podlagi spoštovanja enakosti, suverenosti in nevmesavanja. Podčrtali so nujnost večje uravnoveščenosti trgovinske menjave, v kateri ima Jugoslavija zdaj velik primanjkljaj. Delegati so menili, da bo bližnji obisk ameriškega državnega sekretarja Georgea Shultza v Jugoslaviji priložnost za izmenjavo mnenj o vseh vprašanih dvostranskega sodelovanja. (dd)

Nova elektrarna v BiH bo dajala tok Sloveniji

LJUBLJANA — Po večmesečnem poskusnem obratovanju bodo danes svečano priključili na omrežje 300-megavattni generator termoelektrarne Ugljevik I., obenem pa odprli tudi tamkajšnji premogovnik. Ker je ena tretjina moči iz ugljeviške termoelektrarne namenjena slovenskim potrošnikom, bo ta predpraznični dogodek pomenil precejšnjo energetske pridobitve tudi na Slovenijo. Med slavnostnimi govorniki na današnji otvoritvi bo Stefan Korošec, član predsedstva CK ZKS, v kulturnem sporedu pa bo sodelovala tudi ljubljanska folklorna skupina France Marolt.

Slovensko elektrogospodarstvo se je že pred leti odločilo, da si bo z vlaganji v termoelektrarne v Bosni in Hercegovini pridobilo za svoje omrežje del tamkajšnjih zmogljivosti. Za TE Tuzla V., kamor so še naprej začeli vlagati sredstva, se je sedaj podobnemu uspešnemu sodelovanju med obema republikama pridružila še TE Ugljevik I. Tudi v ta najmlajši objekt je slovensko elektrogospodarstvo vložilo eno tretjino investicijskih sredstev in si s tem pridobilo prav toliko, namreč eno tretjino, ali 100 MW moči iz te elektrarne.

Po svečani otvoritvi rudnika in TE Ugljevik I. bodo položili temeljni kamen še za drugo fazo — za Ugljevik II. Tudi drugi agregat v tej elektrarni bo imel moč 300 MW in od tega dajal 100 MW moči v slovensko omrežje, kajti tudi pri razširitvah zmogljivosti te elektrarne so se odločili za sovlaganje in sicer podobno kot prvič, za enotretjinski delež. (dd)

BONN — Delovna skupina 19 članov, med katerimi so pravniki, naravoslovci, zastopnika katoliške in evangeličanske cerkve in predstavniki delodajalcev in sindikatov, je izročila zveznemu ministru za raziskave in tehnologijo Riesenhuberju in ministru za pravosodje Engelhardu študijo o etičnih in pravnih vidikih umetnega oplojevanja v epruveti (in vitro), embrionalnih raziskav ter genetske analize in genetske terapije na ljudeh.

Navzlic očitnim nevarnostim in tveganju menijo pisni študije, da je treba nadaljevati raziskave na področju genetske tehnike. Člani komisije, ki jih je vodil nekdanji predsednik zveznega ustavnega sodišča Ernst Benda, sodijo, da ne bi bilo razumno prepovedati genetske raziskave, ker lahko znanstveniki na tem področju polagoma ustvarijo sredstva, s katerimi bo mogoče preprečiti ali vsaj zmanjšati človekovo trpljenje.

To pa ne pomeni, da niso potrebne omejitve za genetske raziskave in poskuse na določenih področjih. Odločno je treba z grožnjo kazenskega pregona prepovedati ustvarjanje enakih, to je istovetnih ljudi (kloniranih)

Etični in pravni vidiki bliskovitega napredka v medicini V ZRN študija o oplojevanju v epruveti in o biogenetskih raziskavah na človeku

nje) in gojenje himeričnih in hibridnih bitij (človeško-živalskih). Zakonodajalec bi moral po nasvetu komisije zelo omejiti ali celo prepovedati poskuse s človeškimi embriji, to je s telesnimi plodovi do starosti treh mesecev.

Člani delovne skupine priporočajo, da bi z zakonom načelno prepovedali »nadomestno« oziroma »sposojeno« materinstvo, pri katerem nosi tuja ženska otroka za drug zakonski par. Potreben je obsežen sistem pravnih varnostnih določb za vse oploditve in vitro. Vendar avtorji študije nimajo pomislekov glede oploditve ženinih jajčnih celic z moševimi semenskimi celicami v epruveti, če je žena neplodna.

Predsednik delovne skupine Benda je poudaril, da je poročilo zadržano in da sta dva izmed 19 članov delovne skupine izrazila določene pomisleke glede mnenja večine. Genetik Doerfler meni, da je na sedanji stopnji razvoja vsakršna omejevalna zakonodaja prezgodnja. Psihoterapevt Petersen pa zavrača sleherni obliko oploditve v epruveti.

Zvezni minister za raziskave in tehnologijo Riesenhuber je poudaril, da poročilo opozarja na odgovornost države za varstvo človekovega dostojanstva, a tudi za zaščito embrija od prve stopnje delitve. Ali bo država posegla vmes z zakonodajo, bo predvsem odvisno od tega, ali si bo znost sama postavila meje.

Po mnenju sestavljalcev poročila je naloga pravnega reda jasno povedati, kaj je dovoljeno in kaj ni dovoljeno delati na določenih področjih sodobne biologije in medicine. Poročilo za zdaj ne priporoča genetske terapije pri genetsko povzročenih boleznih, ki bi jih zdravili tako, da bi zdrave gene vcepili namesto pomanjkljivih genov v celice, ker znatnost še ni tako daleč napredovala.

Himerična in hibridna bitja, ki jih omenja poročilo, so še razmeroma daleč, kot poudarja komentator, a je vendar prav, da člani delovne skupine opozarjajo na to možnost. Toda prizadevanja članov delovne skupine Ernsta Bende dokazujejo, da vlada tudi med strokovnjaki na tem področju velika negotovost. Prvič zato, ker se genetika silovito naglo razvija in postaja marsikje zelo zaprtja vase, ker številni inštituti in posamezniki skrivajo nastajajoče »patente« pred očmi tekmecev. Drugič zato, ker je utemeljena bojazen, da bi genetika v rokah brezobzirnih sil in organizacij ali celo držav lahko postala strahovito orožje proti ljudem samim. Hkrati pa se bo moral razvoju prilagajati tudi zakonodajalec, saj biokemija s svojo genetiko prodira v čedalje bolj nevarna področja ustvarjanja življenja.

BOŽIDAR PAHOR

□ LONDON — Umrli je otrok, ki so ga zdravniki kanilj rešiti pred smrtjo s presaditvijo jeter. Smrt je nastopila, ker na zdravnikov televizijski in radijski poziv za darovanje jeter ni bilo odziva.

Petletni Stephen Wellington je umrl v naročju staršev v King's college v Londonu, najbolj znani otroški kliniki na svetu. Zaradi virusnega vnetja jeter so bile otroku štete ure. Rešil bi se le, če bi bila na razpolago jetra za presaditev. Ni jih bilo, ker ni bilo darovalca.

Naša dežela ima vse pogoje za priznanje posebnega statusa

TRST — Na včerajšnji seji deželnega sveta je predsednik odbora Biasutti poročal o razgovorih z italijanskim zunanjim ministrstvom o tem, naj bi tudi dežela Furlanija-Juljska krajina bila deležna tistih prispevkov s strani Evropske gospodarske skupnosti, ki jih uživajo nekatere obmejne dežele (na primer tudi nemške). Skratka, našo deželo naj bi kot obmejne dežele vključil med dežele, ki prejemajo posebna sredstva. Biasutti je tu poudaril, da je to po osimskih sporazumih mogoče, saj so se na podlagi sporazumov zadeve z meje dokončno uredile in ima tako naša dežela vse potrebne značilnosti, da se ji v okviru EGS prizna poseben status.

Biasutti je povedal, da se italijanski zunanji minister Andreotti strinja s tem, da bi Italija predlagala, naj se v okviru EGS naši deželi prizna omenjeni status. To je seveda novost, saj so bile prav pri osrednji italijanski vladi do sedaj težave glede priznanja tega statusa. V okviru

novih perspektiv je Biasutti dejal, da integriran načrt Trst — F-JK — Evropa nima več pravega smisla. Biasutti je nato spregovoril tudi o predlogu, da se na obmejnem pasu F-JK ustvari v okviru možnosti, ki jih dajejo osimski sporazumi, manjše proste cone, v katerih naj bi prišlo do vlaganja mešanega kapitala. Biasutti je nad takšnim predlogom izrekel svoje pomisleke in dejal, da ima resne pomisleke tudi osrednja vlada, nasprotuje pa načrtu EGS.

Prav o tem in seveda o drugih vprašanjih je prišlo po Biasuttijevem poročilu do živahne razprave.

Svetovalec SSK Štoka je tako obžaloval, da v Biasuttijevem poročilu ni bilo govora o slovenski manjšini in njeni vlogi v obmejnem sodelovanju. Proti možnosti, da se ustanovijo kakršnekoli proste cone se je zavzel predstavnik LpT Giuricin. Drugačne pozicije sta zavzela predstavnik PSI in KPI, saj sta ti dve stranki predlagali ustanovitev manjših mešanih

prostih con.

Svetovalec PSI Zanfagnini je tako v svojem posegu podprl tezo o posebnih vlogi naše dežele, ki jo utemeljuje tudi sam statut. Podprl je tudi zakonski osnutek PSI glede manjših prostih con. Načelnik svetovalske

Seja IO SKGZ

Izvršni odbor Slovenske kulturno - gospodarske zveze je v ponedeljek predvsem razpravljal o zadnjih vesteh, da je minister za stike z deželami Vizzini izdelal predosnutek globalnega zaščitnega zakona in da ga namestila do konca leta predložiti ministrskemu svetu v odobritev. Minister je tudi ponovil obvezo, da se bo predhodno sestal z enotno slovensko delegacijo in jo obvestil o besedilu, ki do sedaj še ni bilo objavljeno.

Izvršni odbor je podrobno obravnaval postopek sprejemanja globalnega zaščitnega zakona tudi zato, da ne bi prišlo do zavlčevanj. Podčrtal je pomen enotne slovenske delegacije, kot predstavništva vseh Slovencev v Italiji in poudaril temeljno zahtevo, da je še zlasti treba enako obravnavati celotno slovensko narodnostno skupnost v Italiji od Trbiža do Miljskih hribov.

Izvršni odbor je nato razpravljal o pripravah za občni zbor SKGZ, ki bo v nedeljo, 15. decembra, v Kulturnem domu v Trstu. Dogovoril se je za razna organizacijska vprašanja in za dnevni red zasedanja.

skupine KPI Pascolat se je zavzel za odprtost naše dežele in za sodelovanje z Jugoslavijo. Spregovoril je tudi o slovenski narodnostni skupnosti v Italiji. Pri tem je omenil važnost, da pride čimprej do izglasovanja zaščitnega zakona ter poudaril vlogo manjšine v okviru obmejnega sodelovanja.

VELIKO ZANIMANJE OBISKOVALCEV ZA SEJME SMUČARSKÉ OPREME

SEŽANA, PORTOROŽ — Minuli konec tedna so tudi člani smučarskega kluba Portorož in smučarskega kluba Sežana pripravili sejem rabljene smučarske opreme. V Portorožu, kjer kljub uspešno dela že pet let, imajo 260 članov. Dvodnevni sejem rabljene smučarske opreme v avli portoroškega avditorija je privabil kakih 1500 ljubiteljev smučanja. Z organizirano prodajo stare smučarske opreme so zaslužili več kot 200 tisoč dinarjev, ki jih bodo s pridom uporabili za klubsko dejavnost. Skoraj tisoč različnih delov smučarske opreme pa je zamenjalo lastnika, kar kaže, da postajajo taki sejmi, ob visokih cenah smučarske opreme, vse zanimivejši.

Tudi v Sežani dela klub že pet let, imajo 350 članov, sobotni in nedeljski sejem smučarske opreme je obiska-

lo nekaj čez tisoč obiskovalcev. Poleg redne rekreacije, organiziranja izletov in tečajev, skrbijo v obeh klubih tudi za mlade tekmovalce, kljub majhnim možnostim in sorazmerni oddaljenosti od snežnih polj.

V Portorožu so letošnji najpomemb-

nejši tečaj organizirali v avstrijskem Nassfeldu, za kar naj bi skromnejši smučarji odšteli po nekaj več kot 30 tisoč dinarjev, v Sežani pa končnih izračunov še nimajo, vendar nameravajo tedenski tečaj izpeljati na enem bližnjih smučišč. (B. Š.)

Prispevki za sanitarne strukture

TRST — Pet milijard in 329 milijonov lir, to je vsota, ki jo je deželni odbor na predlog odbornika za javna dela Bombena namenil občinam oziroma njihovim konzorcijem za re-

alizacijo higienskosanitarnih struktur. Gre za prispevek »una tantum«, katerega lahko Dežela dodeli krajevnim upravam na podlagi zakona štev. 68. Vsota pomeni tudi končni znesek za leto 1985 in sledi financiranju konzorcija v San Giorgio di Nogaro za dograditev strukture za odpadke.

Vsekakor bo v prihodnjem triletnem obdobju za objekte higienskosanitarne narave še nadaljnjih 70 milijard.

Identiteta v arhitekturi

PORTOROŽ — Z nedeljskim odprtjem razstave identiteta v arhitekturi so v piranski mestni galeriji hkrati zaključili tridnevni mednarodni seminar »Identiteta v arhitekturi«, ki so ga organizirale obalne galerije Piran in društvo arhitektov Ljubljane, udeležijo se ga več kot 200 arhitektov iz Jugoslavije in drugih evropskih držav.

Seminar je pomenil zaključek nekakšne trilogije — tematike v treh delih, ki so se je arhitekti lotili v Portorožu že pred dvema letoma. Začeli so z razmišljanjem o arhitekturi v kontekstu (o vključevanju v že oblikovan, dan prostor), lani so nadaljevali s kontinuiteto v arhitekturi (kjer so obravnavali razvoj, navezanost ustvarjalca na kulturno dediščino, itd), letos pa so zastavili še zadnje poglavje — itenditeto. Gre za obravnavo avtorjeve osebnosti, avtorskega pristopa in identiteto kot značilnost prostora, ki se mu mora arhitekt pri ustvarjanju prilagoditi.

Na seminarju, ki je ena redkih priložnosti za dopolnjevanje znanja s področja arhitekture pri nas, so sodelovali tudi ugledni strokovnjaki s tega področja — dr. Nace Šumi, Tomaš Valena iz Muenchena, Marco Pozzetto iz Trsta, Alessandro Anselmi iz Rima, Zivko Popovski iz Skopja, Boris Podreča in Luigi Blau z Dunaja, Livio Vacchini iz Locarna, Eduardo Souto de Moura iz Porta in Oriol Bohigas iz Barcelone. (B. Š.)

Festival evropskega filma

Ob sodelovanju zelo kvalificiranega občinstva, med katerim so bile osebnosti s celega sveta, je od 14. do 19. septembra potekal v Washingtonu 3. festival evropskega filma.

Evropsko skupnost so predstavljali luksemburški nadvojvoda in ambasadorji različnih držav, ki so bili protagonisti na slavnostni večerji v novi plesni dvorani Ritz Carltona in projekcijah (predvajanjih) izbranih filmov.

Italijo je z uspehom zastopal film »Le due vite di Mattia Pascal«. Izbrani italijanski pisci, ki so jih točili na slavnostni večerji in sprejemih sta bila Conte di Cavour Brut Riserva in liker Frangelico.

Italijanski veleposlanik v ZDA S. E. Pettrignani je ob tej priliki čestital predstavniku Barbero of America inc. ing. Domenicu Vassallu.

Tudi na Koroškem težave z mrazom

CELOVEC — Tudi v Avstriji je zima pokazala zobe. Tako je slabo vreme sredi prejšnjega tedna presenetilo prebivalce na Koroškem in Vzhodnem Tirolskem ter povzročilo pravo zmedo. Po gorah je zapadlo do pol metra snega in tudi v Celovcu ga je nametlo četrto metra.

Najbolj je bil prizadet cestni ob njem pa še železniški promet. Od težkega snega podrti drevje se je zrušilo na železniško progo in strgalo električno napeljavo. Podobno je bilo tudi na cestah. Avtomobili, ki jih je presenetila zima, so obtičali v snegu in tako zavirali ali celo u-

stavili promet. Strele z gromom in streskom so udarile v razne objekte, tako da so morali poseči gasilci. Za radi strele so bile prekinjene tudi telefonske zveze.

Kronisti pravijo, da že sto let ne pomnijo, da bi novembra prišlo do take preuranjene zime, ki bi povzročila toliko gmotne škode.

V Rimu teden jugoslovanske kulture

RIM — V Rimu se je včeraj pričel že tradicionalni teden jugoslovanske kulture in umetnosti, ki je letos posvečen Beogradu in Novem Sadu. V središču Ulice Borgognona bo do ponedeljka 2. decembra na ogled razstava tipičnih srbskih in vojvodinskih izdelkov, poleg tega pa bo Rimljanom na voljo tudi bogata jugoslovanska turistična ponudba, za katero sta poskrbela rimski jugoslovanski turistični urad in letalska družba JAT.

Vzporedno s to pobudo se je včeraj začel tudi teden jugoslovanske kuhinje v tipičnih restavracijah Trastevereja, ki se bo konec tedna pobratila z beograjsko Skadarlijo. V bogatem kulturnem prostoru se bodo vrstili nastopi znanih solistov in pevskih zborov iz Beograda in Novega Sada. (ST)

□ PORDENON — Deželni odbornik za industrijo Francescutto se je v ponedeljek na županstvu in Canevi udeležil ustoličenja meddeželne študijske komisije za preučevanje kamnolomov. Komisijo sestavljajo predstavniki Veneta in Furlanije-Juljske krajine.

Koncert SPZ v znamenju koroške narodne pesmi

CELOVEC — »Pevci iz Bilčova, Šentilja, Pliberka, z Radiš, iz Loč, iz Libu, Sveč, Žitare vasi in Železne Kaple, pa še pevke in pevci novoustanovljenega mešanega zbora Slovenskega prosvetnega društva »Zvezda« iz Hodiš so pripravili popoldan koroške narodne pesmi. Današnji dan naj bo praznik slovenske koroške narodne pesmi s tremi naglasi: prvi je 100-letnica rojstva koroškega skladatelja Zdravka Švikaršiča; drugi naglas velja ohranjanju in gojitvi koroške ljudske in narodne pesmi; in tretji petju kot posredniku med stvarnim in duhovnim življenjem.

Tako je dejal predsednik Slovenske prosvetne zveze Tomaž Ogris, ko je v imenu svoje organizacije izrekel pozdrav številnim obiskovalcem, ki so preteklo nedeljo napolnili dvorano Mladinskega doma SSD v Celovcu in prisluhnili koncertu koroške narodne pesmi. SPZ je prireditev posvetila koroškemu skladatelju Zdravku Švikaršiču. Koncert je vsekakor izpolnil vsa pričakovanja in izzvenel kot pravi praznik petja.

(Po Slovenskem vestniku)

Marko Waltritsch

ENO STOLETJE SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL V GORICI

2.

So to podpisi okornih rok kmečkih očakov, ki so znale mnogo bolj ročno ravnati z motiko ali plugom kot pa s pisalom.

Vendar pa so se naši ljudje ob koncu prejšnjega stoletja in v začetku novega naučili toliko pisanja in branja, da jim je to služilo v najnujnejših primerih. Drugače pa je bilo z mladino, ki se je bila veliko naučila v takrat skoro povsod delujočih obveznih osnovnih šolah, iz ohranjenih seznamov učencev zasebnih slovenskih osnovnih šol v Gorici še pred koncem prejšnjega stoletja, ki se hranijo v arhivih, lahko ugotovimo, da so se teh šol posluževali otroci staršev vseh slojev, se največ najpreprostejših: delavcev, kmetov, obrtnikov, malih trgovcev, uradnikov, ki so prihajali z našega podeželja v mesto, da bi tu našli boljšo zaposlitev. Svojim otrokom pa so hoteli dati izobrazbo v slovenskem jeziku in so v tem vztrajali, kljub temu da so bile

takrat mestne šole le italijanske in da je bilo veliko šol v nemškem jeziku.

Prisotnost Slovencev v goriških šolah je dokazana že mnogo prej. Dovolj je, da pogledamo letna izvestja, tako imenovana Jahresberichte goriške nemške gimnazije, učiteljsišča ter realke, in tako ugotovimo, da je bila v teh šolah približno dvetretjinska slovenska večina. Razmerje je dovolj točno odražalo razmerje vsega prebivalstva Goriško-Gradišanske dežele, ali, kot se je takrat uradno imenovala, »poknežene grofije«. Gorica je bila v avstrijskih časih središče velike dežele, ki je segala od Trente mimo Cerkna do Ajdovščine in po Krasu preko Sežane do Istre. Dežela je vključevala Brda, pa še furlanske kraje tja do italijanske meje onkraj Krmina in Dolenj, in še okoli Gradišča ob Soči, Trziča, Ogleja in Cervinjana. Avstrijsko Primorje so sestavljale tri upravne enote: Goriško-Gradišansko, Istra s Kvarnerskim otoki in Trst. Trst je bil mesto s posebnimi pravicami, upravno je obsegal ozemlje današnje tržaške občine. Drugi kraji, ki so danes v tržaški pokrajini, kot npr. Devin, Nabrežina, Šempolaj, Zgonik, so bili v sklopu Goriško-Gradišanske dežele, kraja Dolina in Milje pa sta bila v Istri.

Veliko vlogo v izobraževanju mladine na širšem Goriškem je odigralo goriško semenišče. Simpozij o Štefanu Kocijančiču, uglednem duhovniku ter vsestranskem kulturniku in tudi vodilni osebnosti v goriškem semenišču, prirejen v Novi Gorici in Gorici leta 1983, nam je osvetlil vlogo te visoke šolske ustanove, ki je bila v prejšnjem stoletju edina v Avstrijskem Primorju in ki so jo obiskovali poleg go-

riških tudi študentje iz Trsta, Istre in Dalmacije. Tu je bila slovenščina učni jezik, kot so bile to italijanščina, nemščina, hrvaščina, saj so se bodoči duhovniki pripravljali za delovanje med narodi, ki so govorili te jezike.

Na goriških srednjih šolah pa je bil učni jezik nemščina, kljub temu da sta bili dve tretjini dijakov slovenskih, ostala tretjina pa italijanskih ali furlanskih, in le neznatna peščica, v glavnem sinovi uvoženih družin oficirjev in državnih uradnikov, nemških. Dijaki pa so se morali ob vpisu zjasniti, kakšne narodnosti so. Že od sredine prejšnjega stoletja, odkar so izhajali Jahresberichte, najdemo poleg imena vsakega dijaka oznako narodnosti. Slovenski dijaki so s ponosom izjavljali, da so slovenske narodnosti.

Srednje šole so takrat obiskovali najbolj nadarjeni učenci. Ker je tako v slovenskem kot v furlanskem delu dežele vladala na podeželju velika revščina, so starši pogosto na predlog domačih duhovnikov pošiljali v srednje šole nadarjene otroke. Ker pa ni bilo denarja za njih šolanje, so mnogi teh dijakov bivali pri kakem duhovniku ali župniku v mestu ali pa v semenišču, saj je bil to v največ primerih edini način, kako nadaljevati s študijem. Zaradi tega imamo toliko duhovnikov med našimi intelektualci, pisatelji in pesniki prejšnjega stoletja. Druge možnosti za nadaljevanje šolanja takrat skoro ni bilo. Slovensko podeželje pa je takrat dalo toliko duhovnikov, da jih je bilo dovolj za cerkveno oskrbo slovenskega dela nadškofije in so nekateri šli v furlanske župnije ter se tu kar lepo udomačili.

Soglasje političnih in sindikalnih sil pred bližnjim sestankom za rešitev Aquile

Na pobudo deželnega odbornika za industrijo Francescutta so se večeraj — pred prihodnjim sestankom, ki bo 4. decembra v Rimu — sestali predstavniki političnih in sindikalnih sil ter zastopniki tovarniškega sveta in razpravljali o trenutnem položaju žveljske rafinerije Aquila, oziroma o stanju pogajanj za njeno rešitev. Treba je bilo predvsem točno določiti strategijo, s katero se bodo krajevne politične in sindikalne sile predstavile na rimskem sestanku.

Po splošni ugotovitvi je bilo večerajšnje srečanje zelo koristno, saj je prišlo do precejšnjega soglasja glede ciljev, ki jih bo treba zasledovati v nadaljevanju pogajanj.

Deželni odbornik Francescutto je poudaril, da je treba posredovati konkretne predloge, ki jih sicer tudi vlada zahteva, obenem pa je izrazil prepričanje, da glede tega problema morajo biti politične in sindikalne sile enotne. Ena od možnih rešitev je po mnenju odbornika Traunerja v tem, da bi se v rafineriji zmanjšala industrijska proizvodnja, obenem pa bo treba ohraniti sedanje skladišče. Trauner je tudi dodal, da je

sedanje stališče družbe Total, ki namerava zapreti rafinerijo, ne da bi nudila kakršnekoli alternative, nesprejemljiva. Poslanec Coloni pa je s svoje strani dejal, da je treba povsem ločiti vprašanje gradnje nove termoelektrarne na premog in žveljske čistilnice in podčrtal, da ni mogoče dopustiti, da bi družba Total v žavljah ohranila samo skladišče; pristavil je še, da politične in sindikalne sile potrebujejo več časa za izdelavo možnih rešitev, saj je termin 31. decembra, ki ga je postavila Total, popolnoma nesprejemljiv.

Tudi predsednik pokrajine Marchio se je strinjal s Colonijem, medtem ko je senatorka Gerbec podčrtala, da je treba vztrajati pri ministru za industrijo, da ne bi podpisal sporazuma o področju za skladišče in videti, kakšna je njegova razpoložljivost. Tudi nadaljnje perspektive čistilnice, ki so bile doslej nakazane, so po mnenju komunistične senatorke dokaj šibke, zaradi česar je treba predlagati konkretne predloge. Miljski župan Bordon je na večeršnjem srečanju ponovil, da si Trst ne more privoščiti izgube okrog 1000 delovnih mest in dodal, da gre pri

obravnavanju tega vprašanja tudi za strateški problem dobave za severno-vzhodno Italijo, ki bi lahko imel svojo težo na pogajanjih.

Tudi predstavniki sindikalnih sil so bili mnenja, da je potrebno več časa za preverjanje raznih možnih rešitev in da samo skladišče, ki bi zaposlilo 50 oseb, ne zanima mesta. Družbi Total je zato treba vsiliti, da bi rafinerija ne zaprla, dokler ne bo jasnih alternativ, od vlade pa je treba zahtevati, da pripravi te alternativne načrte. Predstavniki tovarniškega sveta pa so menili, da je treba zahtevati od italijanske vlade, da bi se neposredno pogajala s francosko za zaščito rafinerije, ki je ni moč v veliki naglici zapreti; treba je torej iztržiti nekaj več časa in medtem iskati možne rešitve.

O zaprtju rafinerije — je ob koncu povzel odbornik Francescutto — bomo lahko govorili, ko bomo imeli jasen načrt o alternativah; o tem pa bomo govorili, ko bo rafinerija še delovala. Odkloniti je treba tudi možnost, da bi v žavljah ostalo samo skladišče in zahtevati več časa na razpolago za izdelavo sprejemljivih alternativnih rešitev.

pismo uredništvu

Pojasnitev osebnih izbir in stališč v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu

Spošt. g. urednik
Primorskega dnevnika.

Te dni je krajevna sekcija Slovenske skupnosti v Nabrežini razposlala svojim in drugim volivcem devinsko-nabrežinske občine novo številko svojega vestnika. V njej sem večkrat deležen ostre kritike zaradi osebnih izbir in stališč na prvih sejah novega občinskega sveta.

Povsem nesmiselna in povsem propagandistična se mi zdi kritika, da sem pri prvem glasovanju, ko ni bila možna izvolitev nikakršnega župana, glasoval po navodilih svoje stranke za njenega uradnega kandidata Caldija. Veliko pomembnejše pa je dejstvo, da smo pri odločnem glasovanju vsi trije svetovalci PSI glasovali za župana Brezgarja. Zato zavračam krivično in nekonstruktivno podtikanje Slovenske skupnosti, da sem »prvi slovenski občinski svetovalec, ki je glasoval za italijanskega župana«.

Problem rabe jezika. Ker sem na drugi seji devinsko-nabrežinskega občinskega sveta po uvodu v slovenščini spregovoril v italijanskem jeziku, bi rad pojasnil, da sem tedaj pro-

sil za besedo prav pred glasovanjem za izvolitev novega župana, kjer bi se, zaradi pomanjkanja kakršnegakoli dogovora vse razbilo in bi prišlo do komisarske uprave, do predčasnih volitev in do nevarnega narodnostnega spopada.

Pet mesecev po volitvah sem bil v križnem ognju napadov s strani raznih italijanskih krogov, ker s svojim odločilnim glasom nisem pristal na italijanski občinski odbor z enim samim slovenskim odbornikom. Zato sem na omenjeni seji hotel italijanskim svetovalcem v njihovem jeziku in na njihovi miselni valovni dolžini razložiti, kakšna politična napaka in s kakšnimi posledicami za vso devinsko-nabrežinsko občino bi bilo vsakršno izsiljevanje in poigravanje glede župana in glede manjšinskega odbora.

Zdi se mi, da sem s tem svojim posegom delno pripomogel, da so se v tednu med obema sejama pogajanja med strankami premaknila z mrtvega tira in je tako ostal v devinsko nabrežinski občini slovenski župan in v občinskem odboru primerno zastopstvo slovenskih odbornikov. Če je za ta politični uspeh delno tudi moja zasluga, potem bi bil prihodnjič pripravljen spregovoriti tudi v kitajščini (ko bi jo znal!).

S tovariškimi pozdravi
IGOR TUTA

Srečanje konzula SFRJ Mirošiča s predstavniki invalidov in aktivistov

V ponedeljek popoldne sta obiskala sedež Odbora Zveze vojnih invalidov NOV v Ul. Montecchi jugoslovanski generalni konzul v Trstu Drago Mirošič in konzul Franc Novak. Tu sta se s člani omenjene zveze, kot tudi s člani odbora Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja za Trško ozemlje, pogovarjala o problemih, ki zadevajo delovanje obeh organizacij, kot tudi o problemih, ki zadevajo danes vse napredne sile v svetu, na tem področju še posebej, v boju za mir, mirno sožitje in za dobrososedske odnose med Jugoslavijo in Italijo.

Razgovor je stekel tudi o naporih obeh organizacij za doseg pravičnega globalnega zaščitnega zakona za Slovence v Italiji, ki naj, tako so poudarili predstavniki obeh združenj, velja za vse Slovence, ki živijo v sklopu dežele Furlanije-Juljske krajine, saj so se za pravico, so poudarili, borili in dalj svoje življenje že številni partizanski borci in aktivisti.

● **Rajonski svet za Kjadin in Rocol** bo na svoji prihodnji seji med drugim razpravljati tudi o uporabi Ferdinanda in o stanovanjskem kompleksu na Melari. Seja bo jutri ob 19.30 na sedežu v Ul. Mille 16.

● **V Ul. Battisti** te dni menjujejo telefonske kable. Zaradi tega je začasno prepovedano parkirati avtomobile na pločniku Ul. Battisti pred hišno št. 27 med Ul. Polonio in Ul. Gatteri.

Iz razprave na skupščini pokrajinske gospodarske konzulte

Med optimizmom in pesimizmom izbrati realizem

Drugi del ponedeljkovega umestitvenega zasedanja pokrajinske gospodarske konzulte tržaške Trgovinske zbornice, o katerega uvodnem delu smo poročali včeraj, je bil v celoti posvečen razpravi. Rekli smo, da ta posvetovalni organ predstavlja vse bistvene sestavne dele tržaškega gospodarstva, med okrog 200 člani pa je 10 odstotkov zastopnikov slovenskega gospodarskega življenja.

Optimistično obarvano uvodno poročilo predsednika Trgovinske zbornice Tombesija je v razpravi dobilo tudi hudo pesimistične kritike, zlasti kar zadeva proizvodno-prihodnost gospodarstva v pokrajini. Številni govorniki, zlasti iz sindikalnih vrst, so opozarjali na tačas najbolj pereče probleme (Aquila, Lloyd Triestino, ladjedelnica) in poudarili, da jih še tako rožnate storitveno-turistične in raziskovalne perspektive ne morejo rešiti. Tudi predsednik deželne uprave Biasutti je svoj poseg bolj kot na najbolj dramatične razmere tega trenutka, naslonil na pričakovanja in načrte za prihodnost. Priznal je, da je ta »trenutek« težaven, a je hkrati dejal, da mora pokrajina poleg pomoči od zunaj, računati na nujno sproščanje lastnih energij. Predsednik pokrajinske zveze industrijcev — Associazione degli industriali Pacorini je ugotovil, da tržaški proizvodni potencial ni še nikoli dosegel tako nizke ravni in pozval k enotnosti za polno uresničitev vloge Trsta tako v odnosu do Rima, kot do ostalega dela dežele. Direktor družbe Friulgiulia Geppi, ki se odlikuje po zelo izvirnih in svojevrstnih pogledih na tržaško gospodarsko podobo, je zagovarjal stališče, da Trst doživlja kar trojno krizo: italijansko, mednarodno in jugoslovansko, med ukrepi za zaščito terciarnih in zlasti trgovinskih dejavnosti pa je na prvo mesto postavil ohranitev polne vloge avtonomnih računov.

V razpravo sta tehtno posegla tudi dva slovenska člana konzulte, podpredsednik tržaške delegacije mešane zbornice Italjug Stanko Bole in tajnik Kmečke zbornice Edi Bukavec. Za razliko od zelo kritičnega položaja proizvodnih dejavnosti, je Bole opozoril na pozitivne premike v zunanji trgovini. Poleg prizadevanj za pridobitev novih tržišč, v neposrednem zaledju, Podonavju in na evropskem Vzhodu, je podčrtal izreden pomen blagovne menjave s sosednjo Jugoslavijo, kljub njeni gospodarski krizi. Naša dežela je v splošni blagovni menjavi med državama udeležena s kar 40 do 50 odstotki, kar pomeni 1400 do 1500 milijard lir prometa letno. Nedvomno gre za številke, ki same po sebi kažejo na pomen tega sodelovanja in na nujnost iskanja novih možnosti za njegov razvoj. Bole je kot že nekolikokrat opozoril, da so te možnosti že deset let zapisane v osimskih sporazumih in da jih velika večina še ni bilo uresničenih, razen nekaj primerov kot sta Sabotinska cesta in sporazum o ribolovu.

Nujno bi bilo zato čimprej ustanoviti posebno meddržavno komisijo, ki bi ob sodelovanju krajevnih obmejnih dejavnikov preučila možnost za razširitev sodelovanja in za sprejem ustreznih zakonskih in finančnih instrumentov, ki bi omogočili višje in dolgoročne oblike sodelovanja, v prvi vrsti industrijske kooperacije med srednjimi in majhnimi podjetji. Bole se je strinjal z Biasuttijem glede izrednega pomena priznanja statusa obmejne dežele Evropske gospodarske skupnosti, ki naj bi Furlaniji-Juljski krajini prineslo velike prednosti. Za uresničitev tako zastavljene perspektive pa je po Boletovih besedah nujno mobilizirati vse razpoložljive sile, vključno s slovensko narodnostno skupnostjo, ki je izredno an-

gažirana v kulturno-gospodarskih dejavnostih. Nujno pa ji je še bolj odpreti vrata, ji dati možnosti in zastopstvo v vseh obstoječih predstavniških telesih, je zaključil Stanko Bole.

Edi Bukavec je svoj poseg začel v slovenščini in opozoril, da bi bilo glede na številno slovensko zastopstvo v konzultu, potrebno omogočiti izražanje tudi v slovenskem jeziku. Po Tombesijevem odgovoru, da Trgovinska zbornica za to nima potrebne prevajalske službe, je Bukavec pozval konzulto, naj podpre njegov predlog, da bi se zbornica v imenu dejanske demokratične odnosov med komponentami, ki so v njej zastopane, za to čimprej usposobila. V nadaljevanju je Bukavec uokviril kmetijsko problematiko v splošen potek razprave in poudaril zaskrbljujoče zanamiranje tega primarnega gospodarskega sektorja, ki je v tržaški pokrajini zastavljen že zaradi neugodnih naravnih oziroma teritorialnih razmer. Izrazil je razhajajoča se stališča kmetijev do novih »razvojnih perspektiv«, ki bodo od njih zahtevale velike žrtve v socialnem, ekonomskem, teritorialnem in etničnem pogledu, zato morajo posege na teritoriju spremljati odgovarjajoče in permanentne protivednosti. Kljub nekaterim pozitivnim odzivom dežele na zahteve kmetijev, pa ostaja vrsta nerešenih vprašanj in med njimi zlasti tisto o naravnih parkih, je opozoril Bukavec in navedel konkretne predloge v prid ohranitve in razvoja kmetijskega sektorja na Tržaškem. V tem okviru imajo posebno mesto conski kmetijski načrt, učinkovita tehnična pomoč in ustrezni deželni zakonodajni instrumenti za kmetijstvo, medtem ko je v razmislek navedel tudi nujnost vključitve kmetijstva v obmejno gospodarsko sodelovanje in blagovno menjavo po avtonomnih računih.

Bogat ponedeljkov večer v DSI

Razstava izdelkov sežanske posebne delavnice in predavanje J. Ambrožiča o A. M. Slomšku

Sklad za pomoč prizadetim otrokom »Mitja Čuk«, ki je naši javnosti že precej znan zaradi svojih pobud, je ob priliki letošnjega občnega zbora priredil v ponedeljek razstavo ročnih izdelkov v sodelovanju z delavnico pod posebnimi pogoji iz Sežane. Primeren prostor za razstavo je organizatorjem odstopila Slovenska prosveta.

Predvsem je treba povedati, da je posebna delavnica iz Sežane ena izmed redkih v Sloveniji, ki nudi telesno ali duševno prizadetim mladostnikom možnost zaposlitve in zasluzka. Ob otvoritvi razstave je namen in ustroj te ustanove predstavil vodja centra Okretič. Najprej je pojasnil, da njihova delavnica vključuje v delo prizadete otroke in skuša v njih razvijati in ohranjati razne ročne sposobnosti.

Ob tem je spregovorila tudi Silvana Šonc, ki prav tako deluje v vodstvu te posebne delavnice, ki je začela delovati pred približno dvema letoma in ki jo vodi in podpira Center za socialno delo. Delo v tem sežanskem centru za prizadete je izredno pomembno za razvoj otrok, ki zaradi psihosomatskih motenj niso mogli zaključiti obveznega šolanja. Zakon zahteva, da otrok obiskuje šolo do štirinajstega - petnajstega leta. Ko prizadeti otrok »dopolni let«, ni zanj več obvezno, da šolo še naprej obiskuje, zato navadno ostane doma, v »brezstaršev«, povsem izključen iz življenja in ločen od svojih vrstnikov. Delavnica v Sežani nudi prizadetim mladincem možnost, da vadijo svoje ročne sposobnosti, pri tem se tudi zabavajo, obenem pa dobivajo tudi skromen mesečni zaslužek. V jutranjih urah opravljajo varovanci delavnice razna industrijska dela, npr. skodelice za tovarne ali kakke preprostejše predmete, ki jih industrije potrebujejo za svojo proizvodnjo. Po jutranjem resnem delu pa imajo varovanci delavnice v popoldanskih urah možnost,

da se sprostijo in dajo duška svoji kreativnosti. Tako se s pomočjo animatorjev in učiteljev lahko tudi likovno izražajo. Sad dela prizadetih mladincev so si obiskovalci lahko ogledali na stenah Peterlinove dvorane v prostorih Slovenske prosvete. Gre za razne drobne izdelke iz volne, igračke, risbe, mozaike ter noveletne voščilnice.

Predsednica sklada »Mitja Čuk«, Jelka Cvelbar, je ob koncu srečanja še poudarila, da je ta razstava prodajna — vsakdo si lahko kupi kak spominček, vsaj novoletno voščilnico — tudi s tem bo pomagal prizadetim mladincem iz delavnice. Ob koncu je treba še povedati, da bo razstava odprta do naslednjega torka vsak dan, od 17. do 19. ure, v Ul. Donizetti 3.

V okviru rednih srečanj, ki jih vsak ponedeljek prireja Društvo slovenskih izobražencev, je otvoritvi razstave sledilo predavanje dr. Janeza Ambrožiča, voditelja pastoralne službe v ljubljanski nadškofiji. Tema večera je bila »A. M. Slomšek in njegovi pogledi na družino«. Ambrožič je na rimski teološki fakulteti diplomiral prav s tezo o škofu Slomšku. Predavatelj je poudaril predvsem naprednost te osebnosti, ki je za približno sto let anticipirala teme in zaključke drugega vatikanskega koncila, glede vprašanja priprave na zakon ter problema družine in vzgoje otrok. Slomšek je družino postavil za središče svojega pastoralnega dela. Nad vse pomembni so njegovi nauki glede vzgoje mladine ter njegova skrb za šolanje otrok. S svojimi nauki je skušal vplivati na mentaliteto staršev, ki so svoje otroke raje zadrževali doma na kmetiji, kot pa, da bi jim nudili možnost, da se izobražijo. Svoje predavanje je dr. Ambrožič opremil s raznimi citati iz Slomškovih spisov in ob poslušanju se je marsikdo začudil, saj so bile nekatere misli sodobne tudi za naš čas.

H. J.

Priprave na državni kongres Confcoltivatori

Izdelane smernice za pospešitev razvoja italijanskega kmetijstva

Pred kratkim je bil v Rimu sestanek generalnega sveta vsedravnega združenja kmetijskih proizvajalcev Confcoltivatori. Sestanka se je udeležil tudi predstavnik Kmečke zveze Edi Bukavec, največje prostora pa so na sestanku namenili obravnavanju dokumentov za 3. državni kongres združenja Confcoltivatori.

Na koncu so člani generalnega sveta odobrili poseben dokument, ki zajema bistvene postavke, ki naj bi jih podrobneje osvetlil 3. državni kongres te organizacije. Pri tem si bo združenje Confcoltivatori prizadevalo za novo kmetijsko politiko in za tesnejše sodelovanje z drugimi kmetijskimi organizacijami, da bi s skupno akcijo dosegli tiste cilje, ki si jih je italijansko kmetijstvo zadalo.

Kot prvi cilj si je združenje Confcoltivatori postavilo nujenje tehničnih, gospodarskih, informacijskih, zdravstvenih in drugih uslug kmetijskim podjetjem, da bi lahko ta bila boljše organizirana, znala izbrati prave proizvode in s tem tudi lažje prodrla na trg.

Ob začetku novega državnega načrta za kmetijstvo je združenje Confcoltivatori tudi predlagalo, da se sedanji Višji svet za kmetijstvo spremeni v Državni svet proizvajalcev, kar bi omogočilo kmetijskim proizvajalcem, da neposredno sodelujejo pri programiranju razvoja kmetijske dejavnosti. Poleg tega si bo združenje Confcol-

tivatori prizadevalo za reformo kmetijskega načrta EGS. Da bi se odnosi z EGS in vključevanje italijanskega kmetijstva v mednarodne sporazume olajšalo, bo združenje Confcoltivatori tudi predlagalo, da še enkrat letno organizira konferenco med EGS in sredozemskimi državami. Na tej konferenci naj bi obravnavali probleme v zvezi s kmetijsko proizvodnjo in trgi na tem področju.

Pomembno vlogo pri novi kmetijski politiki pa bodo imele tudi javne uprave. Pri tem združenju Confcoltivatori misli predvsem na večjo funkcionalno sposobnost dežel, upravnih decentralizacij in večja pooblastila krajevnim ustanovam, da bi se tako lahko pospešili tudi finančni prispevki teh uprav. V ta okvir sodi tudi nujna reforma ministrstva za kmetijstvo, s čimer bi se povečala njegova usmerjevalna in koordinacijska vloga.

Za moderno kmetijstvo pa je nujno potrebno tudi širše sodelovanje znanosti, tehnike in kulture. Zato si bo združenje Confcoltivatori prizadevalo, da postane središče za srečanje med kmetijskimi gospodarstveniki, pravniki, zgodovinarji in drugimi, ki naj bi dali svoj prispevek za napredek kmetijstva v Italiji in izboljšanje delovnih ter življenjskih pogojev kmetijskih proizvajalcev.

Po napovedih občinskega odbornika Vattovanija Kmalu srečanje za rešitev stiske na poklicnem zavodu Jožef Stefan

»V prihodnjih dneh se bodo predstavniki tržaške občine sestali s pokrajinskimi oblastmi, da bi čimprej dobili zadovoljivo rešitev prostorske stiske na poklicnem zavodu za industrijo in obrt Stefan. Bližnje srečanje je na včerajšnji tiskovni konferenci o položaju šol in šolskih struktur v tržaški občini najavil občinski odbornik za šolstvo inž. Lucio Vattovani. Odbornik je ponovil, da se vprašanje prostorov v drugem nadstropju šolskega poslopja v paviljonu bivše psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu vleče že dalj časa; spomnil se je nedavnega srečanja z ravnateljem zavoda in poudaril, da bo prav napovedani sestanek s predstavniki pokrajine (ki je lastnik poslopja) lahko spravi vso zadevo iz slepe ulice, v katero je zašla pred dobrim letom, potem ko je predsednik pokrajine pisмено obvestil ravnateljstvo naj ne uporablja gornjih prostorov, ker ne odgovarjajo varnostnim predpisom.

Zavod Stefan je namreč pred tem na lastno pest, s pomočjo staršev in dijakov, počistil in uredil prostore v drugem nadstropju paviljona B. V te prostore (ki pa nimajo zasilnega izhoda) bi lahko preselili zbornico, knjižnico in druge pomožne kabinete; na ta način bi pridobili nekaj učilnic v sedanjih prostorih (v pritličju in v delu prvega nadstropja), kar naj bi omogočilo boljše pogoje za študij. Vodstvo zavoda je po pismu predsednika pokrajine večkrat poseglo pri občinskih oblasteh (za šolske strukture poklicnega zavoda Stefan je namreč odgovorna občina) in zahtevalo naj posežejo na pokrajini. Po skoraj enoletnem čakanju kaže, da bo v kratkem končno prišlo do tega srečanja.

Vprašanje zavoda Stefan je bilo le eno od številnih, ki jih je omenil odbornik Vattovani na tiskovni konferenci. Po številnih protestih italijanskega javnega mnjenja na račun delovanja, oziroma nedelovanja ali slabega delovanja šolskih struktur na Tržaškem, je sam sklical tiskovno konferenco, da bi orisal tudi vse tisto, kar

je tržaška občina storila na šolskem področju v zadnjih dveh letih.

Tako je na primer omenil, da občina nadaljuje z racionalizacijo šolskih struktur na teritoriju. V tej zvezi se je »pohvalil« z odprtjem nekaterih novih šolskih poslopij in preureditvijo nekaterih starih (šola M. Praga v Škodnju, šola Addobbati v parku Primčeve vile, šola na Melari, šola Laghi). Prav v ponedeljek naj bi predali namenu štiri nove učilnice v šoli v Ul. Marco Praga. Ko bo nova šola popolnoma nared, bo po vsej verjetnosti mogoče rešiti tudi sedanje stiske slovenskega otroškega vrtca in osnovne šole Ivan Grbec v Škodnju, je med drugim omenil odbornik za šolstvo.

Večji del tiskovne konference je bil govor o velikih stroških za usluge na šolskem področju. Tržaška občina je tako lani potrosila za refekcijo, osebje, solabuse in preurejanja skoraj 33 milijard lir. Pri tem je Vattovani še posebej poudaril, da se je z letošnjim letom povečalo število šol s podaljšanim urnikom, v katerih otroci tudi kosijo (takih šol je letos v tržaški občini 15), kar predstavlja za občino še dodatno obremenitev. Odbornik je nato odgovoril tudi na nekatere kritike v zvezi s hrano, ki jo deli družba Dispral otrokom. Kljub temu, da so kosila že predhodno pripravljena (uslužbenci družbe Dispral jih pripravljajo vsekakor v dopoldanskih urah in jih razdelijo po šolah še isti dan), je hrana kakovostna in primerno raznovrstna, je obrazložil predstavnik Zavoda za prehrano Turchet, ki se je tudi udeležil konference.

Z refekcijo je bil zadnji čas povezan tudi protest slug, ki niso hoteli razdeljevati kosil po posameznih šolah. O tem vprašanju je spregovoril odbornik za osebje Seri. Dejal je, da bodo šolske sluge povišali iz dosedanje »druge kategorije« v »tretjo«, s tem pa bodo dobili sluge tudi dodatne naloge, kot so na primer redno vzdrževanje na šolah, manjša popravila in tudi razdeljevanje kosil.

Izreden užitek na ponedeljkovem prvem glasbenem večeru v KD Tabor na Opčinah

V ponedeljek zvečer je bil v Prosvetnem domu na Opčinah otvoritveni koncert letošnjih Openskih glasbenih večerov, ki jih organizira KD Tabor. Gost tega prvega koncerta je bil komorni orkester »Opera giocosa del Friuli-Venezia Giulia«, ki ga vodi prof. Severino Zannerini.

Vsem, ki smo se tega večera udeležili — in bilo nas je veliko — prav gotovo ni bilo žal, da smo ob lepem

muziciranju mladih članov orkestra, ob poslušanju zelo privlačnega, nevsakdanjega programa, preživeli večer, ki ga ne bomo tako kmalu pozabili.

Orkester, ki ne uživa slovesa le v italijanskih, temveč tudi v naših glasbenih krogih (v njem nastopajo tudi slovenski člani) je najprej predstavila, kot že rečeno, zelo številnemu slovenskemu in italijanskemu občinstvu, Nives Košuta, ki odgovarja v KD Tabor za glasbeno dejavnost. Povedala je nekaj besed o težnjah domačega društva, da bi dejavnost svojih glasbenih večerov popestrilo in jih napravilo privlačne za čim širši krog obiskovalcev. Tu imamo podružnico glasbene šole GM, je med drugimi dejala. Tudi gojencem te šole so namenjeni ti večeri, da stopijo v svet glasbe čim bolj pripravljeni in tudi navdušeni nad študijem svojih instrumentov.

Posveti, ki so jih člani društva Tabor namenili glasbeni dejavnosti oziroma openskim glasbenim večerom, so bili nedvomno koristni in pozitivni, kar je že jasno izpričalo navdušenje vseh po končanem ponedeljkovem nastopu komornega orkestra, ki ga je z veliko večino vodil prof. Zannerini in ki je vsako skladbo posebej obrazložil in jo tako napravil za poslušalce še bolj zanimivo, še bolj prijetno.

Če je Vivaldijev koncert »alla rustica« že nakazal, da bomo deležni lepega glasbenega užitka, je skladba neapeljskega skladatelja Domenica Cimarose iz 17. stoletja, ki jo sicer izvajajo le malokdaj, »Intermezzo buffo - Il maestro di cappella« predstavljala pravo presenečenje za vse, nato pa tudi navdušenje, tako nad izvajanjem mladih članov orkestra, kot še predvsem nad lepim glasbenim in igralskim podajanjem svoje vloge zahtevnega, a tudi zabavnega dirigenta v osebi baritonista Paola Rumetza.

Tretjo točko sporeda, ki je obsegala Haydnovo simfonijo z naslovom »Gli adiiu«, so poslušalci seveda sprejeli in doživljali v že tako lepem in prijetnem razpoloženju, ki ga je prof. Zannerini, s svojo duhovito razlago skladbe, le še obogatil.

Ploskanje in odobravanje, s katerim so poslušalci ob koncu nagradili okrog 20 članov orkestra, dirigenta in solista, sta bili dokaz zadovoljstva vseh, da je do tega gostovanja prišlo, dokaz, da je društvo ubralo pravilno pot pri izbiri programov za svoje glasbene večere, dokaz, da so lahko takšni nastopi tudi pomemben povezovalac med občinstvom slovenske in italijanske narodnosti, saj govori glasbe vsem. Ponedeljkov večer je to tudi potrdil.

Senator Guido Carli sinoči predaval v Krožku za kulturo in umetnost

Sinoči je bil gost prvega večera nove sezone v italijanskem Krožku za kulturo in umetnost senator Guido Carli, ugledni ekonomist in bivši guverner zavoda Banca d'Italia. Govoril je o gospodarsko-finančnih razmerah v Italiji osemdesetih let, tako z notranjega kot z mednarodnega vidika. V uvodu je osvetlil vlogo ZDA in njihove valute v mednarodnem gospodarstvu ter opisal razloge za velik odtok kapitalov čez Ocean. Spremembe v italijanski gospodarski strukturi zadnjih pet let je primerjal s tistimi v ostalih zahodnoevropskih državah in poglobljeno opisal razloge ter negativne učinke naraščajočega državnega primanjkljaja. Zagovarjal je nujnost obdavčevanja državnih obveznic in se zavzel za čimprejšnje sprejetje finančnega zakona v predlaganem vsebinskem besedilu. Zaključil je s pozitivno noto in poudaril izredno sposobnost in prilagodljivost, ki ju je italijansko gospodarstvo v zadnjem času pokazalo pri uspešnem premagovanju gospodarske krize.

Tržaški župan Richetti posegel za kontingente

Tržaški župan Richetti je ministru za industrijo Altissimu in podtajniku pri predsedstvu vlade Amatu poslal sporočili, v katerih se enkrat poudarja nujnost, da bi ob bližnjem podaljšanju režima posebnih kontingentov za Gorico, to ugodnost — vsaj deloma — raztegnili tudi na Trst. Po županovim prepričanju, bi s tem dobili prvi pozitivni in konkretni znak uresničevanja organske politike in prid območja ob vzhodni meji, še zlasti v pričakovanju globalne vladne revizije kontingentov nasploh.

Jutri seja občinskega sveta v Nabrežini

Jutri, 28. t.m., se bo ob 19. uri sestal devinsko-nabrežinski občinski svet. Na dnevnem redu bodo med drugim resolucije, ki so jih vložili predstavniki KPI v zvezi z razpravo o programu novega odbora, ki je potekala na prejšnji seji. Z dnevnega reda zadnje seje je ostala še odobritev načrta za napeljava plinskega omrežja v občini. Načrt, ki je bil v grobih obrisih predstavljen že na prejšnji seji, predvideva zgraditev omrežja metana, ki bi se priključilo na tržaški metanovod in ki bi oskrbovalo večino vasi v občini. V nekaterih manjših kraških vaseh, za katere bi bila metanizacija predraga, pa načrt predvideva zgraditev manjših omrežij propana, tako da bi bili vsi prebivalci v občini oskrbovani s plinom. Na dnevnem redu je tudi imenovanje devinsko-nabrežinskega občinskega sveta je tudi imenovanje predstavnikov v razne komisije ter ustanove.

Zasedanje o splavu

»Splav: kakšna prevencija?« je naslov zasedanja, ki ga prireja jutri tržaška Krajevna zdravstvena enota v konferenčni dvorani glavne bolnišnice. Z zasedanjem želijo tržaški zdravstveni organi oceniti sedemletno obdobje po sprejetju zakona o prostovoljni prekinitvi nosečnosti. Osrednji poročili bosta imela dr. Michele Grandolfo z epidemiološkega laboratorija, ki bo predaval o razširjenosti splava v Italiji in v Furlaniji-Juljski krajini, in znanstveni ravnatelj otroške bolnišnice Burlo Garofolo prof. Sergio Nordio.

Plezal ob gradu Sv. Justa in nerodno padel

Šestdeset dni se bo moral zdraviti 28-letni Bruno Pascual iz Ulice Flavija 12, ki si je zlomil nogo in se udaril v hrbet, ko je včeraj okrog 10. ure hotel preplezati v bližini gradu Sv. Justa visok zid, a je pri tem padel. O ponesrečenosti so obvestili RK mimoidoči. Bolničarjem, ki so ga prepeljali na ortopedski oddelek glavne bolnišnice, ranjenec ni mogel pojasniti okoliščin nezgode, ker je še bil v šoku.

mala črna kronika

Pridržana prognoza za upokojenca

S pridržano prognozo so včeraj okrog 19. ure sprejeli na oddelek za oživljanje katarske bolnišnice 71-letnega upokojenca Sigfrida Salmassija iz Ul. Di Vittorio 2. Moški je nenadoma in izven prehoda za pešce hotel prečkati Ulico Cumano, ko ga je s fiatom uno povozil 38-letni Stojan Colja, Ulica Livaditi 6.

Na oddelku za oživljanje so zdravniki ugotovili, da si je upokojenec zlomil ramo in nogo, zaradi domnevnega zloma temenske kosti pa so si pridržali prognozo.

Zavozil je s ceste: voznjo je ustavilo drevo

Predsinocnim okrog 20. ure so na ortopedskem oddelku katarske bolnišnice sprejeli na zdravljenje 66-letnega upokojenca Bruna Dolcija iz Ul. Catalani 7, ki se bo moral zdraviti dva meseca zaradi zloma stegnenice in kolena ter udarcev po drugih delih telesa. Dolcija so v Trst prepeljali z rešilcem izolske bolnišnice, kamor so ga sprejeli v jutranjih urah. Sam Dolci je zdravnikom povedal, da se je ranil v prometni nesreči. S svojim audi 50 se je vozil proti Istri, ko je nedaleč od meje, iz nepojasnjenih razlogov izgubil nadzorstvo nad

avtomobilom in zavozil s ceste. Divjo vožnjo je ustavilo drevo.

Padel je z mopedom: okreval bo v 60 dneh

Rešilec izolske bolnišnice je predvčerajšnjim prepeljal v Trst še enega ranjenca, ki se je ponesrečil na Koprskem, Ob 21. uri so na ortopedskem oddelku katarske bolnišnice sprejeli namreč tudi 37-letnega Mira Hrovatina iz Ul. Paduina 13, ki je okrog 17. uri na cesti med Izolo in Koprkom padel z mopedom. Hrovatin je utrpel dvojni zlom stegenice, verjetni zlom kolena, huje pa se je ranil tudi po obrazu in drugih delih telesa. V tržaški bolnišnici domneva, da bo okreval v dveh mesecih. Podrobne okoliščine nesreče zaenkrat še niso znane.

Tatovi v baru

»Virginia«

V noči od nedelje na ponedeljek so tatovi obiskali bar Virginia v Ul. XXX. oktobra 12, katerega lastnica 44-letna Fulvia Fusar por. Bregant, je v ponedeljek zjutraj ugotovila, da je iz blagajne izginilo okrog 100 tisoč lir. Policija je ugotovila, da so zlikovci vdrli v bar skozi zadnja vrata, ki peljejo na notranje dvorišče in ki so običajno nezaklenjena.

Pismo so poslali na posvet o zaporih v Italiji

Tržaški zaporniki o življenju v Coroneu

Na nedavnem miljskem posvetu o zaporih je vzbudilo veliko pozornost dolgo pismo, ki ga je poslala v javnost skupina šestdesetih tržaških zapornikov, torej več kot četrtina vseh. V svojem pismu ostro obsojajo sedanje oblike prestajanja kazni, češ da zapor v Italiji služi bolj za psihofizično uničevanje zaprtih, kot za njihovo rehabilitacijo ali prevzgojo. Nadalje poudarjajo, da v zaporih že nekaj let ustvarjajo razlike med »dobrim« in »slabim« zapornikom. Kdor »sodeluje«, ima vrsto privilegijev, kdor ne »ovaja« in ne priznava krivde, pa ima težko življenje. Ugodnosti so tudi za ubogljive in poizne zapornike, za vse tiste, ki pasivno sprejemajo tudi očitne krivice in ki nanje ne reagirajo. Skratka, še enkrat je dokazano — pravijo zaporniki — da pravica ni enaka za vse državljane.

V drugem delu pa podrobno navajajo najbolj pereče probleme. Na prvem mestu so bivanjski pogoji: stene in zidovi Coronea so v tako razpadajočem stanju, da iz njih kar veje vlaga, poleg tega pa so luknje in špranje neumisljivo gnezdo za ščur-

ke, stonoge in drugo mrčes, ki nemoteno gospodari po živilih in posteljinah. Kljub številnim prošnjam (tudi s strani operaterjev psihiatrične službe) uprava in občina še nista poskrbeli za dezinfekcijo celic. Tu di sredstva za osebno in splošno higieno, kot so milo, toaletni papir, metle in čunje, so skrajno omejena, čeprav bi jih po pravilniku morali redno deliti. Odgovorno osebje se izgovarja, da v skladišču ni rezerv.

Tudi osebna čistoča je pod velikim vprašajem, saj se zaporniki lahko okopajo le trikrat na teden. Za to imajo na razpolago pet tušev (za več kot 200 zapornikov), še ti pa so odprti le nekaj ur. Tudi na področju dela, izobraževanja, kulture, športa in družabnosti ni razvite nobene dejavnosti. Izjema sta tečaj za diplomo nižje srednje šole in gledališka animacija. Zaporniki bi radi imeli vsaj čitalnico, kjer bi lahko brali, saj je to v celicah, k imerijo 6x5 m in v katerih živi 24 ur na 24 osem ljudi, ob stalno vključenem televizijskem aparatu, skorajda nemogoče. Uničevalno delo nad psiho-fizično osebnostjo zapornika, nadaljuje pismo, pospe-

šujejo nadalje pazniki s svojim provokacijskim in žaljivim obnašanjem.

Na koncu zaporniki opozarjajo še na podzemsko »kazensko« celice. V teh celicah ni nikoli svežega zraka, kajti okna so vedno hermetično zaprta. V njih konča večina protestirajočih zapornikov, katerim ni dovoljena posest nobenega osebnega predmeta. Vlaga je taka, da voda prodira iz sten in se nabira na tleh. Zaporniki apelirajo na demokrate in na vse odgovorne organe in ustanove, naj se uporabo teh kazenskih celic prepove. Dolge, brezdelja polne ure pospešujejo v prenaseljenih celicah že itak visoko stopnjo depresije, na katero reagirajo psihično močnejši zaporniki s slepim nasiljem, šibkejši pa z raznimi oblikami samouničevanja, med katerimi je najbolj razširjena velika uporaba pomirjeval in uspaval, nenazadnje pa poskusi samomora, do katerih je samo v zadnjih mesecih prišlo v dveh primerih.

Ob koncu zaporniki sprašujejo, če res živijo v demokratskem sistemu, ki naj bi slonel na pravicah in dolžnostih za kulturni in moralni razvoj državljanov.

† Zapustila nas je naša draga

Pepca Zerjal por. Petaros

Pogreb bo jutri, 28. t.m., ob 13.30 v cerkvi v Borštu.

Zalostno vest sporočajo: mož Franc, sin Zorko, snaha Neva, vnukinja Ingrid in Marina, nečaki ter drugi sorodniki.

Bazovica, Boršt, 27. novembra 1985 (Pogrebno podjetje, Ul. Zonta)

† Zapustil nas je naš dragi

Ervin Piscianz

Pogreb bo jutri, 23. t.m., ob 12.30 iz kapele glavne bolnišnice.

Zalostno vest sporočajo: žena Marija, sin Boris, hči Maura z možem Giorgiom, sestra Sonja in brat Egon ter drugo sorodstvo.

Trst, 27. novembra 1985 (Pogrebno podjetje Zimolo)

Vprašanje državne suverenosti v sedanjih mednarodnih odnosih

V okviru vrste iniciativ, ki jih v teh dneh v raznih krajih naše dežele prirejajo Centri za mirovne pobude (delovne skupine, ki spadajo pod okrilje ZKMI), je bila v četrtki v Trstu zanimiva razprava o državni suverenosti in demokraciji v zdajšnjih zaostrenih odnosih medblokovske konfrontacije. Čas, ki so ga prireditelji izbrali za izvedbo te in tudi drugih podobnih pobud, nikakor ni bil naključen, saj je nekako sovpadal z ženevskim srečanjem najvišjih predstavnikov obeh blokov, o katerem je bilo seveda precej govora. V ospredju so bile vsekakor specifične teme, kot n.p. sistem odločanja, državna samobitnost itd., ki so zadnje čase pronicile na dan ravno kot posledica nekega drugega važnega in zaskrbjujočega zunanjepolitičnega dogodka; namreč afere »Achille Lauro«, ki je pred časom vzbudila veliko razburjenje. Naloga mirovnega gibanja, je po mnenju urednice pacifističnega mesečnika »Testimonianze« iz Firenc

Francesce Innamorati ta, da po teh dogodkih izrazi kritično stališče do še vedno prevelike odvisnosti države od »matičnega« bloka; to pa je možno le preko široke mobilizacije, ki bi zajela bodisi ljudske množice kakor tudi ostale družbene kroge, kot npr. znanstvenike in umetnike, morda doslej preveč mladne v odnosu do teh vprašanj. V tej zvezi bi omenili dejstvo, da se nekatere konkretne mirovne pobude obetajo tudi pri nas. Ena izmed teh naj bi bila ustanovitev denukleariziranega obmejnega območja, ki bi obsegal miljsko in koprsko občino; pobudniki te iniciative so miljski napredni mladinci (v četrtki so bili v precejšnjem številu prisotni na javni razpravi) in OK ZSMS iz Kopra, ki so se pred časom že srečali in razpravljali o aktualnih vprašanjih kot sta izgradnja termične elektrarne in ravno ustanovitev »brezjedrskega« območja.

V.

Obisk mariborskih vzgojiteljev

Pred dnevi je prispela v Trst večja skupina vzgojiteljev dijaških domov mariborske regije. Bili so gostje našega dijaškega doma »Srečko Kosovel«. Poleg nekaj zanimivosti v mestu in okolici, so mariborski gostje obiskali Rižarno in počastili spomin žrtev, umrlih v tem kraju. O zgodovini Rižarne jim je podrobno govoril novinar Franc Udovič

V soboto v Zgoniku družabni večer za Sklad M. Čuk

V zgoniški občini pripravljajo za v soboto, 30. t.m., hvalevredno človečansko in solidarnostno pobudo. Ansambel Lojzeta Furlana, KD Rdeča zvezda in SK Kras bodo namreč v sodelovanju s Skladom Mitje Čuka od 20.30 do 3. ure zjutraj priredili v novem športno-kulturnem centru v Zgoniku družabni večer, katerega celotni izkupiček bodo namenili skladu za prizadete otroke Mitje Čuka. Na sporedu bo predstavitev Sklada Mitje Čuka, nastop pevskega zbora KD Rdeča zvezda, loterija in ples ob zvokih ansambla Lojzeta Furlana. Vstop bo prost, deloval pa bo bogato založen bife z raznovrstno jedajo in domačo kapljico.

B. Š

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Slavec iz Ričmanj vas vabi na ogled nastopa članov plesne skupine F. Prešeren, ki bo v soboto, 30. t.m., ob 20. uri v Kulturnem domu v Ričmanjih. Skupina bo prikazala poleg standardnih tudi ritmične in moderne plesne.

Koordinacijski odbor mladih komunistov Zahodnega Krasa prireja v soboto, 30. t.m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu plesni koncert z ansamblom Bazar. Vabljeni!

SKD Tabor - Opčine — Prosvetni dom v petek, 29. t.m., ob 20.30 »Zapojmo si pesem veselost«. Srečanje ženskih pevskih zborov KD I. Grbec, KD Prosek - Kontovel in SKD Tabor. Vabljeni!

KD F. Venturini - Domjo — Gostovanje kulturno-sportnega društva »Kostel« iz vasi Fara pri Kočevju. Celovečerni program s petjem, glasbo, folkloro in... V soboto, 30. t.m., ob 20. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Vabljeni!

KD Rdeča zvezda prireja ob 40. obletnici ustanovitve koncert Godalnega kvarteta Glasbene matice iz Trsta v samostojni cerkvi v nedeljo, 1. decembra, ob 20. uri. Vabljeni!

SKD Tabor - Opčine — silvestrovanje 85 — od 2. decembra dalje rezervacije v društvenem baru (urnik obnavljanja) do popolne zasedbe razpoložljivih mest.

KD Lipa priredi danes, 27. t.m., ob 20.30 v Bazoviškem domu srečanje z novinarjem Stojanom Spetičem ob izidu njegove knjige »Rimski mlinci«. Sodelovala bosta urednik knjižnih izdaj pri ZTT Marko Kravos in pevski zbor Lipa. Vabljeni!

razna obvestila

SPI-CGIL iz Nabrežine priredi danes, 27. t.m., ob 16. uri na sedežu CGIL na nabrežinskem trgu predkonferenčno zborovanje. Vabljeni!

Kulturni dom
Aurand Harris
PAVLIHA IN MICA

Režija: MARIO URŠIČ
Premiera danes, 27. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu v TRSTU.
Popoldanske ponovitve jutri, ob 14. uri, v petek, ob 14.30 in v soboto, ob 16. uri.
Matinee za šole vsak dan od srede, ob 9.30.
ABONENTI SI LAHKO OGLEDALJO KATEROKOLI PREDSTAVO.

gledališča

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes 27. t.m., ob 20. uri v dvorani v Solkanu: B. Brecht & K. Weill »Opera za tri groše«. Za red premiera in izven.

VERDI
Jutri, 27. t.m., ob 20. uri bo šesta predstava Verdijeve opere »Simon Boccanegra« (red F.E. Poncivitev v petek ob 20. uri za red H/F).

ROSSETTI
Danes 27. t.m., ob 17. uri bo v gledališču Rossetti gostovala gledališka skupina Teatro di Genova z delom Pedra Calderona De La Barce »L'Alcalde di Zalamea«. Režija — Marco Sciaccaluga. V abonmaju odrezek št. 4. Informacije in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Predstava traja 2 uri in 30 minut.

TEATRO CRISTALLO
Jutri, 28., v petek in soboto ob 20.30 ter v nedeljo 1. decembra ob 16. uri bo na sporedu v gledališču Cristallo komedija v tržaškem narečju »El complesso de l'arciduca«. Režija — Mimmo Lo Vecchio.

CANKARJEV DOM
Velika dvorana
Danes, 27. t.m., ob 19.30: Dimitrij Šostakovič »Katarina Izmaijlova«, opera v 4 dejanjih.

V petek, 29. t.m., ob 19.30: G. Verdi »Simon Boccanegra«, opera v 3 dejanjih.

V torek, 3. decembra, ob 19.30: Angela Tomanič, orgelski koncert.

V četrtek, 5. decembra, ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije.

Mala dvorana
V torek, 3. decembra, ob 17. uri: Mladi mladim (Jure Jenko - klarinet, Zoran Mitev - fagot, Bojana Krstulović - klavir).

V sredo, 4. decembra, ob 19.30: Koncert klavirskega kvarteta RTV Ljubljana.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 2. decembra, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti na sporedu koncert violinista THOMASA GOLDSCHMIDTA in pianista WOLFRAMA LORENZENEA.

razstave

V občinski galeriji na Trgu Unità razstavlja do 2. decembra tržaška slikarka Eva Ronay.

Razstava o avstrijski avantgardi je odprta v galeriji Moderne umetnosti v muzeju Revoltella vsak dan od 9.30 do 13. in od 15.30, do 19. ure. Ob praznikih od 9.30 do 13. ure.

izleti

Združenje Union Podlonej - Sv. Ivan priredi enodnevni izlet dne 8. decembra na jugoslovanski Kras — k Severinu. Odhod ob 9. uri z Oberdanovega trga. Informacije in vpisovanje vsak dan, razen sobot, ob 17. do 19. ure v UL Valdirivo 30, tel. 040/61011.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

ZALOŽNIŠTVO
TRŽAŠKEGA
TISKA

ZDRUŽENJE AKTIVISTOV
OSVOBODILEGA GIBANJA
NA TRŽAŠKEM

ODMEVI

Iskanje resnice o dogajanju med vojno in prva leta po njej v delavskem gibanju Istre, Trsta, Julijske krajine. O narodnostnem vprašanju in kominformu.

ODMEVI Nova knjiga Založništva tržaškega tiska in Založbe Lipa:

- ◆ priložnost za srečanje in pogovor z avtorjem
- ◆ ob tem pa še kulturni program

BRANKO BABIČ bo z nami jutri, 28. nov., ob 19. uri v Kulturnem domu v Trstu

VLJUDNO VABLJENI!

kino

Ariston 16.00 — 22.00 »Maccheroni«. Režija Ettore Scola, igrata J. Lemmon, M. Mastroianni.

Eden 15.30—22.00 »Woman and animals« in »Morbide calde labbra«. Oba filma prepovedana mladini pod 18. letom.

Excelsior 18.00 — 22.15 »Ritorno al futuro«. Film za vsakogar.

Excelsior II 17.15 — 19.30 — 21.45 »L'onore dei Prizzi«. Režija: John Huston. Jack Nicholson in Kathleen Turner.

Nazionale Dvorana št. 1 17.00 — 22.00 »L'anno del dragone«.

Dvorana št. 2 16.00 »Le dolci intimità di Annette«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 16.30 — 22.00 »Fandango«.

Mignon 17.00 — 22.15 »Miranda«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.30 — 22.00 »Cocoon«. Režija R. Howard. Jutri ob 18.00.

Capitol Danes zaprto. Jutri ob 16.30 »007: Bersaglio mobile«.

Vittorio Veneto 16.30—22.00 »Julie, il piacere è femmina«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 17.00 — 22.00 »Yentl«. Barbara Streisand.

Alicione 16.00 — 22.00 »Un mercoledì da leoni«.

Radio 15.30 — 21.30 »Love«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

prispevki

V spomin na Memma Mezzanija daruje Wilma Orel - Vodopivec 10.000 lir za KD Valentin Vodnik.

V spomin na Josipa Jogana daruje Karla Kralj 10.000 lir za Dijaško maticico.

V spomin na pok. Marjana daruje družina Kos (Boljunc 266) 50.000 lir za Zvezo borcev Boljunc.

Ob smrti Marija Kosa daruje družina 100.000 lir za pihalni orkester Breg ter 50.000 lir za sekcijo VZPI - ANPI Dolina - Mačkolje - Prebeneg.

V spomin na Memma Mezzanija darujeta Ivan in Laura Ban 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Johanco Šemec daruje družina Kosmina iz Šempolaja 10.000 lir za SKD Vigred.

Namesto cvetja na grob Gizele Sar-doč daruje Fani z družino 10.000 lir za SKD Vigred.

V spomin na dragega moža in očeta Stanislava Forausa darujejo žena Nela ter sinova Paolo in Giancarlo 30.000 lir za MPZ V. Vodnik.

V spomin na Valdota Valiča daruje Lojzka Sosič z družino 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Cvetko Trampuž darujeta Milena in Cvetka 50.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na Adolfa Furlana darujeta Anica in Lucijan Malalan 20.000 lir za pevski zbor zamejskih lovcev.

V spomin na Ido Kralj iz Izole darujeta Anica in Lucijan Malalan 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Valdota Valiča daruje Giulio Škerlavaj z družino 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

mali oglasi

PROSIM gospo, ki je našla denarnico pred rumenim avtom opel pri skladišču zelenjave Makarovič v Gorici, dne 26. 11. okrog 11.45, naj se javi na tel. št. 60918 - Trst, ker je izročila denarnico napačni osebi. Stroške povrnem.

OSMICO sta v Borštu odprla Albin in Vladi. Točita pristno belo in črno vino.

COMET 910 — za tvoj prosti čas na morju — prodam. Tel. od 20. do 21. ure na št. 229126.

POUČUJEM matematiko za vse stopnje. Informacije po telefonu 003865/21972 popoldne.

V NAJEM dajem pri Domju 3 skladišča: 90 kv.m., 70 kv.m. in 26 kv. m. Tel. 040/280959.

PRODAM telico 15 mesecev staro simentalke pasme, tel. 040/229250.

PRODAM peč za centralno kurjavo, idealstandard iz litine na tekoče ali trdo gorivo, 30.000 kal. ter boiler 150 l malo rabljen. Tel. 040/200760.

PRODAM steklenice za vino in pletenke po ugodni ceni. Tel. 040/826-459.

OSEBI z dobro voljo do dela, oddam (z možnostjo majhnih mesečnih obrokov) majhno čistilnico in likalnico v Križu. Praksa ni nujna. Tel. 040/912741 ali 200617.

PRODAM porcelanasti jedilni pribor. Po dogovoru zaposlim tudi hišno pomočnico, Jožica Rupp, UL. Rossini 14, Gorica (tel. 86349).

MLADI nogometaši iščejo dobrovoljnega trenerja ali celo pokroviteljstvo društva za bodoče nastope v prvenstvu. Za informacije tel. 040/224407.

IZKUŠENA OTROSKA NEGOVALKA s prakso išče zaposlitev nekaj ur dnevno. Tel. 040/947-950 od 13. do 14. ure.

menjalnica

26. 11. 1985

Ameriški dolar	1.720.—
Kanadski dolar	1.240.—
Švicarski frank	821.—
Danska krona	184.—
Norveška krona	222.—
Švedska krona	221.—
Holandski florint	597.—
Francoski frank	219.—
Belgijski frank	32.—
Funt sterling	2.500.—
Irski sterling	2.070.—
Nemška marka	672.—
Avstrijski šiling	95.—
Portugalski eskudo	10.—
Japonski jen	7.—
Spanska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.150.—
Grška drahma	10.—
Debeli dinar	4,75
Drobni dinar	4,75

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-448

Prednaročnina za Primorski dnevnik za leto 1986

CELOLETNA 90.000 lir
MESEČNA 12.000 lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 90.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1986. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 140.000 lir + 500 lir kolka. Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 - Tel. 794672
Urniki od 9. do 12. ure

Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 - Tel. 83382
Urniki od 9. do 12. ure

Raznašalci Primorskega dnevnika

Pošta: Tekoči račun ZTT 13512348

Tržaška kreditna banka:
Tekoči račun št. 1192

Hranilnica in posojilnica na Opčinah:

Tekoči račun št. 1718

Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica

v Nabrežini: Tekoči račun št. 756/03

Kmečka banka - Gorica:

Tekoči račun št. 8333

Kmečko-delavska posojilnica - Sovodnje ob Soči:

Tekoči račun št. 269/03

Kmečko-obrtna hranilnica - Doberdob:

Tekoči račun št. 654/23.

avtomobil in človek

Novi modeli SAAB
za prihodnje leto

Najmočnejši Saabov model — 9000 turbo

Te dni bodo začeli tudi pri nas prodajati nove modele švedske tovarne SAAB za leto 1986. Največjo novost predstavlja model turbo z dvojno vrati ter vgrajenim intercoolerjem, se pravi naprave, ki hladi vroč zrak, preden se sledi pomeša z gorivom, v vse modele turbo z osmimi ventili.

SAAB 900 i

Pri tem modelu ni beležiti nobenih posebnih sprememb; spremenili so le izpušni zbirnik, kar izboljšuje zmogljivosti pri nizkih hitrostih, poleg tega pa imajo vsi modeli 900 i sedeže prevlečene z žametom, kar prispeva k luksuznemu videzu. SAAB 900 i je na voljo z 2, 3, 4 in 5 vrati.

SAAB 900 turbo 8 ventilov

Kot smo že rekli, ima ta model sedaj intercooler ter zmore največ 155 KM pri 5.000 vrtljajih v minuti, največji navor pa znaša 24,5 kpm pri 3000 vrtljajih v minuti.

SAAB turbo 16 ventilov

Pri tej seriji ni nobene večje spre-

membe; novost je le v stabilizacijskih drogovi, prednjem in zadnjem, ki so ju doslej imeli le modeli 16 S.

SAAB 9000 turbo 16

To je seveda največja novost. Gre za najbolj prestižni model švedske tovarne. Podvoze je sad sodelovanja med Saabom, Fiatom in Alfa Romeom ter je skupno za vse večje modele omenjenih tovarn. Lanciina thema, Fiatova croma, ki bo izšla prihodnji mesec, napovedana velika alfa, vse imajo in bodo imele enako podvoze, o katerem izvedenci govorijo zelo dobro. Zunanja podoba je zelo podobna dosedanjim saabom, vendar s kančkom renaulta 25, podobnost je videti predvsem v zadnjem oknu. Veliki saab ima 1985-kubični zračno hlajeni štirivaljni, ki zmore 175 KM pri 5300 vrtljajih v minuti ter največjo hitrost 220 km na uro. Na voljo je le model s petero vrati, ki bo veljal skoraj 35 milijonov lir. Temu bo treba seveda prišteti 2,6 milijona lir, kolikor stane obvezna klimatska naprava.

»EM 24« za ljubitelje
gradnje v domači režiji

Z našo predstavitvijo 7-metrskih kajutnih jadrnic se postopoma bližamo koncu. Italijanska proizvodnja tovrstnih jadrnic je namreč precej omejena, podjetja pa jih tudi nočejo uvoziti iz tujine, ker je povpraševanje precej omejeno. Poglavlje zase so jadrnice iz morskega furnirja (compensato marino). Njihova proizvodnja ni namreč vezana na visoke začetne investicijske stroške zaradi nabave kajutov pri gradnji trupov iz poliesterskih plastičnih mas, vsak boljši obrtniški obrat lahko torej izdeluje take jadrnice tudi v omejenem številu, če ima dobre načrtovalce in še boljše la-

dijske tesarje. Klasičen primer je o brat Sibma Navale Italiana iz Carignada pri Turinu, ki med drugim ponuja tudi samogradnjo.

Danes bodo predstavili »EM 24«, ki ga ponujajo v treh različnih fazah. V prvi obrat ponuja ves material dokončno obdelan, ki pa ga moramo sestaviti, pri tem porabimo najmanj 600 delovnih ur. V drugem primeru je trup že sestavljen, da se montažno delo zniža za 50 odstotkov, v tretjem primeru pa obrat ponuja končni izdelek. Tehnični podatki: dolina 7,20 m, širina 2,50, ugrez 1,15 m, deplasma 1.100 kg, višina v osrednji kajuti 1,75 m.

ENTE AUTONOMO FIERA DI PORDENONE
AVTONOMNA PORDENONSKA SEJEMSKA USTANOVA

Karting
Terenska vozila
Pit-stop race
Trial - Motocross
Srečanja z vozniki
Stari avtomobili
Modne revije
Razne predstave
Serijski in tekmovalni
avtomobili ter motorji

AVTO-MOTO SALON
DODATNI DELI-OPREMA
28. novembra - 1. decembra 1985

CRUP
Cassa di Risparmio
di Udine e Pordenone

URNIK: ob delavnikih 14.30 - 20.00 — sobota in nedelja 9.30 - 22.00

radiotelevizija

italijanska televizija

Prvi kanal	13.30 Capitol - TV nadaljevanka
9.30 Televideo - poskusni program	14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
10.30 L'Andreana - 3. del	14.35 Tandem - aktualnosti in nagra-
11.30 Taxi - TV film	dna tekmovanja
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	16.00 Šola in vzgoja
12.05 Halo... kdo igra? - opoldanski	16.30 Kruh in marmelada - otroška
program z Enrico Bonaccorti	oddaja
13.30 Dnevnik 1	17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
14.00 Halo... kdo igra? - Zadnji po-	17.35 Iz parlamenta
ziv	17.40 Tedenska oddaja o zdravju
14.15 Quark - znanstvena oddaja	18.15 Programi pristopanja
15.30 Smučanje: World series - Ve-	18.30 Športne vesti
lesalom za moške	18.40 Ceste v San Franciscu - TV
16.00 Botta e risposta - neposredni	film
prenos iz poslanske zbornice	19.45 Dnevnik 2 - Vesti
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	20.20 Športne vesti
17.05 Risanka	20.30 E io mi gioco la bambina -
17.50 Risanka	film
18.00 Dnevnik 1 - Kronike - Sever	22.10 Dnevnik 2 - Nocoj
kliče Jug - Jug kliče Sever	22.20 Legge e disordine - TV pri-
18.30 Parola mia - nagradno tekmo-	redba
vanje	23.55 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
20.00 Dnevnik 1	00.50 Nočni kino: Victim
20.30 Caccia al ladro d'autore - TV	Nastopa Dirk Bogarde
priredba	
21.30 Charlot e la mascera di ferro -	Tretji kanal
film	11.55 Smučanje: veleslalom - moški
22.00 Dnevnik 1	12.40 Televideo - poskusni program
22.10 Srečanje s kinematografijo	14.00 in 14.30 Šola in vzgoja
22.15 Sportna sredo	15.00 OMNI - nove meje
Ob koncu Dnevnik 1 - Zadnje	vodi: Peter Ustinov - 1. del
vesti, Danes v parlamentu	16.00 in 16.30 Šola in vzgoja
Drugi kanal	17.00 Dadaumpa - variete
9.30 Televideo - poskusni program	18.10 Glasbena oddaja
9.55 Smučanje: veleslalom - moški	19.00 Dnevnik 3
11.15 Televideo - poskusni program	19.35 In pretura - 2. del
11.55 Cordialmente - vodi	20.05 Šola in vzgoja
Enza Sampò	20.30 Il cavaliere elettrico - film
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri	22.30 Delta - znanstvena oddaja
	23.25 Dnevnik 3

jugoslovanska televizija

Ljubljana	17.30 Delfini - dokumentarec
10.25 Smučanje: veleslalom - moški	18.00 Rdečelasa Zora - TV film
(1. tek)	18.55 TV novice
12.25 Smučanje: veleslalom - moški	19.00 Odprta meja - informativna
(2. tek)	oddaja v slovenskem jeziku
16.00 Poročila	
16.30 Smučanje: veleslalom - moški	Danes bodo v oddaji ODPRTA ME-
17.30 Prigisice priljubljenih pravljic:	JA tudi naslednji prispevki:
Ostržek - lutkovna serija	TRBIŽ — Srečanje italijanskih in av-
17.50 Naočalnik in očalnik, Veseli ro-	strijskih socialistov
bot - TV nadaljevanka	TRST — Posvet o nasilstvu nad otroki
18.25 Pomurski obzorik	SOVODNJE — Občni zbor kulturnega
18.40 Ščepce širnega sveta: Začimbe	društva
Indije - izobraževalna oddaja	TRST — Začel se je ciklus komorne
19.24 TV in radio nocoj	glasbe
19.26 Zrno do zrna	TRST — Razstava Tiziane Fantini
19.30 TV dnevnik I.	OPČINE — Razstavna in glasbena
20.05 Svet na zaslonu	dejavnost KD Tabor
21.00 Trije možje - film	GRADIŠČE OB SOČI — Dejavnost
22.45 TV dnevnik II.	galerije Spazzapan
	ŠTANDREŽ — Odbojarski derbi
Koper	
13.00 Smučanje - svetovno prvenstvo	19.30 TVD Stičiče
14.30 TV novice	19.50 Rugby time
14.35 Sonce vzhaja na vzhodu	20.30 Nogomet - Pokau UEFA
15.00 Črni dan za kozoroga - film	22.05 TVD - Vse danes
16.50 Risanke	22.15 Film - Topli plen

zasebne postaje

CANALE 5	dno tekmovanje
11.15 Tuttinfamiglia - nagradno tek-	22.45 Filmske novice
movanje	23.15 Sport: ameriški football
12.00 Bis - nagradno tekmovanje	00.30 Cannon - TV film
12.40 Il pranzo è servito - nagradno	TELEPADOVA
tekmovanje	11.00 I nuovi Rookies - TV film
13.30 Sentieri - TV nadaljevanka	12.00 Chips - TV film
14.30 La valle dei pinj - TV nadalje-	13.00 Il ritorno dell'uomo tigre - ri-
vanka	sanka
15.30 Una vita da vivere - TV na-	13.30 Transformer - risanka
daljevanka	14.00 Innamorarsi - TV film
16.30 Hazzard - TV film	15.00 Šola in vzgoja
17.30 Doppio slalom - nagradno tek-	15.00 Da qui all'eternità - TV film
movanje	16.00 Rubrika
18.00 Webster - TV film	16.30 I nuovi Rookies - TV film
18.30 C'est la vie - nagradno tekmo-	18.00 Transformer - risanka
vanje	18.30 Il ritorno dell'uomo tigre - ri-
19.00 I Jefferson	sanka
19.30 Zig Zag - nagradno tekmovanje	19.00 Anna dai capelli rossi - risanka
20.30 Così come sei - film	19.30 Carmin - TV film
22.40 Big Bang - znanstveni tednik	20.30 Illusione d'amore - TV film
23.25 La sposa in nero - film	22.30 Dottor John - TV film
RETEQUATTRO	23.30 Primo piano
12.45 Alvin show - risanka	24.00 Chios - TV film
14.15 Destinì - TV novela	TRIVENETA
15.00 Piume e paillettes - TV novela	10.00 Combat - TV film
15.40 Gli eroi della domenica - film	11.00 Disperatamente tua - TV film
17.50 Lucy Show - TV film	11.30 Film
18.20 Ai confini della notte - TV film	13.00 Šport: rugby
18.50 I Ryan - TV film	14.00 L'ultimo indizio - TV film
19.30 Febbre d'amore - TV nadalje-	15.00 Monitor
vanka	15.30 Film
20.30 Maurizio Costanzo Show - va-	17.00 Disperatamente tua - TV film
riete	17.30 Forza Sugar - risanka
23.00 Alfred Hitchcock - TV film	18.00 Risanke
23.30 Dick Tracy - TV film	18.30 Monitor
24.00 Agente speciale - TV film	19.00 TV film
ITALIA 1	20.00 Disperatamente tua - TV film
10.50 Operazione ladro - TV film	20.30 Benito Mussolini - film
11.45 Quincy - TV film	22.00 Dražba
12.40 La donna bionica - TV film	1.00 Film
13.20 Help - nagradno tekmovanje	2.30 Monitor
14.15 Dee Jay Television - glasbena	TELEFRIULI
oddaja	13.30 Andrea Celeste - TV film
15.00 Chips - TV film	14.30 Lamù - risanka
16.00 Lady Georgie - risanka	15.00 Vultur - risanka
17.50 Quella casa nella prateria -	15.30 Glasbena oddaja
TV film	17.30 Povera Clara - TV film
18.50 Gioco delle coppie - nagradno	18.30 I cacciatori d'oro - TV film
tekmovanje	19.00 TV dnevnik
19.30 Happy Days - TV film	19.30 Andrea Celeste - TV film
20.00 I Puffi - risanka	20.30 In serpente - film
20.15 Snorky - risanka	22.30 TV dnevnik
20.30 OK il prezzo è giusto - nagra-	22.45 Košarka

radio

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček; 7.40 Pravljica - Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Primorska diaspora v svetu; 8.40 - 10.00 Glasbeni mozaik: Slovenska popevka - Lahka glasba; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno glasbo - Sestanek ob 12.00 - Lahka glasba; 13.20 Naši zbori: moški zbor »Jezero«, nato: Glasbena priloga; 14.10 Čas in prostor: Gospodarska problematika, nato: Glasbene skice; 15.00 Igraj se z nami tudi ti!; 16.00 Zbornik: Od Milj do Devina, nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: Glasbena kronika s Hrvaškega; 18.00 Poezija slovenskega zapada; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.45 Čestne informacije; 6.50 Objave; 7.30 Jutranji servis; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.30 Poročila; 13.40 Glasba drugih celin; 14.40 Zanimivost, Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Fantje po polj' gredo; ansambel Franca Miheliča.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 17.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00 Prirčno vaši; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pesem tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.30 Na prvi strani pregled tiska; 12.00 Glasba po željah; 15.00 Kultura in umetnost; 15.45 Popoldanski spored; 16.00 Glasbeno - govorni program; 16.15 Glasba; 17.00 Kompasova srečanja; 17.45 Jadrna in motorji; 18.10 The guitar club; 18.32 Iz klasičnega repertoarja; 19.00 Jazz glasba; 20.00 - 6.00 Nočni program Radia Koper.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.05 Glasbena matineja; 6.45 Večera v parlamentu; 9.00 Glasbeno - govorni program; 10.30 Pesmi skozi čas; 11.10 Prijatelj moj; Skrivnostni svet živali; 11.30 Radijska nadaljevanka; 12.03 Ul. Asiago Tenda; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master - glasba dan za dnem; 15.03 Habitat - tedenska oddaja o človeku in njegovem ambientu; 16.00 Popoldanski spored; 17.30 Jazz glasba; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Večerna glasba; 19.20 Na naših trgih; 19.25 Audiobox Urb - oddaja za vsakogar; 20.00 Srečanje z gledališčem: Faust; 20.49 Glasbeni premor; 21.03 Nočni variete; 21.30 Današnji glasbeniki; 22.00 Nocoj tvoj glas; 22.49 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski klic

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.45, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Šola in vzgoja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.45 Matilde - TV nadaljevanka; 9.10 Radijska priredba; 10.30 Radio 2 3131; 12.45 Nagradno tekmovanje; 15.00 Popoldanski program; 16.00 Slavni romani; 16.35 Mladina danes; 17.32 Moda in navade; 18.00 Branje Pellicovega romana »Le mie prigioni«; 18.32 Glasbene ure; 19.50 Capitol - kulturne aktualnosti; 19.57 Zasedanje petih; 23.45 Jazz glasba; 21.30 Radio 2 3131 - Nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 5.30 Prva jutranja kronika - Promet, obvestila; 5.50 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvatsko; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate...; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja in EP; 17.00 Studio ob 17.00, glasba; 18.00 Ob otvoritvi doma Radia Maribor, prenos iz Maribora; 18.30 S knjižnega trga; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Burnika; 20.00 Koncert za besedo - Pesnik; 20.25 S slovenskimi interpreti; 21.05 Bedrich Smetana: Odlomki iz opere »Prodana nevesta«; 22.05 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Zimzelene melodije; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Jazz za vse.

Pa se je že zdelo, da bo seja potekala mirno...

V kaotičnem vzdušju na občinski seji v Gorici iz nekaterih vrst večine tudi podpora misovcem

Kronisti si bodo brez dvoma morali zapisati v svojo beležnico, da tako kaotične seje, kakršna je bila ta občinskega sveta 25. novembra 1985 v Gorici še ni bilo, vsaj v zadnjem dvajsetletju ne. Pa še nekaj si bodo morali zabeležiti: da so večkrat nekateri svetovalci iz večinske koalicije kot prosti strelci podprli misovske kandidate, ki so nekajkrat tudi prodrli. Ni šlo le za tehnična vprašanja, kot so poudarili nekateri iz vrst večine na očitke komunistov, ki so bili zaradi tega tudi prikrajšani v zastopstvu nekaterih komisij, marveč za odkrito podporo nekaterih iz vrst večine, ki se je v tem mandatnem obdobju ponovila že nekajkrat. Hladno so bile v dvorani sprejete tudi izjave podžupana Del Bena, ki je predsedoval skupščini zaradi odstotnosti župana, čes da imajo tudi misovci polno pravico biti povsod zastopani.

Seja, ki naj bi bila po predvidevanjih trajala le štiri ure se je zavlekla tja čez polnoč, potem ko se je začela ob 18.45. Kot da ne bi bilo zmešnjave že prej dovolj je prišlo do spora tudi na koncu seje, ko so vse opozicije zahtevale, da bi se svetovalci ponovno dobili v torek zvečer, kot je sicer bilo že napovedano, medtem ko je bila večina mnenja, da se seja odloži za nedoločen čas.

V začetku so stvari potekale mirno. Svetovalci so odobrili nekaj točk upravnega značaja. Sledila je odobritev obračuna za lansko leto 1984. Že takrat se je nekaj zataknilo. Ker mora taki seji predsedovati eden od svetovalcev in je to delal v preteklih letih liberallec Fornasir, je bilo logično, da se spet predlaga. Ta pa je kot svetovalec opozicije odklonil. Potem pa je predsedoval socialist Waltritsch. O proračunu je poročal odbornik za finance Obit. Sprejet je bil z glasovi večinskih strank.

Zaostrovati se je pričelo pri volitvah občinskih predstavnikov v nekatere komisije. Zelen Fiorelli je že uvodoma dejal, da odbor krši zakone, ko zavrača izvolitev predstavnikov občine v razne komisije. Omenil je volilno komisijo, ki jo sestavljajo svetovalci, in obžaloval, da je do izvolitve prišlo šele ta čas. Pri tem se je zaustavil ob delu komisije v prejšnjem mandatnem obdobju in obtoževal vseprek župana, njegove namestnike, komuniste, socialdemokrate in druge, ki so bili v tej komisiji v prejšnjem mandatu, kar je sprožilo ostro reakcijo prizadetih. Prišlo je do volitev. Kot člani komisije so bili izvoljeni Sdraulig (6 glasov), Nanut (5), Espósito (5), Drufuca (5) in Waltritsch (5) iz vrst večine ter Bucovini (5

glasov) iz vrst leve opozicije. Dva glasa je dobil zelen Fiorelli (svoje ga in liberalnega) ter 3 misovec Cosma. Izvoljenih je bilo prvih šest. Na volitvah za namestnike so bili iz vrst večine izvoljeni Paulin (7), Agati (5), Fantini (5) in Lutman (5) iz vrst večine, liberallec Fornasir (5), ki je dobil tudi komunistične glasove, ter misovec Cosma, ki je dobil 7 glasov. To pomeni, da je dobil kar štiri glasove iz vrst večine.

Do kaosa v večini pa je prišlo v naslednjem glasovanju za člane komisije, ki določajo izbiro ljudskih sodnikov. Vsak svetovalec je lahko dal glas dvema kandidatom. Demokristjan Tuzzi je bil hitro izvoljen s 24 glasovi. Komunist Salomoni in misovec Noselli sta dobila vsak po 10 glasov (večina je torej glasovala delno za enega, delno za drugega), Fiorelli pa tri glasove. Ker je potrebna absolutna večina so se volitve ponovile. Salomoni je dobil pri drugem glasovanju 15 glasov, Noselli 8, pojavil se je republikanec Drufuca s sedmimi, Fiorelli je obdržal svoje tri glasove, tri glasovnice pa so bile bele. Na tretjem glasovanju je Drufuca dobil 17 glasov, Salomoni 8, Noselli 6, še so bile glasovnice za Fiorellija oziroma bele. Šele pri četrtem glasovanju je bil izvoljen drug

predstavnik te komisije in sicer republikanec Drufuca, ki je dobil 24 glasov, saj je zanj kompaktno glasovala večinska koalicija. Salomoni je ostal s šestimi glasovi, šest glasovnic je bilo belih.

Vzdušje je bilo takrat že čisto kaotično z medsebojnimi obtožbami, letele so tudi težke in žaljive besede, ki jim je predsedujoči še dolival vroče vode. Še bolj je prišlo do spora ker ni prišlo do nekaterih glasovanj (večinska koalicija se očitno še ni sporazumela kaj temu kaj drugega). Potem pa še zadnje glasovanje, ki je potrdilo, da obstaja skupnica svetovalcev večinske koalicije, ki načrtno podpira fašiste. Kot zastopnika občinskega sveta v komisijo za trgovska dovoljenja sta bila izvoljena demokristjan Leardi (15 glasov) ter misovec Noselli (6). Enako število kot Noselli je dobil komunist Salomoni, vendar je izpadel ker je po letih mlajši. Fiorelli je dobil še vnaprej dva glasova, prav toliko demokristjan Tuzzi, tri pa so bile bele. Še prej, na čisto miren način pa sta bila izvoljena predstavnika občine v komisijo za podeljevanje ljudskih stanovanj. Izvoljena sta bila demokristjan Barresi (23 glasov) in komunistka Ardit (9), medtem ko je misovec Noselli dobil 4 glasove.

Seji občinskih svetov v Doberdobi in Sovodnjah

V Doberdobi bo danes popoldne, ob 15. uri, seja tamkajšnjega občinskega sveta. Govorili bodo o nekaterih spremembah v letošnjem proračunu občine. Poleg tega nameravajo popraviti stavbo županstva, razširiti javno razsvetljavo, zgraditi avtobusno čakalnico v Doberdobi. Izvolili bodo člane posvetovalne komisije za srednjo šolo, posvetovalne komisije za okolje in prostorsko načrtovanje, posvetovalno komisijo za občinsko knjižnico. Spremenili bodo pravilnik za oddajo tipoloških zemljišč. Za vzdrževanje ure na cerkvenem zvoniku in za vzdrževanje cerkve bodo dali prispevek. Govor bo tudi o razpustu tajniškega konzorcija. Na dnevnem redu seje imajo še marsikaj.

V teh dneh občinski sveti eden za drugim zasedajo. To je razumljivo saj morajo do konca meseca uskladiti letošnje proračune in uvesti more-

bitne spremembe. Občinski svet v Sovodnjah se bo sestal jutri, v četrtek, ob 20. uri. Tudi tu bodo razpravljali o usklajitvi proračuna, potem pa še o uporabi dela upravnega ostanka iz leta 1984 ter o namembnosti še razpoložljivih finančnih sredstev za investicije. Razpravljali bodo tudi o nakupu službenega vozila ter o razdelitvi prispevkov športnim društvom.

De Vit tajnik sindikata UILM

Giorgio De Vit je novi tajnik sindikata kovinarjev UILM. Izvoljen je bil na zadnji seji pokrajinskega vodstva tega sindikata. Doslej je to odgovorno funkcijo opravljal Flavio Snidero, ki pa je prevzel druge zaobvezitve.

Tudi na letališču Ronke telefon s kreditno kartico

V večjih mestih, na avtocestah, na letališčih, povsod tam kjer imajo veliko opravka poslovni ljudje na

potovanju, je telefonska družba SIP že pred kakim letom postavila aparate — javne telefonske govornice, kjer je moč namesto žetonov ali kovancev uporabiti posebno kreditno telefonsko kartico, ki jo kupiš v pisarnah SIP. V žepu imaš tako eno ali več kartic, ne da bi bil otežen z žetoni.

Goriška direkcija SIP nam je sporočila, da so v teh dneh namestili dva taka aparata tudi pri nas in sicer na letališču v Ronkah. Kartice je moč dobiti na goriški podružnici SIP v Ulici Crispi.

Na naši sliki vidimo tak telefonski aparat. Če hočemo pogovarjati se po telefonu lahko uporabimo kreditno kartico, kovance po 100 ali 200 lir ter telefonske žetone. Takih aparatov bo čedalje več. SIP pač posodablja svojo mrežo in nudi vsak dan nove usluge klientom.

Od četrta do sobote

V Kulturnem domu v Gorici več zanimivih prireditev

Rudolf Saksida je bil značilna osebnost v goriškem kulturnem miljeju. Začel in zaključil je svojo umetniško življenje v Gorici, pa čeprav je veliko ustvarjal tudi drugje, kjer je živel in delal, kjer je razstavljal in dosegal uspehe. Njegovo rojstno mesto pa se mu je poklonilo v oktobru 1981 z veliko retrospektivno razstavo v goriškem avditoriju. Takrat je še živeči umetnik dosegel zares največje priznanje. Rudolf Saksida sedaj ni več. Njegov spomin pa še živi. Prav zaradi tega je prav, da se mu ponovno priredi razstava, tokrat v Kulturnem domu, prav v sklopu prireditev ob obletnici odprtja Kulturnega doma, tega lepota slovenske kulture v Gorici. Prav pa je tudi, da se ga počasti tudi na drugačen način. Kulturni dom je v sodelovanju z umetniško galerijo Il Torchio priredilo tudi razstavo tukajšnjih slovenskih in italijanskih umetnikov Saksidi na čast. Zaradi tega jutri, ob 20. uri, bomo imeli kar dve istočasni prireditvi: retrospektivno Saksidovo razstavo ter razstavo del, ki so sodelovala na natečaju galerije Il Torchio. To bo še

dodatna priložnost za italijanske umetnike, da pridejo v slovenski dom kulture.

Kmalu za otvoritvijo pa bo predvajanje slovenskega filma Dediščina. Režiser Matjaž Klopčič bo prisoten na tem večeru in ljubitelji filmske umetnosti bodo imeli priložnost pogovoriti se z njim. Film Dediščina je bil nagrajen na festivalu v Cannesu. V filmu je govor o zgodovini slovenske družine v Zasavju v času od 1914 do 1944.

V petek zvečer bo v telovadnici Kulturnega doma zanimiv prikaz plesnih in gimnastičnih skupin iz Gorice in Nove Gorice v »gibanjem in plesom«. V soboto, 30. novembra zvečer, pa bo koncert Big Band orkestra RTV Ljubljana, t.j. najboljšega slovenskega orkestra sodobne lahke glasbe. Vstopnice že prodajajo v blagajni Kulturnega doma vsak dan med 12. in 13. uro.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Pontoni e Bassi, Raštel 52. tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIU
Rismondo, Ulica E. Toti 52, tel. 72701.

Treba je imeti zelo jasne cilje o razvoju Gorice in pokrajine

»Treba je imeti dodelan in zelo jasen načrt posegov za razvoj Gorice in goriške pokrajine, treba je imeti zelo jasne cilje, kako uporabiti znatna denarna sredstva dežele in države, sicer bo težko priti iz sedanjega stanja emarginacij. Taka je splošna ocena, ki jo o stanju gospodarstva na Goriškem ter o perspektivah v prihodnjem obdobju daje predsednik Konzorcija za industrijski razvoj na Goriškem, Gian Luigi Devetag. V daljšem poročilu, na glavni skupščini ustanove, ki je bila prejšnji teden, je Devetag seznanil predstavnike članic o trenutnem stanju v industrijskem sektorju na Goriškem, kjer kljub določenim živahnosti zlasti manjših gospodarskih pobud, še ni mogoče govoriti o nekakšnem močnejšem industrijskem centru. V zadnjem času je sicer prišlo do realizacije nekaterih novih objektov, vendar se istočasno javljajo tudi težave tam, kjer jih pravzaprav ne bi smelo biti. Tak je recimo primer tovarne Ettore Sola, ki naj bi se vselila na območje nekdanje podgorske tekstilne tovarne.

Razloge za tako zelo počasno rast je iskati vsaj na treh področjih: v prostorski oddaljenosti Gorice, v

najbrž še zmeraj premajhnih ugodnostih in olajšavah za razvoj industrijske dejavnosti, v zamudi pri procesu tehnološkega obnavljanja obstoječih podjetij.

Predsednik Devetag je predstavnikom petih ustanov članic orisal pomembnejše dosežke na organizacijsko-upravnem področju v zadnjem mandatu: Konzorcij je pridobil možnosti izvajanja razlastitev na območju industrijske cone, izdelani so bili načrti za dograditev manjkajočih infrastrukturnih in že tudi zagotovljeno financiranje, odkupljena je bila kar precejšnja površina zazidalnih zemljišč in ne nazadnje, v pripravi je tudi študija o novih parcelah (na desnem bregu Soče) za potrebe industrije.

Odvetnik Devetag je v svojem izčrpnem poročilu omenil tudi vprašanje čimprejšnje razrešitve nekaterih, žal že vrsto let aktualnih vprašanj. Gradnja avtocestne povezave med obmejnimi postajališčem pri Standrežu in Razdrtim je eden od osnovnih pogojev za spremembo sedanje tendence, prav tako pa tudi zagotovitev ustreznih cestne povezave med Gorico in Vidmom.

Konec tedna kongres FIOM

V petek in soboto bo na sedežu enotnega kovinarskega sindikata FLM v Trzihu 12. pokrajinski kongres sindikata FIOM - CGIL. Prišel se bo ob 9. uri, nadaljeval tudi popoldne. V soboto pa bo kongres v dopoldanskem času.

V teh dneh imajo vsi strokovni sindikati včlanjeni v CGIL svoje kongrese. Na njih bodo tudi izvolili delegate za pokrajinski kongres delavske zbornice — CGIL, ki bo konec prihodnjega tedna v Kulturnem domu v Gorici.

Klavirski duo Bollatto-Perrino

Pri kulturnem društvu Rodolfo Lippizer bodo v četrtek zvečer pričeli novo sezono večernih koncertov, ki jih prirejajo pod pokroviteljstvom goriške občine ter v sodelovanju z deželno upravo, tržaškim sedežem Rai in Goriško hranilnico.

V deželnem avditoriju bosta ob 20.30 nastopila pianista Elena Bollatto in Folco Perrino. Na sporedu bodo dela Schumann, Debussyja, Griega, Chopina, Francka in Martuccijsa.

● Te dni bodo pričeli z deli za razširitev ceste in ublažitev nepreglednega ovinka na pokrajinski cesti v Gabrjah, na odseku med šolo in pokopališčem. Gre za prvi poseg obsežnejšega načrta posodobitve te ceste, ki ga je že pred nekaj leti pripravila goriška pokrajinska uprava. Del sredstev je prispevala tudi sovdenski občina.

razna obvestila

Slovensko planinsko društvo v Gorici obvešča, da je v teku vpisovanje v tečaj smučanja. Vpisujejo na sedežu društva vsak dan od 17. do 19. ure do vključno petka, 29. t.m.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

V tednu od 17. do 23. novembra so v goriški občini zabeležili naslednje gibanje prebivalstva:

RODILI SO SE: Domenico Capobianco, Cristina Marussi, Sara Chiusso, Marco Peteani.

UMRLI SO: 86-letna upokojenka Katarina Medveščik, 76-letni upokojenec Bogomir Furlan, 82-letni upokojenec Marcello Gabbi, 75-letni upokojenec Iginio Brandolin, 59-letni zidar Albino Cantarutti, 60-letni kmet Emil Marušič, 78-letni upokojenec Ermanno Peressin, 78-letna upokojenka Otilija Uršič, 58-letna upokojenka Bruna Gergolet, 8-letni šolar Daniel Orsolini, 71-letna gospodinja Rozalija Mučič, 63-letni upokojenec Lino Cacititi, 74-letni upokojenec Domenico Vezil, 75-letna gospodinja Franciška Bajec.

OKLIC: bančni uradnik Franco Lorefice in študentka Lucina Tereza Fantini, orožnik Emanuele Benedetto in gospodinja Fabiola Cecotti, podjetnik Pierpaolo Caprara in študentka Kristina Lulli, kmet Nicola Fedriga in študentka Sonja Nanut.

darovi in prispevki

V sklad za postavitev nagrobnika profesorju Milanu Bekarju so prispevali: Širca, Trst 50.000 lir; Kazimira Paulin 50.000; Ivo Česčut 20.000, Cveta Terpin 50.000; Edi Bavcon 50.000; Anton Nanut 50.000; Tatjana Plahuta 50.000.

Ob smrti Slavka Lakoviča darujejo bratrance Peric iz Doberdoba 100 ti-soč lir za pevski zbor Jezero. V spomin Slavka Lakoviča daruje Rudi Sošič 100.000 lir za pevski zbor Jezero iz Doberdoba.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »Sex inferno«. Prepovedan mladini pod 18. letom. CORSO 18.00—22.00 »Corda tesa«. VERDI Danes zaprto.

Tržič

EXCELSIOR Danes zaprto. COMUNALE 20.30 Gledališka predstava Puškinovega dela »Il festino in tempo di peste«, v režiji Jurija Ljubimova.

Nova Gorica

SOČA 18.00—22.00 »Divje noči gospe Ok«. SVOBODA 19.30 »Zadarski memento«. DESKLE 19.30 »Poltergeist«.

POGREBI

Danes v Gorici, 9.30 Cristoforo Marregha, iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče, 11.00 Angela Čadež vd. Bambi iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražicah in na glavno pokopališče.

AZIENDA SPECIALE FIERE DELLA C.C.I.A.A. - GORIZIA
POSEBNA USTANOVA PRI TRGOVINSKI ZBORNICI - GORICA

Selmišče Espomago

6. - 10. december

- KMETIJSKI IN VINARSKI STROJI
- VINOGRADNIŠTVO ● KLETARSTVO
- PAKIRANJE ● SERVIS IN NAPRAVE
- ZA KMETIJSTVO ● GOZDARSTVO ● TOPLE
- GREDE ● VINA IN TIPIČNI PROIZVODI

URNIK:
sobota in nedelja od 10. do 21. ure
delavniki od 15. do 21. ure

Primorske enote v zbirki vodnikov o kulturnih spomenikih Slovenije

Ko je v zadnjem času izšel že 151. zvezek se je marsikdo začudil, saj nekaj zadnjih zvezkov še ni v celoti izšlo in tudi ne v napovedanem vrstnem redu. Na tiskovni konferenci ob dvajsetletnici izhajanja zbirke je njen urednik dr. Luc Menaše pojasnil, da bodo vsi manjkajoči zvezki izšli že do konca tega leta, saj je bila večina od njih takrat že v tisku ali tik pred tiskom. In res se je v zadnjem času pojavila še vrsta teh in zbirko do stopetdesetega zvezka zapolnila, še več: na knjižnem trgu je celo že 151. zvezek: »Župančičeva spominska zbirka v Mestnem muzeju v Ljubljani«.

Med zadnjimi zvezki je izšel tudi 135., ki opisuje Pilonovo galerijo v Ajdovščini, pa se nam čisto spontano postavlja vprašanje, kako je s primorsko problematiko v omenjeni zbirki.

Če sledimo zbirki, ki je začela izhajati leta 1965, tedaj vidimo, da se vse do leta 1972 ne pojavi noben »primorski« naslov. Šele s 30. zvezkom začne vrsta brošur, ki se posveča tudi naši problematiki. Tako je v 30. zvezku, ki ga je napisalo več avtorjev, obdelano Divje jezero pri Idriji z vseh naravnostanskih vidikov.

Že leto dni zatem je kot 36. zvezek izšel opis Vrsnega in prikaz Gregorčičeve rojstne hiše (avtorja Branko Marušič in Jaro Komac). Še isto leto je kot 39. zv. izšel Zadnikarjev opis Hrastovelj in Nataše Štupar - Šumi Grad Rihemberk nad Branim (št. 43).

Tri leta zatem, leta 1976, so bila spet na sporedu tri dela, ki so obravnavala spomenike ali zgodovinske dogodke primorske regije. Tako je Branko Marušič pripravil dva zvezka z naslovom Po poteh velikega tolminskega punta 1713, Tone Wraber je opisal Trento in Nada Praprotnik Alpski botanični vrt Juliana v Trentu.

V letu 1977 sta izšla dva zvezka: Branko Reisp je napisal Predjamo in Peter Krečič Kromlberk.

Nastopil je spet trileten premor, na kar so leta 1980 zagledali beli dan zvezek o koprski stolnici (napisal Janez Mikuž) in prikaz šentviške planote (napisal Branko Marušič), da pridemo v letu 1981 do prvega zvezka, ki prikazuje umetnostni spomenik v primorskem zamejstvu: Verene Koršičeve Travnik in cerkev sv. Ignacija v Gorici.

Spet tri leta odsotnosti primorske problematike in 1984 Nataše Štupar - Šumi Štanjel in Štanjelski grad, dalje Janeza Mikuža Koper in istega avtorja Piran ter troje zvezkov, ki so ambientirani v Vipavski dolini.

Tu je najprej Davorina Vuge prvi zvezek o Vipavski dolini (arheološki vodnik), št. 134, dalje Marijana Breclja vodnik po Pilonovi galeriji v Ajdovščini ter Nataše Štupar - Šumi Dvorec Vogrsko »Božičev grad«.

Vsaj ob zaključku tega kratkega pregleda je treba povedati, da je zbirko od njenega začetka v letu 1965 pa vse do svoje prezgodnje smrti urejala prof. Helena Menaše (1918-1980), ki ji je tudi v glavnem začrtala smer, iskala sodelavce in sploh skrbela, da so bile z izdajami najprej več ali manj enakovredno pokrite posamezne slovenske pokrajine (kolikor je bilo to sploh mogoče zaradi sodelavcev), po drugi strani, da je prišla tudi do izraza pestra in večplastna vsebinska podoba zbirke (opisi vasi, trgov in mest z močno umetnostnozgodovinsko poanto), umetnostnozgodovinsko pomembni sakralni objekti, hiše, spomeniki ali domovi

slovenskih kulturnih delavcev, prikaz muzejev, posameznih manjših zbirk, dalje še arheološka najdišča, naravni spomeniki in posebnosti posameznih geografskih enot.

Po smrti zaslužne urednice je njeno zbirko do pred kratkim urejal njen sin, znani umetnostni zgodovinar dr. Lev Menaše, ki je predvsem poskrbel, da je v letošnjem silnem zagonu dosegla številko 150.

Kakor ugotavlja oštevilčenim zvezkom podobna, vendar izven redne zbirke izšla spominska knjižica ob dvajsetletnici, ki prinaša dva članka, Marijana Slabeta o nastanku in rasti zbirke, Mice Černigojeve o prvi urednici, je serija nekaj edinstvenega tudi v evropskem okviru, čeprav ne edina. Na koncu sledi še Alenkove Prunkove bibliografski popis vseh zvezkov, z vsemi ponatisi in prevodi v tuje jezike, pa tudi zvezkoma, ki sta izšla izven zbirke.

Leta 1978 je ob tej zbirki začela izhajati po obliki in slikovitem gradivu podobna zbirka Spomeniki delavskega revolucionarnega gibanja in narodnoosvobodilnega boja na Slovenskem,

ki je dosegla že lepo število enot. Nekaj opisov sakralnih stavb na Primorskem je izšlo v podobnem žepnem formatu, le da izven omenjenih zbirk (M. Breclj, Kostanjevica nad Novo Gorico; Alojz Premrl, Cerkvi Trenta Soča - Freske Tone Kralj), omeniti pa velja tudi dve knjižici pravokotnega formata, ki ju je izdal Goriški muzej v Novi Gorici: Branka Marušiča Iz zgodovine Trente in Soče (doživela že 3. izd.) ter Marka Vuka Grad Dobrovo v Goriških brdih. Tudi nekatere druge zgoraj omenjene brošure so doživele po več ponovitve.

V naši deželi, na italijanski strani, pa poznajo tudi podobno serijo vodnikov, ki je začela izhajati v začetku šestdesetih let. So to Itinerari storici Isontini, od katerih je izšlo nekaj števil, marsikatera tudi v ponatisu in tudi v tujem jeziku (nemškem npr.).

Vse to bogastvo bo treba ob kakšni priliki strokovno in poglobljeno valorizirati, da bi videli, kaj vse je bilo že storjeno in kako in kaj bo še treba v bližnji in daljni prihodnosti.

MARIJAN BRECLJ

Priznanje Aljoši Žerjalu za »Zlata dekleta Krasa«

Z delitvijo ex-aequo tretje nagrade na 8. tržaški trofeji Tržaškega kinematografskega kluba v kinu Ariston si je naš priznani kinoamater Aljoša Žerjal prislužil še eno priznanje v galeriji svojih velikih uspehov v italijanski in mednarodni amaterski kinematografiji. Prislužil si ga je z barvnim dokumentarnim filmom »Štiri zlata dekleta Krasa«, posvečenim italijanskim državnim prvakinja v namiznem tenisu.

Na isto tematiko in s filmom z naslovom »Devet zlatih kolajn za pet deklet Krasa« je Aljoša Žerjal dobil leta 1974 prvo absolutno nagrado — »Trofejo Trst«, toda osvojitev državnega prvenstva je našega mojstra navdahnila za povratek k dekletom Krasa z drugačnim pristopom, predvsem pa s poglobljenim umetniškim čutom. Njegov dvajset minut trajajoči film namreč ni samo dokumentarec ali je morda dokumentarec celo v manjši meri, pač pa je predvsem svojevrsten prikaz, kako je mogoče do takega uspeha priti, koliko priprav za fizično in psihično kondicijo je potrebnih, da vzdržiš potem za namiz-

noteniško mizo ob električno švigajoči žogici in iz oči z nasprotnikom ali nasprotnico, ki v sebi goji isto željo po zmagi kot ti na drugi strani mize.

A Aljoša Žerjal je film oplemenitil še drugače. Vkomponiral ga je v naš čudoviti Kras, v njegovo zelenje in skalovje, v njegovo divjag me in njegove sprehode in vasi, v panoramske poglede s kraškega roba na zaliv in mesto pod njim, njegova kamera je ujela dvojezične napise naših vasi in z njimi bistvo Krasa in izvora teh naših »zlatih« deklet iz Zgonika.

Vse to, dekleta sama in njihovo življenje, okolje iz katerega izhajajo, njihove oblike radosti in športni stres, vse to je Aljoša Žerjal prepojil s svojim umetniškim instinktom v iskanju zvčnih in svetlobnih učinkov igre barv in barvnih odtenkov, v iskanju psihe v »primih pianih« obrazov in oči deklet. Ustvaril je film, ki nas je od vseh, kar smo jih videli najbolj prepričal s svojo umetniško izraznostjo.

Od 15 filmov, ki jih je žirija odbrala za projiciranje v okviru »8. Trofeje Trsta«, jih je devet prišlo v finalni del. Šest jih je dobilo priznanje, med njimi tudi film Sergija Verča z naslovom »L'eterno divagare me in questo mondo« (Moje večno blodenje na tem svetu), za katerega je avtor dobil navdih ob svojih glasbenih vtisih na koncertu septembra letos v Miramarskem parku.

Ob dveh tretjih nagradah, eni drugi in eni prvi, je žirija, ki so jo sestavljali Viviana Valente, Sergi Moles, Carlo Ventura (predsednik), Fabio Venturin in Ruggero Winter, podelila »8. Trofejo Trsta« Alfredu Rigiju za film »Miniature v vili Manin« v Passarianu. Gre za izrazit 22 minut trajajoči barvni dokumentarec razstave starih tiskov z vrisanimi miniaturnimi v različnih tehnikah in umetnostnih slogih. Bolj kot samo nizevanje miniatir tudi skozi detalje in splošnega prikaza zunanosti in notranosti baročne zgodbe je v filmu uganjalo spremno besedilo s svojo nazorno razlago. Morda je odločitev žirije botrovala prav filmova dokumentarnost in pa dejstvo, da razstave v Vili Manin tudi evropsko odmevajo. (jk.)

Ferdo Godina: ZAKLENJENI DOM

Pisatelj Ferdo Godina, neposredni prekmurški rojak Miška Kranjca (rojen je bil leta 1912 v Doljni Bistrici), nas skoraj vsako leto preseneča z novo knjigo. Poleg vrste knjig za mladino in dokumentarnih del je izdal nič manj kot dvanaest prozanih knjig. Tem se zdaj pridružuje novi roman ZAKLENJENI DOM, ki je pravkar izšel pri Pomurski založbi v Murski Soboti. Ne preveč obsežni roman, ki ga je Pomurska založba izdala v zbirki domače književnosti bo obogatil sodobno slovensko pripovedništvo, na drugi strani pa pomagal še bolj osvetliti literarno podobo avtorja Ferda Godine. Ne gre sicer za kako delo, ki bi nas pretreslo. Gre pa za lepo oblikovano, izbrušeno in toplo pripovedovano pripoved o sodobni slovenski stvarnosti in njenih ljudeh, stvarnosti, ki ni ne temna ne sončna, temveč resnična kakor pač je in ki nas kot izsek iz podobe današnjega življenja sili k branju in nato k razmišljanju: kako je z nami in našimi ljudmi v današnjem času.

Gre za izsek iz življenja in fresko premožne Mlinarice družine v današnjem Prekmurju.

Zgodba o podobi današnje stvarnosti, napredka prekmurskih vasi, vse večjega blagostanja pa obenem krhanja toplih in pristnih odnosov med ljudmi, (da se

vprašamo ali niso bili morda včasih ljudje bolj zadovoljni, ko so živeli v zaostalosti, revščini in se pehali samo na domači zemlji), je razgibana. Res se sicer usoda nekdanjega aktivista in preganjanega strica prepleta s problemom mladih tako, da se nam včasih zdi na silo vrinjena. Res je tudi, da tako Franc in Marica, kot ostarela in osamljena gospodinja družine ostajata vse bolj blede prikazana kot pa mladi ljudje. Res je tudi, da se včasih le sprašujemo ali je ravnanje snage Blanke utemeljeno in ali je bilo res njeno bivanje v Nemčiji vzrok za njeno ponašanje in ravnanje, ali pa gre le za posplošni pojav nasprotovanja med mladimi in starimi, med snaho in taščo. Toda v celoti zraste pred bralcem prepričljiva podoba današnje prekmurske stvarnosti, ko vsi hodijo na delo, ko se vsi vozijo z avtomobili, ko imajo vsi doma še zemljo, ki jo pridno obdelujejo, ko se mladi veselo zabavajo, stari pa ostajajo vse bolj sami in ko nad sončno stranjo današnje stvarnosti seva tudi žarki neugodne preteklosti. Ta podoba je pristna, stvarna, objektivna in prepričljiva. Je sicer bolj freska kot močena kompozicija, toda poprčen bralec ostaja nad to podobo pisatelja zadovoljen, morda tudi razmišljajoč in sprašujoč. Sl. Ru.

Figurativna likovna govorica Fantinijeve

Likovna umetnica Tiziana Fantini po rodu ni Tržačanka, pač pa se je rodila v Milanu, kjer je preživela mladostna leta in se strokovno izšolala na Breri, toda deset let po vojni se je naselila v Trstu, se tu takoj vključila v družbeno življenje in se začela uveljavljati v likovnem svetu in jo je Trst sprejel za svojo. To je bilo očitno tudi v soboto, 23. t.m., v galeriji Torbandena, ko se je k odprtju njene razstave zbralo zelo veliko, rekli bi, kvalificiranega občinstva.

Fantinijeva je ostala vedno pri figurativni likovni govorici in je ni potegnila za seboj nobena modna struja. Vendar bi se motil, kdor bi mislil, da Fantinijeva preprosto preslikava stvarnost, da povzema motiv, kakršen se pred njo postavlja. Likovnica si motive zamišlja ali izmišlja, z upodobitvijo zamisli pa gledalca sili k razmišljanju, ker ustvarja tudi dela, ki niso sama sebi namen, pač pa slikarka skuša s svojimi deli nekaj povedati.

V vrsti njenih stvaritev se od časa do časa pojavljajo tudi določeni ciklusi, katerih vsak obdeluje določeno problematiko. Tako je npr. pred leti obdelala ciklus mladinske in ne le mladinske kontestacije. Sledil je, rekli bi, ciklus ali doba, ko je bičala rušenje ekološkega ravnotež-

ja v naravi in prišel je nato ciklus proti potrošništvu. Končno je sedaj na vrsti tudi nekakšno presajevanje biblijskih ali mitičnih motivov starih slikarjev v dobo moderne tehnike oziroma letičih krožnikov.

Omenili smo njeno družbeno zavzeost, ki se kaže tudi v njenih delih. Vendar ta njena dela niso kampanjsko plakaterstvo, pač pa zelo kakovostne likovne stvaritve, ki več oziroma veliko povedo le pozornejšemu gledalcu. Eno takih del je npr. olje »Ekološke vezi«, kjer vidimo skupno mladeničev in deklet, ki so se protestno ali demonstrativno privezali ob suha, že mrtva drevesa. Lepo olje, ki bi si ga lahko tolmačili kot smešne naše potrošniške miselnosti nosi naslov »Elionafanica« in nam prikazuje skupino mladih ljudi, ki se odpravljajo visoko v gore in lovijo čisti zrak na ležalnih stoli.

In ti mladi ljudje, kakor tudi drugi človeški liki na njenih oljih nimajo v sebi prav nič mladostnega, celo nič življenjskega, saj se zde kot otrpli, malone kot le zelo lepe, popolne lutke, vse pa imajo še eno značilnost: prodiren slep pogled. Vsi ali skoraj vsi imajo zelo lepo oblikovane oči, ko jih gledaš, ne vidiš, ko so uperjene proti gledalcu, ga ne vidijo, ker gre njihov pogled skozi gledalca, ga prodirajo.

Zelo zanimiva so tudi njena novejša dela, ko biblične motive, ki so jih pred davnimi časi upodobili veliki mojstri, prenaša v našo dobo. Tako sta Adam in Eva v astronautskih kombiniranih, izza jablane, s katere je Eva utrgala jabolko, pa se kadi leteči krožnik v ognju. Kot predloga za to delo ji je služilo slovo Michelangelovo delo. Od Piera della Francesce si je izposodila motiv »Oznanjenje«, le da je nadangel Gabriel prišel na Zemljo v kombiniranih in z letečim krožnikom. Njeno »Rojstvo Venere« je povzelo po Botticellijevem delu, vendar njena Venera se ne dvigne iz školjke, pač pa pride iz morskih globin v podmornici. In takih predelanih klasičnih motivov bibličnega ali mitičnega značaja je več in v vseh prihajajo do izraza sredstva, ki nam jih vsiljuje fantastična znanost ali sodobna tehnika. Ne vemo, kako bi bili z njenimi ponaredki zadovoljni stari veliki mojstri, vendar menimo, da je Fantinijeva v teh delih pokazala veliko duhovitost in hkrati tudi slikarsko sposobnost, celo veliko sposobnost.

Ob razstavi je izšla tudi lepa njena monografija z uvodno besedo mojstra Giuseppea Zigaina, daljšim tekstom Sergia Molesija ter malodane stotimi črno-belimi in barvnimi reprodukcijami.

(Fre)

Nekaj misli o 13. tednu domačega filma v Celju

Čeprav z zamudo, poročamo o dveh pomembnih manifestacijah, ki sta vidno obeležili in poživili slovenski filmski prostor v mesecu novembru. Od 5. do 12. t.m. je bil v Celju Teden domačega filma, tokrat že trinajsti po vrsti. Polnih 8 dni je bila na voljo v štajerskem zgodovinskem mestecu in okolici pahljača predstav (135 projekcij, 32 celovečernih filmov za štirideset tisoč gledalcev), novosti in presenečenj, srečanj z avtorji, razstav ter drugih dogodkov na temo »domačega« slovenskega in jugoslovanskega filma.

Na Celjskem TDF sta bili dve slovenski krstni premieri. Prvi dan festivala so pokazali, po slavnomi otvoritvi Franceta Štiglica, najnovejši Duletičev film Doktor, posnet po znanem romanu Janeza Vipotnika. Zadnji dan pa prvenec 33-letnega Andreja Mlakarja Christophoros, ki ga je scenarant ljubljanske AGRFT vizualiziral po delomant Željka Kozinca. Oba filma sta ugodno sprejela celjsko občinstvo in tudi kritika (Delo in Stop). Doktor je, v značilnem Duletičevem slogu in nekam »hladno«, podan filmski portret zagonetne osebnosti predvojnega in medvojnega slovenske zgodovine, visokega policijskega uradnika dr. Vladimira Kanteta. Mlakarjev prvenec pa analizira konflikten odnos med bivših part-

zanom in belogardistom, v razponu 40 let. Ta njun dolgoletni spopad kontrapuntira vdova, ki ji je ubil moža prav bivši partizan. »Film obravnava vročo temo pod okriljem zgodovinskega konteksta, ki premore umetniško človeško razsežnost in ne diši po ceneni političnosti in ideologiji« (Miha Brun na Stopu). Celjani so zato razglasili Christophoros za najljubši film in uradna festivalska žirija je podelila Mlakarju nagrado Metoda Badjura za prvenec. Pa tudi igralci so se dobro odrezali, saj sta Milena Župančič in Boris Juh prešla za svoje igralske dosežke glavno nagrado Novega tednika, Radia Celje in Stopa.

Poleg teh dveh novitet, so bili predstavljeni tudi ostali slovenski filmi iz produkcije 1985, ki so bili že prisotni v Pulju. Pogačnikov in Povšetov Naš človek, Slakov filmski »shaping« Butnskala, ki sta že doživela svoji ljubljanski premieri; Ovi in mamuti Filipa Rolbarja - Dorina, ki je prejel dve zlati areni v Pulju in bil deležen izjemnega mednarodnega priznanja v Mannheimu. O teh naslovih smo že pisali iz Pulja in še bomo, ko se bodo pač pojavili tudi pri nas. Zaenkrat povejmo le, da je bil superlativno in res enoglasno sprejet Slakov »naravni pojav« Butnskala, s kar štiri-

rimi nagradami Metoda Badjura: za režijo, za fotografijo (Vilko Filač), za kostume (Bianka Adžić - Ursulov) in ton (Hanna Preuss). Ostale glavne nagrade so, si delili veteran Mirko Lipužič za scenografijo v Doktorju in Našem človeku in kantavtor Jani Kovačič za glasbo Robarjevega filma.

Bera kratkometražnih in drugih tovrstnih produkcij je bila letos skromna. Celu nagrajeni kratki film študenta AGRFT Mileta Vilarja, Drugi krog, ni bil na ogled v Celju, ker je sodeloval na mednarodnem srečanju študentskih filmov v Münchnu. V tej kategoriji, bomo seveda navežili premiero kratkega filma tržaškega režiserja Marka Sosiča, Starati se nežno, v katerem nastopata v glavnih vlogah Zlata Rodoškova in Stane Starešinič. O tem delu bomo vsekakor še govorili.

Ob slovenskih celovečernih filmih iz leta 1985 so prikazali še nekaj uspešnic iz Puljskega festivala, med temi tudi zmagovalca iz Canna Očeta na službenem potovanju, ob prisotnosti Kusturice. Vse projekcije so spremljale še druge kolateralne dejavnosti. Uvertura v sam festival je bilo srečanje s filmsko glasbo Urbana Koderja, avtorja priljubljene glasbe Cvetja v jeseni, ki je tudi komponi-

ral za gledališče, radio in TV. Potem je bila dijaška razstava ob gledanju filmov Ne joči Peter (Štiglic) in Butnskala; in pa zgodovinski prerez jugoslovanske filmske scenografije, ki ga je zasnoval Mirko Lipužič. Med publiko in strokovnim poslušalstvom so precej odjeknila tri posvetovanja: o likovni in reklamni podobi slovenskih filmov; o filmih o NOB in mladih; o tonu v jugoslovanskih kinodvoranah. Uspešna so bila tudi srečanja in razgovori z avtorji ob filmih, ker so omogočila gledalcem v Celju in drugod takorekoč neposreden vpogled v zakulisje slovenskega filma.

Torej dokaj izpoljena in preverjena festivalska formula iz prejšnjih let se ni dosti spremenila in se ne bo niti v bodoče. Po besedah direktorja Borisa Rosine so »prizadevanja organizatorjev usmerjena veliko globlje kot le v festivalsko prikazovanje premier in ostalih filmov«. Teden domačega filma bo še nadalje ohranil politiko kulturne decentralizacije, a z bolj sistematičnimi in učinkovitimi prijemi, še bolj organiziranimi prikazi v delovnih organizacijah in krajih celjske regije, ki to prirreditve v veliki meri sofinancirajo. DAVORIN DEVETAK

Pred današnjimi prvimi srečanji osmine finala nogometnega pokala UEFA

Milan in Inter okrnjena, Hajduk na neugodnem gostovanju

Sneg je že prekril marsikatero nogometno igrišče v Evropi in v pokalu prvakov ter v pokalu pokalnih prvakov (z izjemo Rdeče zvezde in Lyngbyja) so se za letos že poslovili (ponovno bodo igrali marca prihodnjega leta, ko bodo na sporedu četrtfinalne tekme), medtem ko bodo v pokalu UEFA danes odigrali prva srečanja osmine finala, povratna pa bodo 11. decembra.

Italija, Sovjetska zveza, Španija in Zahodna Nemčija imajo še po dve ekipi, vendar ju ena od slednjih dveh ne bo mogla obdržati: v neposrednem obračunu se bosta namreč pomerila Borussia Moenchengladbach in Real Madrid, ki je obenem tudi osrednje srečanje tega kola. Še najlažja naloga se obeta Kölnu in Dundeeju, medtem ko bosta verjetno zelo izenačeni tekmi med moskovskim Spartakom in Nantesom na eni strani in Athleticom iz Bilbao ter Sportingom iz Lizbone na drugi. Velja omeniti, da sta Spar-

tak in Athletic edini dve ekipi, ki sta zmagali v vseh dosedanjih štirih tekmah.

V normalnih okoliščinah bi tudi Inter in Milan ne smela imeti pretežkega dela, vendar sta ekipi tokrat zelo okrnjeni. Milan, ki bo gostoval pri belgijskem Waregemu (trenutno na 4. mestu v domačem prvenstvu), bo brez Hateleya in Baresija, težave z zdravjem imajo tudi Tassotti, Evani, Virdis, čeprav bodo igrali. Vsekakor Liedholma čaka izredno naporen cikel, v katerem tvega, da zgubi stik

z vrhom lestvice v domačem prvenstvu in da se poslovi od Evrope: že v nedeljo se bo pomeril z Interjem, nato mora v Neapelj, čez tri dni bo povratna tekma z Belgijci in 15. decembra derbi z Juventusom. Verjetno mu nihče ne zaviada tega koledarja. O drevisnjih nasprotnikih treba vsekakor povedati še, da lahko računajo le na sedem profesionalcev, kar je tudi edini razveseljivi podatek.

Tudi novi trener Interja Corso se ubada s podobnimi težavami, saj ima poškodovane Rummeniggeja, Fanno, Selvaggi in Marinija, Marco Tardelli pa si je na težko poškodovano roko moral nadejati posebno obvezo (dovoljuje jo pravilnik) in bo na klopi za rezerve. Rummenigge bo sicer danes še enkrat preveril, ali lahko igra, vendar menijo, da so možnosti res minimalne. Poleg tega je tudi nasprotnica, varšavska Legia, gotovo nevarnejša od Waregema. Corso se je torej že na začetku svojega

Danes po TV

O morebitnem neposrednem prenosu nogometnega srečanja Inter - Legia po italijanski TV bodo odločali šele danes. Inter bi dovolila prenos le v primeru, da bo prodanih vsaj 40 tisoč vstopnic. V drugem primeru bo RAI prenašala posnetek te tekme skupaj s srečanjem Waregem - Milan v okviru oddaje »Športna sreda«.

vodstva prve ekipe znašel pred prejšnjimi ovirami, medtem ko bi potreboval nekaj časa, da znova vnese mir in ravnotežje v ekipo.

Splitski Hajduk, ki se je med jugoslovanskimi moštvi doslej najbolj izkazal (v prvem kolu je s 5:1 in 2:2 odpravil francoski Metz, v drugem je z 1:1 in 3:1 izločil Torino), mora na neugodno gostovanje k sovjetski Dnjeprpetrovskemu, ki se je u-

vrstil na račun vzhodnonemškega Wismuta (3:1 in 2:1) ter nizozemskega Eindhovna (2:2 in 1:1). V domačem prvenstvu Hajduku ne gre najbolje (v nedeljo je zgubil proti Čeliku in za vodečima Rdečo zvezdo in Partizanom zaostaja za sedem točk), in je tako vse svoje upe položil v pokal UEFA. Težav s postavo na srečo nima. Današnji cilj je gotovo neodločen izid. Previdnost pa ne bo odveč, saj so jugoslovanske ekipe s sovjetskimi vedno imele precej težav in neprijetnih izkušenj.

Kot smo omenili, bodo poleg tekem v pokalu UEFA odigrali tudi povratno srečanje osmine finala v pokalu pokalnih prvakov med beograjsko Rdečo zvezdo in danskim Lyngbyjem. Prva tekma se je končala neodločeno 2:2, zatem je disciplinska komisija UEFA povratno srečanje odložila, dokler ni preverila, da je bil položaj igralca Zjaja regularen. Rdeča zvezda je danes vsekakor favorit.

DANAŠNJI SPORED

- Borussia (ZRN) - R. Madrid (Šp.)
- Waregem (Bel.) - MILAN (It.)
- Spartak (SZ) - Nantes (Fr.)
- Dnjepr (SZ) - HAJDUK (Jug.)
- Hammarby (Šve.) - Köln (ZRN)
- Athletic (Šp.) - Sporting (Port.)
- Dundee (Škot.) - Neuchatel (Švi.)
- INTER (It.) - Legia (Poljska)

V včerajšnjem ženskem veleslalomu svetovne serije v Sestrieresu

Švicarke na vrhu, Jugoslovanke največje presenečenje

Na zmagovalni oder so včeraj stopile (z leve) Michaela Gerg (ZRN, 3. mesto), Vreni Schneider (Švi., 1. mesto) in Erika Hess (Švi., 2. mesto). (AP)

SESTRIERES — Švicarke so v včerajšnjem prvem veleslalomu svetovne serije v Sestrieresu dosegle popoln uspeh, ki je še toliko večji, če pomislimo, da Figinijevi ni šlo od rok, saj je bila samo enajsta. Na prvo mesto se je namreč uvrstila Schneiderjeva, ki je skoraj za minuto in pol prehitela rojakinjo Eriko Hess.

Največje presenečenje pa so pripravile Jugoslovanke. Po prvi vožnji je bila 17-letna Mateja Svet celo na prvem mestu, žal je v drugem spustu malo pred ciljem padla in pustila prosto pot Schneiderjevi, ki je bila v prvi vožnji na drugem mestu. Odlično je vozila Katja Zajc. Startala je šele 47., a je dosegla deseti najboljši čas in se po odlični drugi vožnji prebila na končno 4. mesto. Med prvo petnajsterico najdemo še Kuharjevo in Dežmanovo.

Pravi polom so doživele Italijanke. Najboljša, Zinijeva, je bila šele 16., za njo sta prišli Marciandijeva

in Steveninova. Še slabše se je godilo Quariovi in Magonijevi, ki na drugi preizkušnji sploh nista startali: prva je bila 41., druga celo 60., po novem pravilniku pa drugo vožnjo lahko opravi le prvih 30 uvrščenih.

Danes bo na vrsti druga preizkušnja svetovne serije, ko se bodo pomerili moški, prav tako v veleslalomu. VRSTNI RED

1. Schneider (Švi.) 2'20"31; 2. E. Hess (Švi.) 2'21"74; 3. Gerg (ZRN) 2'22"07; 4. Zajc (Jug.) 2'22"38; 5. Aejiae (Šve.) 2'22"78; 6. Fernandez Ochoa (Šp.) 2'22"96; 7. Rey (Fr.) 2'23"08; 8. M. Eppe Beck (ZRN) 2'23"28; 9. Eder (Av.) in Kiehl (ZRN) 2'23"37; 11. Figini (Švi.) 2'23"61; 12. Wachter (Av.) 2'23"64; 13. Walliser (Švi.) 2'23"81; 14. Kuhar (Jug.) 2'23"90; 15. Dežman (Jug.) 2'23"92.

SKUPNA LESTVICA
1. Švica 53 točk; 2. ZRN 30; Jugoslavija 15; 4. Švedska in Avstrija 11; 6. Španija 10; 7. Francija 9.

Koristen trening za »azzurre«

Italija — Viola 141:87 (76:43)

ITALIJA: Brunamonti 16, Marzortti 5, Della Valle 8, Riva 28, Gilardi 12, Tonut 12, Polesello 15, Vecchiato 5, Villalta 22, Dell'Agnello 18.

CATANZARO — V včerajšnji trening tekmi proti Violi iz Reggio Calabria je Bianchinijevo moštvo visoko zmagalo brez kakršnegakoli naprejanja. Dobro formo so pokazali zlasti Riva, Gilardi in Tržčan Tonut. V vrstah Viole je največ košev dosegel King (20).

Na igrišče pa ni sploh stopil Magnifico, saj so ugotovili, da ima zlomljeno nosno kost in je tako že odpoval domov. Magnifico se je poškodoval med nedeljskim srečanjem proti Simacu.

Disciplinski ukrepi

RIM — Disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze je v A ligi tokrat za tri kola izključila Mattea Lanzo (Livorno), ker je ob prekinitvi igre nasprotniku prisolil za-usnico.

Alen (lancia) še vedno prvi

NOTTINGHAM — Alen in Kivimaki sta s svojo lancia delta še vedno v vodstvu na avtomobilskem rallyju po Angliji. Doslej so opravili 29 od skupnih 65 poslobnih voženj, vendar najtežji del poti mora še priti: najbolj se bojijo gozdov Derby in Kilder, kjer se je marsikdaj odločalo o končnem zmagovalcu.

Na drugem mestu za Alenom sta Britanca Pond in Arthur (austin rover metro), ki sta prehitela Toivone na in Wilsona (lancia), ki sta imela nekaj težav zaradi nezadostnega do-vajanja bencina v motor.

LESTVICA PO 29 POSEBNIH VOŽNJA: 1. Alen - Kivimaki (Fin.) - lancia martini delta v 4.27'23"; 2. Pond - Arthur (VB) - austin rover metro) 4 uri 30'47"; 3. Toivonen - Wilson (Fin./VB) - lancia martini delta 4.31'27"; 4. Sundstroem - White (Fin./VB) - peugeot 205 turbo 16) 4.35'23"; 5. Eklund - Cederberg (Šve.) - audi quattro 4 ure 48'55".

kratke vesti - kratke vesti

Trda roka nogometnih sodnikov

RIM — Že v nedeljo se bodo nogometni sodniki strožje držali pravilnika; s prihodnjo sezono bodo preverili sankcije in tudi poenotili opominne; vse nogometne komponente si morajo bolj prizadevati za preprečevanje nasilja na igriščih. To so glavni sklepi, katere so sprejeli na včerajšnjem sestanku, katerega so se udeležili predstavniki italijanske nogometne zveze, bodisi zveznega vodstva kot sodnikov in igralcev.

Kolesarstvo: svetovni rekord Švicarke Barbare Ganz

ZÜRICH — Švicarska kolesarka Barbara Ganz je izboljšala svetovni rekord v enourni vožnji (na pokritem dirkališču), s tem da je prevozila 42.319 km. Prejšnji rekord je bil last Sovjetinje Olge Sidorenko, ki ga je postavila 20. 10. 1982 in je prevozila 41.087 km.

Kolesarstvo: mednarodni koledar

RIM — Mednarodna kolesarska zveza je včeraj objavila koledar prihodnje sezone profesionalcev, ki med drugim predvideva, da bo dirka po Španiji od 22. aprila do 13. maja, po Italiji od 12. maja do 2. junija in Franciji od 4. do 27. julija. Koledar mora odobriti zveza za mednarodno kolesarstvo, ki se sestane v petek.

Včeraj v Gorici pogreb Rodolfa Krainerja

GORICA — Včeraj je bil v Gorici pogreb bivšega košarkarja Goriziane Rodolfa Krainerja, ki je pred dnevi umrl za leukemijo pri 42 letih starosti.

Pogreba se je udeležila prava množica ljudi, med katerimi številni športniki, odborniki in igralci goriškega košarkarskega prvoligaša Segafreda.

Košarka: lestvica najboljših strelcev B lige Jadranovec Marko Ban še četrti

Največje presenečenje v osmem kolu drugoligaškega košarkarskega prvenstva je poraz Cagive doma proti presenetljivemu moštvo. Teoreme iz Areseja in tako so na vrhu prvenstvene lestvice ostale tri ekipe: Spondilatte, ki je v nedeljo premagal Jadran, Citrosil in Panapesca.

Na lestvici najboljših strelcev v

LESTVICA

Boni (Panapesca Montec.)	278
Della Fiori (Cagiva VA)	212
Turel (Sweda Pordenon)	191
MARKO BAN (Jadran)	189
Bessi (Faciba B. Arsizio)	187
Masetti (Ferrara)	182
Lamperti (Citrosil VR)	168
Ferraiuolo (Cagiva VA)	157
Della Vecchia (Citrosil VA)	155
Flebus (Kidland PD)	153
Pastori (Citrosil VR)	151

glavnem ni sprememb. Še vedno je trdno v vodstvu Boni (Panapesca), ki pa je v prejšnjem kolu dosegel le 15 točk. Jadranovec Marko Ban, ki je v nedeljo dal 28 točk, je še naprej četrti.

Bubka in Marita Koch športnika leta 1985

STUTTGART — Po anketi agencije Internationale Sport Korrespondenz sta najboljša športnika za leto 1985 sovjetski skakalec s palico Sergej Bubka in vzhodnonemška atletinja Marita Koch.

Tenis: prvenstvo Avstralije včeraj nagajal dež

MELBOURNE — Zaradi dežja so vse včerajšnje tekme drugega dne teniškega prvenstva Avstralije preložili na danes.

Šah: turnir v Portorožu

Grosar in Perko v vodstvu

PORTOROŽ — Na drugem Mednarodnem šahovskem turnirju posameznikov, iz obmejnih dežel »Portorož '85« so včeraj dopoldne odigrali prekinjene partije iz prvih štirih kol. Domačin Veber je iz dveh partij iztržil točko in pol in se prebil na tretje mesto. Goriški mojster Laco pa je kot beli uspel iztržiti le remi z pirsanskim prvokategornikom Treursičem in zaradi poraza v 5. kolu je za vodilnima dokaj zaostal, toda še vedno ima možnost, da poseže v boj za

1. mesto, ker ima do konca turnirja razen Grosarja lažje nasprotnike.

Popoldne so odigrali 6. kolo. V središču pozornosti je bilo srečanje med Lacom in Avstrijem Štelcerjem. Laco je z belimi figurami izbral dobro otvoritev, toda v središču se je nekoliko zapletel. Toda bolj kot se je bližila 50. poteza, bolj se je reševal in ob prekinitvi ima zelo lepe možnosti, da zmagaja. Vodilna Grosar iz Nove Gorice in Perko iz Avstrije sta zanesljivo zmagala in sta še naprej v vodstvu.

REZULTATI 6. KOLA: Grosar - Žnidarčič 1:0, Kovač - Veber 0:1, Flego - Marton 1:0, Godnjavec - Vasič 0:1, Laco - Štelcer prekinjeno, Treursič - Perko 0:1.

LESTVICA: Grosar in Perko 5, Veber 3, Vasič 2,5 (2), Flego 2 (1), Treursič 2, Žnidarčič 2, Kolja 2. (J. Kreft)

Premoč naših enajsteric v skupini M 3. AL

V središču pozornosti naših ljubiteljev nogometa je bil tokrat nedeljski derbi v Repnu med domačim Krasom in prošečim Primorjem. Zmagali so krasovci z 2:0 in prevzeli prvo mesto na skupni lestvici. Kras je tako še naprej edina nepremagana ekipa v tem prvenstvu.

Z zmago v gosteh proti Unionu so nogometaši trebenskega Primorja prehiteli Prosečane na lestvici, medtem ko Breg in Gaja izgubljata stik z vrhom.

Na prvih treh mestih torej ostajajo naša moštva, kar obenem tudi kaže o premoči naših enajsteric v tej skupini.

Tudi v prihodnjem kolu bomo zopet pričali slovenskemu derbiju. Trebenški Primorec bo namreč sprejel v goste moštvo Brega. Obeta se torej nov zanimiv boj. V tem srečanju pa so favoriti Trebenji, ki bodo igrali pred domačim občinstvom.

Na sliki: posnetek s tekme Kras - Primorje.

ŠZ Bor najiskrenejše čestita
SLOVENSKEMU
PLANINSKEMU DRUŠTVU
TRST

ob prejemu najvišjega slovenskega
telesnokulturnega priznanja,
Bloudkove nagrade.

Na državnem mladinskem namiznoteniškem turnirju v Veroni

Ukmarjeva in Štoka med boljšimi

Štiri Krasove mladinke in dva mladinci so se v nedeljo udeležili vsedržavnega namiznoteniškega turnirja v Veroni. Konkurenca je bila tolikrat v Veroni. Konkurenca je bila tolikrat v Veroni. Konkurenca je bila tolikrat v Veroni.

Med posameznicami je Ukmarjeva dosegla 5. mesto in v četrtini finala klonila neugodni Giovannellijevi iz Genove z 1:2, potem ko je krasovka že osvojila prvi set. Obadova je pristala med šestnajsterico, solidni Bazzanijevi (20:22, 19:21), pa se je odlično upirala. Raubarjeva in Guštinova sta premostili le prvo oviro, več pa nista zmogli, saj jim je žreb nato določil močnejše igralki.

Zelo pomembno je 17. mesto Štoker v moški konkurenci, saj je tu nastopilo kar 132 igralcev. V tretjem kolu je podlegel nosilec skupine št. 5 Guštinu z rezultatom 1:2 (21:19, 14:21, 20:22) in kot vidimo bi z nekoliko

Krasovka Tanja Ukmar

več športne sreče lahko premostil tudi to oviro. Kmalu bi Doljaku uspelo pripraviti presenečenje, saj je

v drugem kolu podlegel nasprotniku z 1:2, potem ko je bil uspešen v prvem setu.

V mešanih dvojicah sta Štoka in Ukmarjeva izgubila v 3. kolu proti dvojici, ki je na koncu dosegla drugo mesto, krasovca sta tako pristala na šestem. Brez dvoma bi lahko Krasova dvojica dosegla kaj več, saj si je pred tem privoščila zmago celo proti nosilecema skupine št. 3. Solidni Doljakova in Obadova sta klonili v 2. kolu proti kasnejšima zmagovalcema. Med moškimi dvojicami ni Štoki in Doljaku uspelo iti preko 11. mesta, saj sta imela nasproti zelo solidno dvojico Orlandi - Sbrissa, ki je na koncu dosegla 3. mesto. Med ženskimi dvojicami sta se najvišje uvrstili Ukmarjeva in Guštinova, ki sta po prepričljivi zmagi v drugem kolu proti bolj renomirani dvojici klonili v četrtini finala. Obadova in Raubarjeva sta kljub dobri igri zelo tesno podlegli 1:2 (21:19, 9:21, 18:21), že v osmini finala proti nosilkama skupine št. 4.

Z. S.

Odbojka: proti Kontovelu Electronic Shop

Nabrežinkam slovenski derbi under 18

Bregove odbojkarice so tudi letos skupaj z združeno ekipo Friulexport glavne protagoniste prvenstva under 18. Doslej so v šestih nastopih kar petkrat zmagale s 3:0 in jim tudi letos najmanj drugo mesto ne more uiti

SOKOL — KONTOVEL ELECTRONIC SHOP 3:0 (15:2, 15:5, 15:3)

SOKOL: Radetič, Rudež, E. in K. Legiša, L. in T. Masten, Visentin, Pizziga, Passerini.

KONTOVEL: Golia, Bukavec, Sirk, K. in V. Košuta, Bresciani, Sardo, Puntar, Sedmak.

Igralke Sokola so se dobro izkazale na igrišču, saj so okrnjene nasprotnice malo gradile igro in napadale, tako, da je Sokol imel več priložnosti za igro in zmago. (A. Pizziga)

OSTALI IZIDI 6. KOLA: Breg - Friulexport 0:3, Virtus - Armes OMA odložena, Volley 80 - Le Volpi 3:1.

LESTVICA: Friulexport 12, Breg 10, Sokol 8, Virtus 6, Armes in Volley 80 4, Kontovel Electronic Shop 2, Le Volpi 0. (Virtus in Armes imata tekmo manj).

UNDER 18 - MOŠKI

NUOVA PALLAVOLO TRST — BOR 1:3 (20:18, 9:15, 8:15, 7:15)

BOR: Jablaniček, D. in E. Starc, Sedmak, Marega, Jercog, Cappellini, Clemente, Blasi in Šuligoj.

Trajanje setov: 39, 15, 16, 15 minut. V 6. kolu so mladi odbojkarji Bora

pospravili še dve točki v gosteh. Gostje niso najbolje pričeli, ker so morali na igrišče slabo ogreti, saj so bili borovci netočno obveščeni glede spremembe urnika srečanja. Potem, ko so gostje izgubili prvi niz na razliko in z nekoliko nenavadnim izidom so zaigrali tako kot znajo in končna zmaga ni bila več v dvomu. Trener Stubelj je odlično vodil svoje varovance. (A. S.)

OSTALA IZIDA 6. KOLA: Inter 1904 - Volley Club 3:0, Prevenire - Rozzol 3:0.

LESTVICA: Inter 1904 12, Sloga 10, Bor in Prevenire 8, NPT 6, CUS in Rozzol 2, Volley Club 0.

CUS — SLOGA 0:3 (3:15, 9:15, 4:15)

TRAJANJE SETOV: 10, 26 in 12'

SLOGA: Čač, Gulič, Hrovatin, Kerpán, Komar, Sain, Taučer.

Mladi slogaši niso niti v tem srečanju naleteli na enakovrednega nasprotnika in so tekmo osvojili brez težav. Kot je razvidno že iz delnih izidov je bila Sloga vsaj za razred boljša v vseh elementih igre in CUS je sorazmerno veliko število točk v drugem nizu dosegel bolj zaradi ne-

pazljivosti nasprotnika kot po lastni zaslugi. Inka

Nogomet-under 18

DOMIO — ZARJA 1:0 (0:0)

ZARJA: Petronio, Kralj, Zerbo, Leban, Gojča, Kalc, Castelli, Ražem, Zeugna, Žagar, Carli (v 55. min. je Krstič zamenjal Zerbo, v 80. pa Pittacco Žagarja).

Srečanje med Domiom in Zarjo v Dolini, kjer igra domače tekme enajsterica Domia, je bilo precej izenačeno. Igralo se je predvsem na sredini igrišča. Igro pa je nekoliko ovirala burja. V drugem polčasu so bili gostje nekoliko bolj prizadevni in so tudi napadali. Enega od napadov Bazovcev pa so domačini izkristili in krenili v protinapad, da so jim pretresli mrežo in s tem pospravili obe točki.

OSTALI IZIDI 10. KOLA: S. Sergio - Supercaffè 1:3, Montebello - S. Andrea 0:2, S. Marco - Fortitudo 3:2, Campanelle - Zaule prekinjena, Olimpia - S. Luigi 2:3, Opicina - Costalunga 2:0, Roianese - Edile Adriatica 0:1.

LESTVICA: Edile Adriatica 18, Supercaffè 16, Opicina 13, Costalunga, Olimpia, S. Marco in S. Luigi 11, Domio in Montebello 10, S. Sergio 9, S. Andrea 8, Campanelle, Zaule in Fortitudo 7, Roianese 5, Zarja 4.

Reprezentanca naraščajnikov

V soboto, 14. decembra bo ob 14.30 na tržaškem občinskem stadionu »Pino Grezar« tretje kolo nogometnega turnirja med naraščajniškimi reprezentancami Trsta in Gorice. V izboru igralcev tržaške ekipe ni nobenega slovenskega nogometaša, na prvi izbirni trening, ki ga je svoj čas sklical nogometna zveza, pa sta bila povabljeni tudi člana Krasa Žagar in Škabar. V prejšnjem kolu so naraščajniki Trsta izbojevali pomembno točko v Latisani, kjer so igrali neodločeno 1:1.

Ko smo že pri mladinskem nogometu treba žal ugotoviti, da so se prekinitve prvenstev spet izkazale za prenegljene, saj je bilo konec tedna vreme hladno, a jasno, in na dlani je, da bo v prihodnjih mesecih še mnogo slabših nedelj, ko resnično ne bo moč igrati.

V okviru stalnih stikov z Branikom

V Mariboru lepo sprejeli mlade košarkarje Kontovela

Košarkarska kadetska ekipa Kontovela Electronic Shop je prejšnji teden gostovala v Mariboru. Mladi košarkarji so v spremstvu svojih voditeljev odpotovali v Maribor v petek popoldne. Tam so jih zvečer pričakovali v domu, ki je bil poimenovan po narodnem heroju Janezu Hribarju, voditelju domačega društva Branik iz Maribora, s katerim ima kontovelsko društvo že vrsto let plodne in prijateljske stike. S tem se je praktično začelo dvodnevno gostovanje mladih košarkarjev v zasneženem Mariboru.

Naslednje jutro, to je v soboto, je bil na sporedu tradicionalni košarkarski turnir, na katerem so poleg Kontovelo peterke sodelovale še ekipa Branika iz Maribora in moštvo iz Rogaske Slatine. Žal pa je v zadnjem trenutku svoj nastop odpovedala peterka iz Kopra. Naši fantje so v prvi tekmi zanesljivo premagali ekipo iz Rogaske Slatine in si s tem priborili pot v finale za prvo mesto. Tu pa niso bili kos razigranim domačinom, ki so jih dobesedno nadigrali. Po kosilu so se naši košarkarji v spremstvu gostoljubnih košarkarjev iz Branika sprehodili po Mariboru, vendar deževno vreme jim je precej prekrizalo račune in zato so se zvečer vsi skupaj podali v športno dvorano, kjer je domača košarkarska ekipa Tima, ki igra v drugi jugoslovanski ligi, gostila reški Kvarner in visoko zgubila.

Naslednjega dne bi moral biti izlet v okolico Maribora, vendar zaradi deževnega vremena so se naši odločili, da se napotijo proti domu, kjer so prišli ob uri kosila. Nedvomno je to gostovanje bilo za naše fante res prijetno doživetje, s tem so se že tako dobri odnosi med Kontovelom in Branikom še bolj utrdili in padli so tudi že predlogi, kako naj bi potekali prihodnji srečanja, poleti na Kontovelu in jeseni v Mariboru. Skratka, res prijetna izkušnja za naše mlade košarkarje, ki bodo gotovo imeli to gostovanje v prijetnem spominu.

IZIDI

BRANIK — ROGAŠKA SLATINA

96:58

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP — ROGAŠKA SLATINA 86:49 (55:21)

KONTOVEL: Cingerla 6, Rupel 4, A. Sterni 4 (0:2), Sedmak 2, Stanisa 6 (0:2), Gruden 8 (0:1), P. Sterni 26, Gregori 6 (0:1), Dolhar 10 (2:2), Birska 13 (1:2).

FINALE ZA PRVO MESTO

BRANIK — KONTOVEL ELECTRONIC SHOP 95:54 (45:25)

KONTOVEL: Cingerla 2 (2:2), Rupel 2, A. Sterni 2, Sedmak, Stanisa 12 (0:3), Gruden 2, P. Sterni 24, Gregori 3 (1:2), Dolhar 7 (1:1), Birska.

Lestvica

1. Branik; 2. Kontovel Electronic Shop; 3. Rogaska Slatina.

(M. R.)

DRŽAVNO PRVENSTVO

KADETI

SKUPINA A

IZIDI 1. KOLA: Sweda Pordenone - Jadran Farco 78:85; Segafredo - Barcolana 146:49; Don Bosco - Soteco Gradisce 89:39.

LESTVICA: Jadran Farco, Segafredo in Don Bosco 2, Soteco, Barcolana in Sweda 0.

SKUPINA B

IZIDI 1. KOLA: Staranzano - Stefan 72:84; Fantoni - Robur 116:81; Legnonord - Autosandra 76:78.

NARAŠČAJNIKI

LIBERTAS — SOKOL 84:72 (30:39)

SOKOL: Tinta, Gerli, Šuligoj 29 (4:9), Stanisa 18 (0:3), Paulina 8 (2:6), Pizziga 7 (1:6), Bogatec 2, Ve-

siza 6 (2:3), Sosič 2 (0:2).

Sokolovci niso začeli tekme na najboljši način, vsekakor pa so se enakovredno borili proti solidnemu nasprotniku. V drugem polčasu so naši dobro začeli in zmanjšali razliko na 3 točke, nato pa so nasprotniki v treh minutah z delnim izidom 14:0 spet prišli odločno v vodstvo in ga obdržali do konca. Sokolovci so tokrat odpovedali predvsem v zadnjih minutah, ko so Tržačani vse preveč grešili. V naših vrstah sta res dobro igrala Paulina v obrambi (veliko število odbitih žog) in pa Šuligoj v napadu.

(A. Pupis)

SGT — BOR 84:62 (39:30)

BOR: Cupin 6, Acerbi, Skrk 2, Krasna 6, Gasperini, Pertot 15 (0:2), Smotlak 12 (2:4), Simonič, Kalc 21 (0:2).

TRI TOČKE: Pertot 3, Kalc 1.

V šestem kolu prvenstva naraščajnikov so borovci za 20 točk klonili pred Ginnastico. Ekipi sta se izmenjavali v vodstvu le v prvih osmih minutah igre. Odtlej so naši izgubili veliko žog v napadu in dali nasprotniku možnost, da je zadel v protinapadu, Società ginnastica Triestina je tedaj zadela 6 košev zaporedoma, ne da bi borovci reagirali. Tako je nasprotnik povedel tudi za 15 točk, polčas pa se je končal z devetimi točkami razlike.

V drugem polčasu so naši igrali slabo in so šele po treh minutah igre zadeli koš. Dve minute kasneje sta sodnika piskala našemu trenerju Vascottu tehnično napako in potem ga celo izključila. Tekme je bilo praktično konec. Smotlak je dobro začel prvi polčas, a v drugem polčasu je premalo zadel. V drugem polčasu sta večino košev zadela Bajc in Pertot.

(Acerbi)

IZIDI 6. KOLA: Don Bosco - Autosandra 101:51; Libertas - Sokol 84:72; SGT - Bor 84:62; Ricreatori - Fruttetna 141:23; Alabarda - CGI 93:38.

LESTVICA: Don Bosco in Ricreatori 12, SGT 10, Alabarda, Libertas in Bor 8; Leasest, Autosandra in Sokol 4, Autosandra 2; CGI in Fruttetna 0.

PROPAGANDA

TROFEJA MESTA TRST

SERVOLANA — KONTOVEL ELECTRONIC SHOP 72:38 (35:14)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Budin 6, Ban, Pečar 8, Kralj 6, Škabar, Danieli, Gulič 2, Emili 6, Tomsich 7, Bizjak 3.

Zaradi slabe igre v prvem delu tekme so Kontovelci izgubili proti močnejši ekipi Servolane. V drugem polčasu z dobrimi nastopi Budina in Pečarja se je igra izboljšala, predvsem v napadu. Med posamezniki bi tudi pohvalili Viktorja Tomsicha, ki je točno zadeval s podkoša. (Š. Gulič)

SOKOL — BOR 23:80 (5:38)

SOKOL: Kosmina, Mi, Gruden 9 (0:4), Svetlić 1 (1:2), Argiola, M. Gruden 8 (0:1), Hmeljak, Pertot 2, Gabrovec, A. Pertot 3 (1:2), Pipan, Cosma.

BOR: Filipčič 2, Antonelli, Pavlica 30, Posega 6 (0:1), Turk 2, Debeljuh 15 (1:4), Barini 17 (1:2), Gregori 6, Rudež 2.

TRI TOČKE: Gruden Mi.

Po zabavni tekmi so visoko slavili gostje, ki so bili boljši v vseh elementih igre. Domačini so imeli veliko težav, da so prišli do meta, medtem ko so gostje z lahkoto zaključevali napade in polovili morda vse odbite žoge. Pri sokolovcih sta se najbolj odrezala oba Grudna, medtem ko sta bila pri borovcih poleg običajnega Pavlice najuspešnejša Barini in Debeljuh.

(Vanja)

Petkov telesnokulturni večer v Gorici

V Kulturnem domu atraktivna prireditel »Gibanje v plesu«

V sklopu prireditev, ki se bodo konec tedna zvrstile v goriškem Kulturnem domu, bo na sporedu tudi zanimiv telesnokulturni večer. V petek, s pričetkom ob 20. uri, bo namreč v telovadnici Kulturnega doma prireditel, ki so ji organizatorji dali ime »Gibanje v plesu«. Kot pove sam naslov, gre za večer, na katerem bodo številne skupine prikazale razne vrste telesnega izražanja ob spremljavi glasbe. Imeli bomo tako priložnost gledati zelo pester program, s točkami, ki gredo od baleta do disko glasbe, od športne ritmične gimnastike in stilizirane folklore pa do break dance.

Prireditelji so temu večeru želeli dati povsem goriški značaj. Nastopajoče skupine prihajajo namreč vse iz goriškega oz. novogoriškega področja, in sicer: Baletno - ritmična skupina iz Standreža, Sekcija za športno ritmično gimnastiko pri ŠD Dom iz Gorice, Skupina Trn iz Nove Gorice, Break dance iz Nove Gorice, Osnovna šola iz Solkana, Skupina Komet iz Ajdovščine ter Osnovna šola 9. Korpus iz Nove Gorice.

Obeta se nam torej zanimiv večer, kjer bodo gledalci nedvomno prišli na svoj račun.

VILI PRINČIČ

Odličen start Krasovih rokometashev

Krasovi rokometashev so odlično pričeli boje v moški rokometni D ligi. V prvem kolu so pred domačimi gledalci premagali moštvo iz San Donaja, ki je pred pričetkom lige veljalo za enega glavnih favoritov za napredovanje

obvestila

VOĐSTVO MEBLA

prireja v soboto, 30. t. m. avtobusni izlet v Fiesso Umbertino ob prvenstveni tekmi Mebla. Avtobus bo odšel ob 12. uri s Trga Oberdan, ob 12.30 pa iz Sesslana. Prijave v društvenih prostorih SZ Bor (tel. 51377)

SPORTNA ŠOLA TRST

obvešča da bo prva seja novoizvoljenega glavnega odbora jutri, 28. novembra, ob 20.30 v Ul. sv. Frančiška 20.

SPORTNA ŠOLA TRST

obvešča, da se bo v kratkem začel tečaj v računalništvu in sicer začetniški in nadaljevalni.

Vse informacije nudi telefonštvo SZ Bor v uradnih urah ali po tajništvo (513-77) od 18. do 19. ure vsak dan do torka, 26. t. m.

SPDT

obvešča, da je rekreacijska in predsmučarska telovadba na sporedu ob sredah od 21. do 23. ure na liceju F. Prešeren, Vrdska cesta 13/2.

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številko 40.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tiskarskega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 18%. Osmrtine, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

27. novembra 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stradeto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZIT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Južni Tirolci ne bodo vojaki in bodo doma v civilni službi

BOCEN — Krščanskodemokratski poslanec Valentino Pasqualin iz Bocene in 45 drugih poslancev iste stranke so predstavili zakonski osnutek, na podlagi katerega bodo južnotirolski mladinci obeh narodnosti, namesto vojaškega roka, služili v civilni službi na območju nemško govorečega območja.

Predlog izhaja iz dejstva, da ima delovna skupnost Alpe Arg, ki zaobjema Centralne Alpe in so vanje vključene italijanske pokrajine, avstrijske dežele in švicarski kantoni, posebne jezikovne in kulturne potrebe, ki bi jim z zaposlitvijo v civilni službi lahko zadostili za vojaški rok godni mladinci, živeči na območju Južnega Tirola.

Kakor trdijo podpisniki predloga, služenje vojaškega roka na območju nemške jezikovne skupnosti ne bi pomagalo samo utrjevati dobrososedskih odnosov, ampak bi hkrati odpravljalo meje in prispevalo k sožitju.

»Nemški mladinci bi na takšen način ohranjali stik z nemško govorečim prebivalstvom, Italijanom pa bi na izvirni način pomagali k dvojezičnosti,« pravi Pasqualin.

Poskus, ki so ga opravili v Sovjetski zvezi Neobičajna presaditev možgan

MOSKVA — Medtem ko se v Italiji druga za drugo vrstijo presaditve srca, ki sodijo že med izpolnjene pridobitve najbolj moderne medicine, se v Sovjetski zvezi ukvarjajo z raziskovanjem možnosti za presaditev človeških možganov. Te dni poroča agencija TASS, da je ekipi biologov inštituta za genetiko pri Sovjetski akademiji znanosti povsem uspela vrsta poskusov presaditve človeških možganskih zarodkov na zajce.

Kot poročajo, so bili poskusi iz zdravniških razlogov omejeni le na začetno fazo. Fragment zarodka človeškega možganskega tkiva so skozi majhno lobanjsko odprtino presadili v zajčje možgane. Rezultati so bili po mnenju raziskovalcev nad vse zadovoljivi, saj so zajčji možgani brez težav sprejeli zunanje tkivo, ki je pozitivno vplivalo na možganske funkcije živali in jih v marsikaterem pogledu ojačilo.

Ravnateljica laboratorija dr. Fatima Ata Muradova je povedala, da so zajci, opremljeni z delcem človeških možganov, pokazali dosti večjo možgansko aktivnost glede sprejemanja luči ali vonja. To zaradi izredno visoke stopnje aktivnosti človeških možganov.

Šlo še seveda le za poskuse s presaditvijo majhnega delca zarodka človeškega možganskega tkiva. Vseeno pa menijo raziskovalci, da so rezultati poskusov nad vse spodbudni. Dokazujejo namreč, da so v principu presaditve možganskih zarodkov mogoče in uresničljive.

Perspektiva, ki jo te raziskave odpirajo, zadeva predvsem zdravljenje nekaterih psihičnih in nevroloških motenj, tudi v človeku. Na primer, pravi dr. Ata Muradova, pri poškodbah hrbtenice, ki povzročajo v veznem tkivu zarastke zaradi dolgega časa, ki ga živčna vlakna potrebujejo, da dosežejo poškodovani del telesa. V teh primerih bi pacienti lahko presadili odgovarjajoči fragment hrbtenice, ki bi ga pridobili iz zarodka.

Gre za spodbudne možnosti, ki pa sodijo še vedno v prihodnost medicine. Zaenkrat ostajajo le predmet bioloških raziskav, katerih naloga je, po mnenju sovjetskih znanstvenikov, da s čim popolnejšimi preizkusi na živalih pridejo do kar se da popolnega poznavanja človeških možganov in možnosti kirurškega poseganja na ta daleč najbolj skrivnostni in delikatni organ v človeku.

Rutinsko presajanje srca

PADOVA — Z drugo včerajšnjo presaditvijo srca v Padovi se je število tovrstnih operacij, izvedenih v Italiji od dneva državnega privolenja dalje, dvignilo na osem, tako da je presaditev srca po tehnični plati že ruska zadeva. Ni in najbrž tudi nikoli ne bo postalo rutina poklanjanje srca. Nekateri svojci rade volje pristanejo na to, ker pravijo, da srce njihovega, denimo, otroka še vedno bije. Drugi primer pa so starši, ki v kaj takega ne privolijo, češ da bi njihov dragi na takšen način dvakrat umrl. Na sliki starši Fabia Gervasonija, ki so darovali sinovo srce.

Težave romunskega gospodarstva Kako več proizvajati?

BUKAREŠTA — Romunija je sklenila, da bo z zakonom uravnavala eno izmed glavnih dejavnikov gospodarske rasti, se pravi proizvodnjo.

Romunsko gospodarstvo, kot v ostalem vse gospodarstvo države realnega socializma, se stalno srečuje z vprašanjem povečanja delovne storilnosti in kakovosti izdelkov. Tako se je vodstvo države dokopalo do spoznanja, da je oboje mogoče povečati samo s spodbujanjem zainteresiranosti delavcev in da je boljše in kvalitetnejše delo potrebno primerno ovrednotiti, torej denarno nagraditi. Vse doslej so to načelo uresničevali v okviru gospodarskega mehanizma, vendar, kakor se vse vidi, je sedaj potrebna dodatna »injekcija«.

Proizvodnost v tej državi se je v času sedmega petletnega načrta od 1981. do 1985. leta, povečala za 16 odstotkov. V tem času je po uradnih podatkih industrija v svetu zabeležila v povprečju 6-odstotno rast. Če naj se Romunija v osmi petletki iz »socialistične države v razvoju« povzpne v »splošno srednje razvito državo«, potem potrebuje stalno visoko stopnjo rasti, o kateri pa pravijo, da je v zadnjem času padla.

Načrt novega zakona o spodbujanju proizvodnosti ima, kot vse resolucije, svečan značaj in je v njem bolj malo otipljivega, kako bolje in več proizvajati.

Ne gre samo za vrnitev ugleda, ampak tudi za posel »Televizijsko mesto« v New Yorku bo imelo najvišjo zgradbo na svetu

NEW YORK — Prejšnji dan smo na tej strani objavili fotografijo makete novega kompleksa ob reki Huston, kjer naj bi stal največji nebotačnik na svetu, višji od sedanjega najvišjega nebotačnika Sears v Čikagu. Za njegovo gradnjo se je odločil ameriški lastnik nepremičnin Donald Trump. Pričeli naj bi ga graditi leta 1987, dograjen pa bo leta 1992. S 150 nadstropji bo za 40 nadstropij »premagal« svojega čikaškega »tekmeca«, v njem pa bo 8 tisoč stanovanj, okoli 2 milijona kvadratnih metrov površine, namenjene trgovini, in dvakrat toliko prostora za tri največje new-

yorške televizijske hiše, tako da bo dejansko v tem kraju zbrana največja sila ameriškega malega ekrana. Kompleks bo obsegal tudi šest manjših nebotačnikov, ki bodo v primerjavi z največjim pravi pritlikavci.

Ceprav Trump trdi, da se je tega podviga lotil zato, da bi New Yorku vrnil ugled, je na dlani, da zajec ne tiči samo v tem grmu. Sosesko bodo gradili na zapadnem delu polotoka Manhattan, na opuščnem zemljišču železniške postaje, ki ga je Trump kupil za 90 milijonov dolarjev. Ko bodo kompleks dogradili, bo v njem zaposlenih 40 tisoč oseb, stanovalo pa 20.000 prebivalcev.

Trump ne bi bil največji nepremičninski trgovec v tem mestu, če se s kupci prostorov ne bi vnaprej pogodil za njihovo prodajo. Med prvimi klienti so bile prav televizijske hiše. Od tod že sedaj ime »televizijsko mesto«. To ime si povsem zasluži tudi zato, ker bo na vrhu najvišjega nebotačnika televizijska antena, ki »bo segala do neba«, tako bo visoka.

Na tiskovni konferenci je podjetnik

govoril o gradbenih dovoljenjih in finančah, potrebnih za to veliko gradbeno avanturo. Povedal je, da bo vse, od prve do zadnje podrobnosti v zvezi z gradnjo izpeljala »organizacija Trump«, ime, v katerega nihče ne podvomi in za moč katerega vsi dobro vedo, vstevši banke, ki se že sedaj ponujajo, ker slutijo v poslu velike dobičke.

Zamisel je šele v glavah in bodo najprej morali od občine dobiti soglasja. Toda katero mesto, lepo prosimo, bi se upalo nasprotovati izgradnji zgradbe, ki bo najvišja na svetu.

Arhitekt Helmut Jahn trdi, da bo večina zgradb zaradi tehničnih in drugih rešitev, ki bodo nujno spremljale uresničitev tega sila ambicioznega načrta, za dolgo dobo predstavljala nedosegljiv cilj.

Za tem grmom, torej, ni samo ugled, ampak tudi korist, kajti že sedaj si lahko predstavljamo (to navajamo kot dodatek), kakšne trume turistov bodo prihajale v »televizijsko mesto« in si velemesto ob Hustonu ogledovale z najvišje zgradbe na svetu.

Na Kitajskem nagradili »vzorne može«

PEKING — »To je prvo priznanje, ki sem ga prejel v svojem življenju,« je izjavil »vzgladni mož« Xu Yongrui, eden izmed 30 moških v kraju Senyang; nagrado so prejeli, ker so ženi omogočili študij in napredovanje pri delu. Pomagali so ji s pranjem perila, kuhanjem, previjanjem dojenčkov, obdelovanjem zemlje ter nasme-

škom, s katerim so sprejeli ženo, ko se je vrnila domov z napornega dela. »Meni je to v veliko čast,« je še izjavil »vzgladni mož«.

Vse kaže, da si oblasti prizadevajo vzpostaviti vsaj približno pravičen odnos med spoloma, ki dejansko niti približno nista enakovredna.

Ljubezen ob jezeru

Po romanu J. O. Curwooda ilustriral Ž. Lordanič
besedilo priredil Ciril Gale

LEPO DEKLE SE JE IGRALO
Z BOBRI IN SE POKOVARJALO
Z NGINJI... NENADOMA JE
POČILA VEŽICA POD TUDJEVO
NOBO. MINA JE NAGLO
VSTALA. TAKOJ JE
OPAZILA NEZNANCA.

»NE BOJTE SE ME, NISLM
NEVARN,« JE REKEL
MOŠKI, KI JE BIL MINI TAKOJ
VSEČ. »VIDIM, DA STE
UTRUJENI IN LAČNI...
DALA VAM ROM HRANO, KI
JO INAM S SEBOJ,« JE
REKLA MINA.

»ZELO STE LJUBEZNIVI,«
JE REKEL TUJEC. »TODA
TO HRANO STE ROTOVO
PRINELI ZA KORO
DRUGEGA? MINA JE
ODVRNILA: »DA, ZA
SVOJEGA ZAROČENCA
PETERA. A NAJ VAS TO
NE MOTI.«

»STE NORDA IZ FIVE
FINGERS?« JE VPRAŠAL
MOŠKI. MINA JE
PRIKINALA. TUJEC JE
Z NOVA VPRAŠAL: »ALI
SE CELO IME VAŠEGA
ZAROČENCA NORDA
ALASI PETER MC REA?«

»DA TAKO NI JE IME,« JE
PRIDEJLA MINA.
ZACUDENO, TUJEC JE
DRHTEL, KO JE SPET
VPRAŠAL: »JE FANT
PRISEL V FIVE FINGERS
PRED ŠESTIMI LETI IN
SE NASTANIL PRI
SIMONU MC QUARRIEJU?«

MINA JE RAZBURJENO
REKLA: »KAKO VSE TO TAKO
DOBAK VESTE?« POTEM SE JE
JE POSVETILO: »PA NISTE VI
NORDA...?«
TUJEC JE SOLZNIH OČI
OBDEL DEKLE: »RES JE, JAZ
SEM PETEROV OČE...«

Oškodovana kanadska kabelska televizija

S pomočjo kraje signala brezplačno do prenosa TV

NEW YORK — Pokradli so nam signale v vrednosti 25 milijonov dolarjev, je dejal predsednik kanadske kabelske televizije, ko je napovedal, da bodo že drugi v dveh letih spremenili frekvence svojih signalov.

Po njegovi oceni, kakih 80 tisoč gospodinjstev se poslužuje ilegalnih aparatov za decifriranje televizijskih signalov in pri tem seveda ne plačujejo naročnine. Te aparate uvažajo predvsem iz Združenih držav, vendar jih je moč kupiti tudi v Kanadi, v celoti ali tudi po kosih. Zatem jih montirajo v delavnicah, kjer popravljajo televizorje, ali pa v številnih središčih, kjer se ljubitelji elektronike učijo, kako brskati po črvesju televizorjev, računalnikov, itd.

Ni pa mogoče reči, da imajo kanadske televizijske družbe razlog za pritožbe, saj kakih 650 televizijskih postaj skrbi za 5,3 milijona naročnikov. Skupno vrednost njihovega imetja cenijo na 1,5 milijarde dolarjev, letni dobiček pa računajo v približno 750 milijonov dolarjev.

Zakaj se potem takem pritožujejo nad izgubljenimi signali. Čeprav je vsota 25 milijonov navidezno res majhna, če jo primerjamo s 25-krat večjim dobičkom, je ne gre podcenjevati. Akcija je seveda usmerjena bolj proti illegalnim aparatom, kot k povračilu škode.

Kot Cerkev obljublja odpust grehov tistim, ki se skesajo, tako so kabelske televizije obljubile amnestijo »statovom signalov«, ki so že tako in tako kaznovani s tem, da so jim menjali frekvenco signala, kar pomeni, da so njihovi aparati za decifriranje trenutno povsem odveč.

● BRUSELJ — Doslej so sodili, da za aidsom obolijo samo homoseksualci in narkomani. Specialisti z raznih koncev sveta, zbrani na posvetu, pa so ugotovili, da je v centralni Afriki s to boleznijo okuženih od 5 do 10 odstotkov prebivalcev. Strokovnjaki niso postregli s številkami, ker nočejo spodbuditi rasistične gonje in panike. Preiskave so pokazale, da bolni Afričani sploh niso pripadniki dveh rizičnih skupin. Virus se širi predvsem s prostitutkami in klienti. Pozitivne matere ga z mlekom dajejo otrokom, širi se tudi v dotiku s krvjo.